

Til medlemene i Formannskap/økonomiutval

Det vert med dette kalla inn til / gjort kjent med møte i Formannskap/økonomiutval

Møtestad: Kommunestyresalen, Kommunehuset

Dato: 27.09.2018

Tid: 09:00

Dersom De ikkje kan møte, ber ein om at De melder frå til sentralbordet snarast råd.

Saksliste

Utvalse-saksnr	Innhald	Lukka
	Saker til handsaming	
PS 54/18	Godkjenning av protokoll frå forrige møte. Referatsaker	
RS 48/18	Svar på søknad frå Odd Gudmund Hegna om løyve til helikoptertransport til hytta Sprettedalen, gnr 145, bnr 6 i Seljord kommune	
RS 49/18	Vedtak Brattefjell-Vindeggen verneområdestyre-	
RS 50/18	Vedtak Søknad om å få delt husleige haudten 2018 - Seljord songlag	
RS 51/18	Nasjonal ramme for vindkraft - brev til kommunen natur- og friluftslivsorganisasjoner	
RS 52/18	NIVA - Tatt vedtak til etterretning - Brattefjell-Vindeggen verneområdestyre	
RS 53/18	Informasjonsbrev til datasenteraktører Saker til handsaming	
PS 55/18	Revitalisering av Vest-Telemarkrådet	
PS 56/18	Finansforvaltning - Rapportering, kontroll og risikovurderinger	
PS 57/18	Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2018 per 15.09.2018	
PS 58/18	Nordbygdi pub- og bardrift AS - Prikktildeling - Brudd på alkohollova § 1-7c	
PS 59/18	Åmotsdal daglegvare AS/Nærbutikken i Åmotsdal - Søknad om løyve til sal av alkoholhaldig drikk med lågare alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent	
PS 60/18	Charm's Kinamat AS - Prikktildeling - Brudd på alkohollova § 1-7c	
PS 61/18	Wassanas Thaimat AS - Prikktildeling - Brudd på alkohollova § 1-7c	
PS 62/18	Søknad om salsløyve - Rema 1000	
PS 63/18	Prosjekt Betre Tverrfagleg Innsats, BTI	
PS 64/18	Rullering av kulturplan for grunnskulen 2018-2021	
PS 65/18	Tillitsmåling Seljord kommune	
PS 66/18	Masterplan Bærekraftig reiseliv i Vest-Telemark- midlar til forstudie	
PS 67/18	Avvikling av Telemark interkommunale næringsfond - Omdisponering av løyving	
PS 68/18	Praktisering av gratisprinsippet i grunnskulen Seljord kommune	

Saker til handsaming

PS 54/18 Godkjenning av protokoll frå forrige møte.

Referatsaker

RS 48/18 Svar på søknad frå Odd Gudmund Hegna om løyve til helikoptertransport til hytta Sprettedalen, gnr 145, bnr 6 i Seljord kommune

Odd Gudmund Hegna
Nordbygdavegen 664
3825 Lunde

Motorferdsel - delegera - nr. 18/18

Dykkar ref: Vår ref Sakshandsamar: Arkivkode: Dato:
— 2018/1379-2 Torunn Raftevold Rue, K01 30.08.2018
torunn.rue@seljord.kommune.no

Svar på søknad frå Odd Gudmund Hegna om løyve til helikoptertransport til hytta Sprettedalen, gnr 145, bnr 6 i Seljord kommune

Søknaden er handsama etter:

- LOV 1977-06-10 nr 82: Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.
- FOR 1988-05-15 nr 356: Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.
- Delegasjonsreglementet for Seljord kommune.
- Naturmangfaldlovas §§ 8-12

Om søknaden:

Odd Gudmund Hegna, Lunde, søker om løyve til å nytte helikopter til frakt av materialar og diverse utstyr i samband med at han skal byggje på eit anneks på hytta, Sprettedalen, gnr 145, bnr 6. Hytta ligg ved Sprettedalstjønni i Seljord kommune. Hegna har fått byggjeløyve, jf delegert sak 18/47, saksnr 2018/1320-2 i Seljord kommune.

Flystrekninga går frå parkeringsplassen ved Tjønnstaul på Fjellvegen (Kvambekk- Lognvik) rett nordover mot hytta som har adresse Sollidvegen 607; ein luftavstand på ca 1,8 km. Store delar av strekninga ligg i Vinje kommune. Det blir også søkt om løyve frå Vinje kommune.

Flyginga er tenkt gjort i tidsrommet 03.09.-24.09.2018. Det er Fjellfly som skal utføre oppdraget. Grunneigarane, Torbjørn Berge og Kåre Sollid, er kontakta.

Vurdering:

Lov om motorferdsel i utmark har til føremål å regulere ferdsel med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen. Lova har difor eit generelt forbod, men lova opnar for unntak direkte heimla i § 4 og nasjonal forskrift §§ 2 og 3. Vidare opnar lov om motorferdsel i utmark § 6 for:

"Når særlige grunner foreligger, kan kommunen gi tillatelse til bruk av motorfartøy eller luftfartøy som ellers ikke kan finne sted etter denne lov eller med hjemmel i loven. Tillatelse etter første ledd kan gis for bestemte høve eller for bestemte tidsrom. Kommunen kan sette vilkår for tillatelsen. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen".

Området ligg ikkje innanfor Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde.

Vurdering opp mot naturmangfoldslova §§ 8-12 og gjeldande forskrifter i områda:

Landinga skal finne stad ved hytta som ligg like ved Sprettedalstjønni.

Sjekk i www.naturbase.no og Artsdatabanken, viser at dette området, som ligg innanfor Seljord kommune, ikkje har sårbare artar.

Støy frå helikopter som flyg lågt og eventuelt landar og lettar, kan verke negativt på dyre- og fuglelivet. Frakt av materialar og utstyr treng ikkje bruke lang tid på kvart løft slik at den samla belastinga på økosystemet vil vere liten og innanfor det ein må akseptere (nml. § 10). Ut frå føremålet ser vi heller ikkje fare for presedens for framtidig liknande/tilgrensande saker (jf naturmangfaldlova sin § 10).

Grunneigaren må avgrense motorferdselen til det som er høgst naudsynt og utføre dette på ein skånsam måte.

Det er ikkje forventa at tiltaket medfører miljøforringing som kan utløyse krav om miljøerstatning (nml § 11). Helikopterflyging er ein effektiv og skånsam måte å gjennomføre slik transport av utstyr, då den ikkje set varige spor i terrenget. Det vil vere mest aktuelt med helikopterløft i staden for bruk av snøscooter som vil måtte ha fleire turar. Helikoptertransport er vurdert som beste løysing i dette tilfellet (nml. § 12).

Rådmannen meiner at dette føremålet er konkret og stettar kravet i § 6 i motorferdsellova; særlige grunnar, bestemte høve eller for bestemte tidsrom.

Delegert vedtak:

- 1) Seljord kommune gjev Odd Gudmund Hegna løyve til å nytte helikopter til Fjellfly til frakt av materialar og utstyr til hytta Sprettedalen, gnr 145, bnr 6 i Seljord, i perioden 03.09.-24.09.2018 i området som ligg i Seljord kommune.
- 2) Det vert sett som vilkår at han får tilsvarande løyve frå Vinje kommune sidan utgangspunktet for flyginga ligg der.
- 3) Flyging/landing skal gjennomførast på mest mogleg skånsam måte av omsyn til friluftsliv, beitedyr, dyreliv, jakt og naturmiljø.
- 4) Løyvet vert gjeve med etterhald om at aktuelle grunneigarar ikkje har innvendingar. Søkjar må sjølv innhente løyve frå aktuelle grunneigarar.
- 5) Løyvet er gjeve med heimel i § 6 i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, delegeringsreglementet til Seljord kommune og nemnde lover og forskrifter.
- 6) Kopi av løyvet skal alltid vere med under transporten.
- 7) Den som bryt lova, forskriftene eller retningslinjene i medhald av lova, eller opptrer aktlaust, er straffeansvarlege etter § 12 i motorferdsellova.

Vedtaket er gjort etter delegert fullmakt

Du/de kan klage på vedtaket. Klagefristen er 3 veker rekna frå den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er nok at klaga er postlagt før fristen går ut.

Send skriftleg klage til den som har gjort vedtaket, skriv kva for vedtak det klagast over, den eller dei endringar som er ynskjeleg, og dei årsaker du vil gje for klaga. Dersom du klager så seint at

det kan vere uklart for oss om du har klaga i rett tid, blir du beden om å gje opp dato då denne meldinga kom fram.

Med venleg helsing

Torunn Raftevold Rue

Natur- og Miljørådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Kopi til:
Vinje kommune
Statens naturoppsyn
Politiet

(1) Sendar (stemplet til forvaltningsorganet) Seljord kommune Næring og utvikling	Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak. (Forvaltningslova §27 tredje leddet)
	(2) Dato 30.08.2018
(3) Mottakar (namn og adresse) Odd Gudmund Hegna, Nordbygdavegen 664, 3825, Lunde	(4) Klageinstans Seljord kommune
Denne meldinga gjev viktige opplysningar dersom De vil klage på eit vedtak De er gjort kjend med.	
Klagerett	De har rett til å klage på vedtaket.
Kven kan De klage til?	Klaga sender De til oss, dvs. det organet som er ført opp i rubrikk (1). Dersom vi ikkje endrar vedtaket vårt som følgje av klaga, sender vi klaga over til klageinstansen, jf. rubrikk (4).
Klagefrist	Klagefristen er tre – tre – veker frå den dagen dette brevet kom fram. Det er nok at klaga er postlagt før fristen går ut. Dersom De klagar så seint at det kan vere uklart for oss om De har klaga i rett tid, bør De gjeva opp datoén for når De fekk dette brevet. Dersom De klagar for seint, kan vi sjå bort frå klaga. De kan søkje om å få lengre klagefrist, og då må De nemne grunnen til at De ønskjer det.
Rett til å krevje grunngjeving	Dersom De meiner at vi ikkje har grunngjeve vedtaket, kan De krevje ei slik grunngjeving før fristen går ut. Ny klagefrist blir då rekna frå den dagen De får grunngjevinga.
Innhaldet i klaga	De må presisere <ul style="list-style-type: none"> - kva for eit vedtak De klagar på - årsaka til at De klagar - den eller dei endringar De ynskjer - eventuelt andre opplysningar som kan ha noko å seie for vurderinga av klaga. - Klaga må underskrivast.
Utsetjing av gjennomføring av vedtaket	Jamvel om De har klagerett, kan vedtaket til vanleg setjast i verk med det same. De kan søkje om å få utsett gjennomføringa av vedtaket til klagefristen er ute eller til klaga er avgjort.
Rett til å sjå saksdokumenta og til å krevje rettleiing	Med visse unntak har De rett til å sjå dokumenta i saka. Reglane om dette finst i §18 og §19 i forvaltningslova. De må i tilfelle ta kontakt med oss, jf. rubrikk (1). De vil då få nærmare rettleiing om retten til å klage, om framgangsmåten og om reglane for saksgangen.
Kostnadene med klagesaka	De kan søkje om å få dekt utgifter til den advokathjelpa De treng, etter reglane om fritt rettsråd. Her gjeld det visse grenser for inntekt og eige. Fylkesmannen eller advokaten Dykker kan gjeva nærmare opplysningar om dette. Det er også høve til å krevje dekning for store kostnader som har med klagesaka å gjøre. Normalt er det då ein føresetnad at det organet som gjorde det opphavlege vedtaket, har gjort ein feil slik at vedtaket blir endra. Klageinstansen (jf. rubrikk (4)) vil orientere Dykk om retten til å krevje slik dekning.
Klage til Sivilombodsmannen	Stortingsombodet for forvaltninga (Sivilombodsmannen) har ikkje høve til å ta opp saker som er avgjorde av Kongen i statsråd. Dersom De no får klaga Dykker avgjort i statsråd fordi Kongen er klageinstans, kan De såleis ikkje seinare føre saka inn for Sivilombodsmannen.
Særlege opplysningar	

**Verneområdestyret for
Brattefjell-Vindeggen
landskapsvernombord**

Besøksadresse
Skinnarbu
3661 Rjukan

Postadresse
Postboks 2603
3702 Skien

Kontakt
Sentralbord +47 35 58 61 10
Direkte +47 953 00 640
fmtepost@fylkesmannen.no

Norsk institutt for vannforskning
Gaustadalléen 21
0349 OSLO

Sakshandsamar Peter C. A. Kölle

Vår ref. 2018/2954 - 432.2

Dato 24.08.2018

Vedtaksbrev

Verneområdestyret handsama saka i møtet 21.08.18.

Vurdering

I samband med at Miljødirektoratet skal overvake ureina luft og nedbør på norske vassressursar, er NIVA leigd inn for å ta prøver i 4 vatn i Brattefjell-Vindeggen landskapsvernombord. Det skal til saman takast prøver frå ca. 1000 vatn og innsjøar i Noreg. NIVA ønskjer å bruke helikopter, og søker difor om løyve til lågtflyging og landing i landskapsvernombordet. Det skal takst prøver frå to vatn i Seljord og to vatn i Hjartdal. Det skal takast prøver i Grotvatn, Sandtjørn, Lysetjørn og eit namnlauast vatn nord for Lysetjørn. Med unnatak av Grotvatn, ligg alle vatna innanfor det som er rekna som vinterbeiteområde.

Flyginga er planlagd til perioden 1. september – 1. desember. I vinterbeiteområdet er all motorferdsle forbode i perioden 15. april – 1. juli.

Ein må vera trygg på at dei verneverdiane som er synleggjort i verneføremålet ikkje vert skadelidande om det vert gjeve løyve til tiltaket, jf. §8 (kunnskapsgrunnlaget) og §9 (føre-var-prinsippet).

I denne saka er det spesielt villreinen ein er oppteken av. Helikopterflyging vil forstyrre reinen, men slik det er beskriven i søknaden, vil forstyrringane vere kortvarig og forbigåande. I utgangspunktet meiner forvaltaren at påverknaden på reinen normalt sett ikkje vil vere veldig stor. Det som likevel problematiserer saka litt, er tidspunktet. Reinsjakta vil gå føre seg i september og kanskje litt ut i oktober, dersom jakta blir forlenga. Flyging i dette området vil kunne påverke jaktaktiviteten. Likevel er det betre enn om ein kjem ut i oktober og november. Då er det brunsttid, og lite ønskjeleg med forstyrningar som helikopterflyging medfører. Av erfaring veit man at det vil det vere dyr i området, og forvaltaren meiner dyra bør få ro under brunsten. Seint i november er det samstundes sannsynleg å anta at dyra har etablert seg i vinterbeiteområdet. Med denne kunnskapen, er det å seie at flyginga ideelt sett burde vore gjennomført på sumaren når reinen ofte er nede i skogane i sør. Juli månad hadde vore det beste.

Flyginga kjem ikkje i konflikt med anna biologisk mangfold, landskapet eller kulturminne. Tiltaket vil føre til noko auka belastinga i sjølve flygetida, men elles ikkje, jf. § 10 i NML. I samband med denne konkrete søknaden meiner verneområdeforvaltaren at vurderingar i høve til §§ 11 og 12 kan være aktuell. Som eit alternativ til helikopterflyging, kunne ein gått til fots i terrenget, eventuelt hatt ein berbar farkost (td. Packraft) med seg slik at ein fekk tatt prøvane midt ute i vatnet. Alternativt venta til vinteren for prøvetaking på isen.

**Verneområdestyret for
Brattefjell-Vindeggen
landskapsvernombordet**

Om ein er avhengig av å bruke helikopter, meiner verneområdeforvaltaren at flyginga bør skje i løpet av juli månad. Dette for å uroe reinen minst mogleg. Med noverande kunnskap, meiner forvaltaren at NIVA enten innhentar prøvene på anna måte, eller søker om å fly på eit anna tidspunkt.

Sakshandsmars framlegg til vedtak:

Verneområdestyret gjev ikkje NIVA løyve til å fly som det er søkt i søknadar dagsett 05.07.18 og 18.07.18. Avslaget er gjeve med heimel i verneforskrifta punkt 1.3.

Det kan klages på vedtaket. Klagefristen er tre veker etter at vedtaket er motteke. Klaga sendast til Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernombordet.

Handsaming i verneområdestyret:

Styret handsama saka. Dei støtta innstillinga, men ville ha med oppsummeringa på vurderingane i vedtaket. Det blei difor fremma følgjande fellesframlegg:

Verneområdestyret gjev ikkje NIVA løyve til å fly som det er søkt i søknadar dagsett 05.07.18 og 18.07.18. Avslaget er gjeve med heimel i verneforskrifta punkt 1.3.

Om ein er avhengig av å bruke helikopter, meiner verneområdestyret at flyginga bør skje i løpet av juli månad. Dette for å uroe reinen minst mogleg. Med noverande kunnskap, meiner styret at NIVA enten innhantar prøvene på anna måte, eller søker om å fly på eit anna tidspunkt.

Det kan klages på vedtaket. Klagefristen er tre veker etter at vedtaket er motteke. Klaga sendast til Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernombordet.

Samrøystes vedtak i verneområdestyret:

Verneområdestyret gjev ikkje NIVA løyve til å fly som det er søkt i søknadar dagsett 05.07.18 og 18.07.18. Avslaget er gjeve med heimel i verneforskrifta punkt 1.3.

Om ein er avhengig av å bruke helikopter, meiner verneområdestyret at flyginga bør skje i løpet av juli månad. Dette for å uroe reinen minst mogleg. Med noverande kunnskap, meiner styret at NIVA enten innhantar prøvene på anna måte, eller søker om å fly på eit anna tidspunkt.

Det kan klages på vedtaket. Klagefristen er tre veker etter at vedtaket er motteke. Klaga sendast til Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernombordet.

Vedtaket vert send til Norsk institutt for vannforskning ved Atle Hindar.

Med helsing

Peter C. A. Köller
seniorrådgjevar

**Verneområdestyret for
Brattefjell-Vindeggen
landskapsvernombåde**

Kopimottakarar:

- Hjartdal kommune
- Seljord kommune
- Fylkesmannen i Telemark
- Villreinnemnda for Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell

Kopi av vedtaket vil også bli lasta opp i Miljøvedtaksregisteret.

Fra: Peter C A Köller (fmtepko@fylkesmannen.no)

Sendt: 24.08.2018 11:33:36

Til: atle.hindar@niva.no

Kopi: Post Seljord Kommune; 'Martine.Hamnes@nore-og-uvdal.kommune.no'; FMTE Postmottak; Hjartdal Kommune

Emne: Vedtak Brattefjell-Vindeggen verneområdestyre-

Vedlegg: Vedtak sak 25.18.pdf

Vedlagt vedtak i sak 25/18 til etterretning.

Hilsen

Peter C A Köller

seniorrådgiver

Fylkesmannen i Telemark

miljøvernavdelingen

tlf: 35 58 61 51 / 953 00 640

www.fylkesmannen.no/Telemark

Seljord songlag

3840 SELJORD
Att.: Randi Nordskog

Kultur og næring - delegera - nr. 18/60

Dykkar ref:	Vår ref	Sakshandsamar:	Arkivkode:	Dato:
	2018/783-4	Asbjørn Storrusten, 350 65 155 asbjorn.storrusten@seljord.kommune.no	223	20.08.2018

Vedtak Søknad om å få delt husleige haudten 2018 - Seljord songlag

Seljord kommune syner til søknad av 31. juli 2018 om å få dekt husleige ved Granvin Kulturhus. Seljord kommune har handsamma søknaden og gjort følgjande vedtak.

Vedtak

**Seljord kommune dekker leige av lokalar for Seljord songlag på Granvin Kulturhus As for songlaget sine kurs for 2018, jamfør Lov om Vaksenopplæring.
Lokala kan disponerast til øvingar på kvardagane. Dette er under føresetnad av at Songlaget ettersender godkjent søknad/ rapport om støtte frå dykkar studieforbund for kvart semesteret.**

Vedtaket er gjort etter delegert fullmakt

Vedtaket kan påklagast. Klagefristen er 3 veker rekna frå den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er nok at klaga er postlagt før fristen går ut.

Klaga skal sendast skriftleg til den som har gjort vedtaket, skriv kva for vedtak det klagast over, den eller dei endringar som er ynskjeleg, og dei årsaker du vil gje for klaga. Dersom du klager så seint at det kan være uklart for oss om du har klaga i rett tid, blir du beden om å gje opp dato då denne meldinga kom fram.

Kopi Granvin kulturhus

Med venleg helsing

Asbjørn Storrusten
Kultur- og næringssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

(1) Sendar (stemplet til forvaltningsorganet) Seljord kommune Kultur og næring	Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak. (Forvaltningslova §27 tredje leddet)
	(2) Dato 20.08.2018
(3) Mottakar (namn og adresse) Seljord songlag, , 3840, SELJORD	(4) Klageinstans Seljord kommune
Denne meldinga gjev viktige opplysningar dersom De vil klage på eit vedtak De er gjort kjend med.	
Klagerett	De har rett til å klage på vedtaket.
Kven kan De klage til?	Klaga sender De til oss, dvs. det organet som er ført opp i rubrikk (1). Dersom vi ikkje endrar vedtaket vårt som følgje av klaga, sender vi klaga over til klageinstansen, jf. rubrikk (4).
Klagefrist	Klagefristen er tre – tre – veker frå den dagen dette brevet kom fram. Det er nok at klaga er postlagt før fristen går ut. Dersom De klagar så seint at det kan vere uklart for oss om De har klaga i rett tid, bør De gjeva opp datoén for når De fekk dette brevet. Dersom De klagar for seint, kan vi sjå bort frå klaga. De kan søkje om å få lengre klagefrist, og då må De nemne grunnen til at De ønskjer det.
Rett til å krevje grunngjeving	Dersom De meiner at vi ikkje har grunngjeve vedtaket, kan De krevje ei slik grunngjeving før fristen går ut. Ny klagefrist blir då rekna frå den dagen De får grunngjevinga.
Innhaldet i klaga	De må presisere <ul style="list-style-type: none"> - kva for eit vedtak De klagar på - årsaka til at De klagar - den eller dei endringar De ynskjer - eventuelt andre opplysningar som kan ha noko å seie for vurderinga av klaga. - Klaga må underskrivast.
Utsettjing av gjennomføring av vedtaket	Jamvel om De har klagerett, kan vedtaket til vanleg setjast i verk med det same. De kan søkje om å få utsett gjennomføringa av vedtaket til klagefristen er ute eller til klaga er avgjort.
Rett til å sjå saksdokumenta og til å krevje rettleiing	Med visse unntak har De rett til å sjå dokumenta i saka. Reglane om dette finst i §18 og §19 i forvaltningslova. De må i tilfelle ta kontakt med oss, jf. rubrikk (1). De vil då få nærmare rettleiing om retten til å klage, om framgangsmåten og om reglane for saksgangen.
Kostnadene med klagesaka	De kan søkje om å få dekt utgifter til den advokathjelpa De treng, etter reglane om fritt rettsråd. Her gjeld det visse grenser for inntekt og eige. Fylkesmannen eller advokaten Dykker kan gjeva nærmare opplysningar om dette. Det er også høve til å krevje dekning for store kostnader som har med klagesaka å gjøre. Normalt er det då ein føresetnad at det organet som gjorde det opphavlege vedtaket, har gjort ein feil slik at vedtaket blir endra. Klageinstansen (jf. rubrikk (4)) vil orientere Dykk om retten til å krevje slik dekning.
Klage til Sivilombodsmannen	Stortingsombodet for forvaltninga (Sivilombodsmannen) har ikkje høve til å ta opp saker som er avgjorde av Kongen i statsråd. Dersom De no får klaga Dykker avgjort i statsråd fordi Kongen er klageinstans, kan De såleis ikkje seinare føre saka inn for Sivilombodsmannen.
Særlege opplysningar	

Til kommunen v/

30.8.2018

- **Ordfører**
- **Rådmann**
- **Ansvarlig for friluftsliv og naturforvaltning**

Kommunene oppfordres til å gi høringsinnspill på Nasjonal ramme for vindkraft

Akkurat nå arbeider Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), sammen med Miljødirektoratet og Riksantikvaren, for å skaffe til veie et kunnskapsgrunnlag som skal resultere i et kart over landets «mest egnete områder for vindkraft». Det er gjennom en kartleggingsprosess plukket ut 43 analyseområder¹ som det skal arbeides videre med og reduseres til ca. 20 områder gjennom en analyseprosess. NVE har nå invitert kommuner og fylkeskommuner til å gi høringsinnspill på de utvalgte områdene, med frist 20 september.

Det er bred enighet om at økt satsing på fornybar energi er fornuftig så lenge det gjøres på lag med naturen. En slik satsing forutsetter en vurdering av alternativer, muligheter og kostnader.

Vindkraftanlegg påvirker landskapet over store områder, og også store sammenhengende og urørte naturområder, og ett anlegg kan påvirke flere kommuner, både direkte og indirekte. Derfor er det ekstra viktig at prosessen er inkluderende. Prosessen så langt har i stor grad vært preget av tidsfristen for oppdraget, framfor kunnskapsinnhenting og regional og lokal medvirkning. Nå er det opp til kommunene å melde seg på!

Omfang

Selv om ikke Nasjonal ramme for vindkraft angir framtidig volum for vindkraftutbygging, så er intensjonen å legge til rette for et stort volum av vindkraft. NVE har vurdert at det er rom for opp mot 30 TWh ny vindkraft på eksisterende nett. Pr nå er det under utbygging rundt 7 TWh, noe som er mer enn dobbelt så mye som allerede er i drift. Samlet sett kan dette bety opp mot 3 400 vindkraftturbiner². Nasjonal ramme for vindkraft skal ikke erstatte konsesjonsprosessen, men kommunene må forvente pågang fra vindkraftbransjen i de områdene som defineres som best egnet for vindkraftutbygging.

Innspill fra kommunene

NVE sendte i juni i år ut brev til alle landets kommuner hvor direktoratet etterspør innspill om viktige regionale interesser. Vi oppfordrer alle landets berørte kommuner, også nabokommuner til analyseområdene, til å gi sine innspill innen **20. september**.

Miljødirektoratet, som er involvert i prosjektet, har konkludert med at det med dagens kunnskap (kunnskapsgrunnlaget er under oppbygging) «ikke (er) faglig grunnlag for å peke

¹ Kart over analyseområdene - <https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft-pa-land/kart/>

² Antall turbiner er kalkulert ved å benytte turbiner med effekt 3 MW og brukstimer 3000.

ut de mest verdifulle sammenhengende naturområdene i en nasjonal sammenheng. Vi kan derfor heller ikke fastslå hvilke konkrete arealer av denne typen der vindkraftutbygging vil medføre størst, og tilsvarende minst, konflikt». Eksempel på nært forestående, men fortsatt manglende kunnskap er Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder.

Kvaliteten på rammen er med andre ord avhengig av at kommunene og andre regionale og lokale aktører bidrar med sine innspill. Er det viktige natur- og friluftslivsinteresser, eller andre interesser, som er uforenelige med utbygging av vindkraftanlegg i analyseområdene?

De mest aktuelle temaer som direktoratene arbeider med finnes i denne oversikten:

<https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft-pa-land/kunnskapsgrunnlag/>

Fristen for innspill

Undertegnede organisasjoner har nylig sendt brev til olje- og energiministeren der vi ber om utsettelse av denne fristen til 31.12.2018, men fristen er enn så lenge satt til å være 20. september.

Vi oppfordrer også kommunene til å be om utsettelse av fristen, hvis det er behov for det for å kunne gi gode innspill i prosessen.

Vennlig hilsen

Norsk Friluftsliv, Lasse Heimdal, generalsekretær

Den Norske Turistforening, Oddvin Lund, fagsjef naturforvaltning

Norges Jeger- og Fiskerforbund, Siri Parmann, fagsjef

Sabima, Christian Steel, generalsekretær

Norsk Ornitologisk Forening, Kjetil Aa. Solbakken, generalsekretær

Naturvernforbundet, Silje Ask Lundberg, leder

WWF Verdens naturfond, Ingrid Lomelde, miljøpolitisk leder

Kopi:

Olje- og energidepartementet

Klima- og miljødepartementet

Norges vassdrags- og energidirektorat

Miljødirektoratet

Fylkeskommunene

KS

Fra: Post Seljord Kommune (post@seljord.kommune.no)

Sendt: 31.08.2018 13:09:56

Til: Halfdan Haugan; Finn-Arild Bystrøm; Torunn Raftevold Rue

Kopi:

Emne: VS: Nasjonal ramme for vindkraft - brev til kommunen natur- og friluftslivsorganisasjoner

Vedlegg: image001.jpg,2018-8-30 Nasjonal ramme for vindkraft - Brev til kommunene.pdf

Fra: Hans Erik Lerkelund [mailto:hans.erik.lerkelund@norskfriluftsliv.no]

Sendt: 31. august 2018 08:45

Emne: Nasjonal ramme for vindkraft - brev til kommunen natur- og friluftslivsorganisasjoner

Til kommunen v/

- Ordfører
- Rådmann
- Ansvarlig for friluftsliv og naturforvaltning

Kopi til:

- Olje- og energidepartementet
- Klima- og miljødepartementet
- Norges vassdrags- og energidirektorat
- Miljødirektoratet
- Fylkeskommunene
- KS

Vedlagt følger brev om Nasjonal ramme for vindkraft fra en rekke natur- og friluftslivsorganisasjoner.

Vennlig hilsen

Hans Erik Lerkelund

Rådgiver/fagsjef naturforvaltning

Tlf 98 84 93 97

Norsk Friluftsliv

Nedre Slottsgate 25

0157 Oslo

www.norskfriluftsliv.no

Følg oss på: Følg Norsk Friluftsliv på [Facebook](#), [Instagram](#) eller [Twitter](#)

[Abонner på vårt nyhetsbrev her!](#)

Fra: Atle Hindar (atle.hindar@niva.no)

Sendt: 29.08.2018 09:55:24

Til: Peter C A Kölle

Kopi: Post Seljord Kommune; 'Martine.Hamnes@nore-og-uvdal.kommune.no'; FMTE Postmottak; Hjartdal Kommune; Mette-Gun Nordheim

Emne: RE: Vedtak Brattefjell-Vindeggen verneområdestyre-

Vedlegg:

Hei!

Vi tar vedtaket til etterretning.

Det betyr at disse sjøene må tas fra bakken, og det hadde jo vært veldig fint om dere kunne være behjelpeelige med det. Vi vil i så fall sende instruks om prøvetaking og prøveflasker (1 L plast og to småflasker for metallanalyser) direkte til den personen som kan ta prøvene. Disse prøvene tas i innsjøenes utløp før isen legger seg.

Med hilsen,
Atle Hindar,
prosjektleder

atle.hindar@niva.no

Mob. 90516045

NIVA Region Sør

From: Peter C A Kölle [mailto:fmtepko@fylkesmannen.no]

Sent: fredag 24. august 2018 11.34

To: Atle Hindar <atle.hindar@niva.no>

Cc: Seljord Kommune <post@seljord.kommune.no>; 'Martine.Hamnes@nore-og-uvdal.kommune.no' <Martine.Hamnes@nore-og-uvdal.kommune.no>; FMTE Postmottak <fmtepost@fylkesmannen.no>; Hjartdal Kommune <postmottak@hjartdal.kommune.no>

Subject: Vedtak Brattefjell-Vindeggen verneområdestyre-

Vedlagt vedtak i sak 25/18 til etterretning.

Hilsen

Peter C A Kölle

seniorrådgiver

Fylkesmannen i Telemark

miljøvernavdelingen

tlf: 35 58 61 51 / 953 00 640

www.fylkesmannen.no/Telemark

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Seljord kommune
Brøløsvegen 13A
3840 SELJORD

SELJORD KOMMUNE		
År/Saksnr.	Dok.nr.	
14 AUG 2018		
Ark.kode P		
Ark.kode S		
Avd.	Saksb.	Grad.

Vår dato: 15.08.2018

Vår ref.: 201836196-1

Arkiv: 611

Saksbehandler:

Deres dato:

Solveig Willgoths

Deres ref.:

22959245/sowi@nve.no

Informasjonsbrev til datasenteraktører

NVE ser behov for å gi informasjon om det norske energisystemet og konsesjonsprosessen til aktører som ønsker å etablere datasenter i Norge eller annen industri. Vi har derfor laget en kort informasjonsbrosjyre som vi håper kan være til nytte dersom dere får henvendelse fra ulike aktører om tilknytning.

Vi håper dere vil videreforsmide det til aktuelle aktører og ved forespørsel. Dere kan gjerne gjøre faktaarket tilgjengelig på egne nettsider også.

Med hilsen

Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Solveig Willgoths
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Mottakerliste:

Agdenes kommune
AGDER ENERGI NETT AS
Aktieselskabet Saudefaldene
Alstahaug kommune
Alta kommune
ALTA KRAFTLAG SA
Alvdal kommune
ANDØY ENERGI AS
Andøy kommune
Aremark kommune

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor Middelthunsgate 29 Postboks 5091, Majorstuen 0301 OSLO	Region Midt-Norge Abels gate 9 7030 TRONDHEIM	Region Nord Kongens gate 14-18 8514 NARVIK	Region Sør Anton Jenssensgate 7 Postboks 2124 3103 TØNSBERG	Region Vest Naustdalsvegen 1B 6800 FØRDE	Region Øst Vangsveien 73 Postboks 4223 2307 HAMAR
---	---	--	--	--	--

Drammen kommune
Dovre kommune
DALANE NETT AS
Dag Ivar Brekke
Bætsfjord kommune
Bømlø kommune
Bø kommune (Nordland)

Bærum kommune
Bykle kommune
Bygland kommune
Brennøy kommune
Bremanger kommune
Bøkn kommune
Bøde kommune
BKRK NETT AS
Bjørgn kommune
Bjerkreim kommune
Birknes kommune
BINDAL KRAFTLAG SA
Bjørndal kommune
Berlevåg kommune
BERGEN KOMMUNE

Berg kommune
Beiar kommune
Barbu kommune
Bamble kommune
Balafjord kommune
Ballangen kommune
BALLENGEN ENERGI AS
Balesstrand kommune
BAK KOMMUNE
Averøy kommune
Austrehim kommune
AUSTEVOLL KRAFTLAG SA
Aurskog-Høland kommune
AURLAND KOMMUNE
AURLAND ENERGIVERK AS
Aure kommune
Aukra kommune
AUVDNEDAL KOMMUNE
Askøy kommune
Askvoll kommune
Asklum kommune
Asker kommune
AS EIDEOF OSS
ARENDAKS FOSSEKOMPANI ASA
Arendal kommune

DRANGEDAL EVERK KF
Drangedal kommune
Driva Kraftverk DA
Dyrøy kommune
Dønna kommune
E-CO ENERGI AS
EID KOMMUNE
Eide kommune
Eid fjord kommune
Eidsberg kommune
EIDSIVA NETT AS
Eidskog kommune
Eidsvoll kommune
Eigersund kommune
Elverum kommune
Enebakk kommune
Engerdal kommune
ETNE ELEKTRISITETSLAG SA
Etne kommune
Etnedal kommune
Evenes kommune
Evje og Hornnes kommune
Farsund kommune
Fauske kommune
Fedje kommune
Fet kommune
Finnøy kommune
FINNÅS KRAFTLAG SA
Fitjar kommune
FITJAR KRAFTLAG SA
Fjaler kommune
FJELBERG KRAFTLAG SA
Fjell kommune
Flakstad kommune
Flatanger kommune
Flekkefjord kommune
FLESBERG ELEKTRISITETSVERK AS
Flesberg kommune
Flora kommune
Flå kommune
Folldal kommune
FORSAND ELVERK KOMMUNALT FØRETAK I FORSAND
Forsand kommune
FOSEN NETT AS
Fosnes kommune
Fredrikstad kommune
Frogner kommune
Froland kommune

HELGELAND KRAFT AS
Haugesund kommune
HAUGALAND KRAFT NETT AS
Hattfjelldal kommune
Hasvik kommune
Harstad kommune
Hareid kommune
HARDANGER ENERGI AS
Haram kommune
Hammerfest kommune
HAMMERFEST ENERGI NETT AS
Hamar kommune
Halsa kommune
HALDEN KRAFTNETT AS
Halde kommune
Hadsel kommune
Gulen kommune
GUDBRANDSDAL ENERGI NETT AS
Grong kommune
Grimstad kommune
Gratangen kommune
Gran kommune
GOL KOMMUNE
Gloppen kommune
GLITTRÉ ENERGI NETT AS
Gjøvik kommune
GJESDAL KOMMUNE
Gjerstad kommune
Gjerdrum kommune
Gjermnes kommune
Giske kommune
Gildeskål kommune
GAUSDAL KOMMUNE
Gauldal kommune
Gasco AS
Gamvik kommune
FØRDE KOMMUNE
Færder kommune
Fjorddal kommune
FUSSA KRAFTLAG SA
Frøya kommune
Freia kommune
Frøsta kommune
Frostha kommune
GA

Hemne kommune
HEMNES KOMMUNE
HEMSEDAL ENERGI KF
Hemsedal kommune
Herøy kommune (Møre og Romsdal)
Herøy kommune (Nordland)
HERØYA NETT AS
Hitra kommune
HJARTDAL ELVERK AS
Hjartdal kommune
Hjelmeland kommune
Hobøl kommune
Hol kommune
Hole kommune
Holmestrand kommune
Holtålen kommune
Hornindal kommune
Horten kommune
Hurdal kommune
Hurum Energiverk AS
Hurum kommune
Hvaler kommune
Hydro Aluminium AS
HYDRO ENERGI AS
HYLLESTAD KOMMUNE
Hægebostad kommune
HØLAND OG SETSKOG ELVERK SA
Høyanger kommune
Høylandet kommune
Hå kommune
HÅLOGALAND KRAFT PRODUKSJON AS
Ibestad kommune
INDERØY KOMMUNE
Indre Fosen kommune
Innovasjon Norge
Innovasjon Norge v/Finn Aamodt
ISE NETT AS
ISTAD NETT AS
Iveland kommune
Jevnaker kommune
JONDAL KOMMUNE
JÆREN EVERK KOMMUNALT FORETAK I HÅ
JØLSTER KOMMUNE
Karasjok kommune - Kárásjoga gielda
Karlsøy kommune
Karmøy kommune
Kautokeino kommune - Guovdageainnu suohkan
KLEPP ENERGI AS

Ljungdal kommune
 Lustre kommune
 Luster ENERGIEKR AS
 Lusterkraftlag SA
 Lunner kommune
 Lund kommune
 Loppa kommune
 Lom kommune
 Lofotkraft AS
 Lindås kommune
 Lindesnes KOMMUNE
 Lillesand kommune
 Lillehamer kommune
 Lier kommune
 Levanger kommune
 Lesja kommune
 Lenvik kommune
 Leirfjord kommune
 Leikanger kommune
 Lebesby kommune
 Lavangen kommune
 Larvik KOMMUNE
 Kafjord kommune - Gravdal S
 Kvænangen KRAFTVERK AS
 Kvæfjord kommune
 Kvitsøy kommune
 Kviteseid kommune
 Kvinnherad KOMMUNE
 Kvinnherad ENERGI AS
 Kvinesdal KOMMUNE
 Kvitne-Rennebu Kraftlag SA
 Kvam KRAFTVERK AS
 Kvalsund kommune
 Kradsherad kommune
 Krødshei kraftverk kf
 Kristiansund kommune
 Kragerø kommune
 Kraggerø ENERGI AS
 Kraftverkene i Orkla da
 Kongsvinger kommune
 Kongsbærg kommune
 Klepp kommune
 Klepp Kommune
 Klæbu kommune
 Kongsberg kommune

Lyngen kommune
LYSE ELNETT AS
LYSE PRODUKSJON AS
LÆRDAL ENERGI AS
Lærdal kommune
Lødingen kommune
Lørenskog kommune
Løten kommune
Malvik kommune
Mandal kommune
Marker kommune
MARNARDAL KOMMUNE
Masfjorden kommune
Meland kommune
Meldal kommune
Melhus kommune
MELØY ENERGI AS
Meløy kommune
Meråker kommune
Midsund kommune
MIDTKRAFT AS
Midtre Gauldal kommune
MIDT-TELEMARK ENERGI AS
MO INDUSTRI-PARK AS
Modalen kommune
MODALEN KRAFTLAG SA
Modum kommune
Molde kommune
Moskenes kommune
Moss kommune
MULTICONSULT NORGE AS
MØRENETT AS
Målselv kommune
Måsøy kommune
Namdalseid kommune
Namsos kommune
Namsskogan kommune
Nannestad kommune
Narvik kommune
Naustdal kommune
Nedre Eiker kommune
Nes kommune (Akershus)
Nes kommune (Buskerud)
Nesna kommune
Nesodden kommune
Nesseby kommune - Unjárgga gielda
Nesset kommune
NESSET KRAFT AS

Rana kommune
Rambøll Norge AS
Rakkestad kommune
RAKKESTAD ENERGI AS
Radøy kommune
Porsgrunn kommune - Porsånjeggen gjeleda
Porsanger kommune - Porsånjeggen gjeleda
Porst Krafte AS
Overhalla kommune
Østerøy kommune
Oslo kommune
Øsen kommune
Øs kommune (Hordaland)
Øs kommune (Hedmark)
Ørkdal kommune
ØRKDAL ENERGI AS
Oppdal kommune
Oppdal EVERK AS
Ørje- og energidepartementet v/Ole Svinhus
Ørda kommune
ODDA ENERGI AS
Nærøy kommune
NTE NETT AS
Notodden kommune
NOTODDEN ENERGI NETT AS
NORGESNETT AS
Nore og Uvdal kommune
NORE ENERGI AS
NORD-OSTERDAL KRAFTLAG SA
NORDVEST NETT AS
NORD-SALTEIN KRAFT AS
Nordreisa kommune
Nordre Land kommune
Nord-Odal kommune
NORDMØRE ENERGIVERK AS
NORDLANDSNETT AS
NORDKNUN KRAFTLAG SA
NORDKRAFT NETT AS
Nordkapp kommune
NORD-FRON KOMMUNE
Norddals kommune
Nord-Aurdal kommune
NORCONSULT AS
Nome kommune
Nitredal kommune
Nissedal kommune
NVE

Randaberg kommune
RAULAND KRAFTFORSYNINGSLAG SA
RAUMA ENERGI AS
Rauma kommune
Re kommune
Rendalen kommune
Rennebu kommune
Rennesøy kommune
REPVÅG KRAFTLAG SA
Rindal kommune
Ringebu kommune
Ringerike kommune
Ringeriks-Kraft Nett AS
Ringsaker kommune
Risør kommune
Roan kommune
ROLLAG ELEKTRISITETSVERK SA
Rollag kommune
Rygge kommune
Rælingen kommune
Rødøy kommune
Rømskog kommune
RØROS ELEKTRISITETSVERK AS
Røros kommune
Røst kommune
Røyken kommune
Røyrvik kommune
Råde kommune
Salangen kommune
Saltdal kommune
Samnanger kommune
SANDE KOMMUNE
Sande kommune (Vestfold)
Sandefjord kommune
Sandnes kommune
SANDØY ENERGI AS
Sandøy kommune
Sarpsborg kommune
Sauda kommune
Sauherad kommune
Sel kommune
SELBU ENERGIVERK AS
Selbu kommune
Selje kommune
Seljord kommune
SFE NETT AS
Sigdal kommune
Siljan kommune

SUND kommune
SUDAL kommune
SULDAL ELLVERK KF
Sula kommune
STRYN KOMMUNE
STRYN ENERGI AS
Stranda kommune
STRANDA ENERGI AS
Strand kommune
Storjord kommune
Stordal kommune
Stord kommune
Sjørdal kommune
Steinkjer kommune
Stavanger kommune
Statnett SF v/Bjørge Bøgstrand
Statnett SF
STATNETT ROGALAND AS
STATKRAFT ENERGI AS
Stange kommune
SPYDEBERG KOMMUNE
Sørland kommune
Songdalen kommune
Solund kommune
Sola kommune
Sokndal kommune
SOGNEKRAFT AS
Sogndal kommune
Snæsa kommune
Snillfjord kommune
Smøla kommune
SKÅNLAND KOMMUNE
Skodje kommune
SKJÅK ENERGI KF
Skjervøy kommune
Skiptvet kommune
Skiens kommune
Ski kommune
Skedsmo kommune
Skaua kommune
SKAGERRAK NETT AS
Sridal kommune
SIRIA KVINA KRAFTSELSKAP

SUNNDAL ENERGI KF
Sunndal kommune
SUNNFJORD ENERGI AS
Surnadal kommune
Sveio kommune
SVELVIK KOMMUNE
SVORKA ENERGI AS
Svorka Produksjon AS
Sweco Norge AS
SYKKYLVEN ENERGI AS
SYKKYLVEN KOMMUNE
Søgne kommune
Sømna kommune
SØNDRE LAND KOMMUNE
SØR AURDAL ENERGI AS
Sør-Aurdal kommune
Sørfold kommune
Sør-Fron kommune
Sør-Odal kommune
Sørreisa kommune
Sørum kommune
Sør-Varanger kommune
Tana kommune - Deanu gielda
Time kommune
TINFOS AS
Tingvoll kommune
TINN ENERGI AS
Tinn kommune
Tjeldsund kommune
TOKKE KOMMUNE
Tolga kommune
Torsken kommune
Tranøy kommune
Trollfjord Kraft AS
Troms fylkeskommune
TROMS KRAFT NETT AS
Tromsø kommune
Trondheim kommune
Trysil kommune
Træna kommune
TRØGSTAD ELVERK AS
Trøgstad kommune
TRØNDERENERGI KRAFT AS
TRØNDERENERGI NETT AS
Tvedstrand kommune
Tydal kommune
Tynset kommune
Tysfjord kommune

YMBER AS
Yara Norge AS
Våler kommune (Østfold)
Våler kommune (Hedmark)
Vågå kommune
Vågsøy kommune
Vågan kommune
Verøy kommune
Voss kommune
Voss ENERGI NETT AS
Volda kommune
VOKKS NETT AS
Vinje kommune
Vindafjord kommune
Vikna kommune
Vik kommune
Værlstad kommune
Westvågøy kommune
WEST-TELEMÅRK KRAFTLAG AS
Vestre Toten kommune
Vestre Slidre kommune
Vestnes kommune
VESTFJELLSKRAFT NETT AS
Vesby kommune
Verran kommune
Verdal kommune
Vennestra kommune
Veggårshei kommune
Vega kommune
Vefsn kommune
Varde kommune
VARANGER KRAFTNETT AS
Vanylven kommune
Vang kommune
VALLER ENERGIVERK KF
Valle kommune
VALDRÆS ENERGIVERK AS
Vaksdal kommune
Vadsø kommune
UVDAL KRAFTFORSYNING SA
USTRÅ KOMMUNE
USTEKVEIKJA KRAFTVERK DA
Ulstein kommune
Ullensaker kommune
Tønsberg kommune
Tysvær kommune
TYSNES KRAFTLAG SA
Tysnes kommune

Øksnes kommune
Ørland kommune
ØRSKOG KOMMUNE
Ørsta kommune
Østre Toten kommune
Øvre Eiker kommune
ØVRE EIKER NETT AS
ØYER KOMMUNE
Øygarden kommune
Øystre Slidre kommune
Åfjord kommune
Ål kommune
Ålesund kommune
Åmli kommune
Åmot kommune
ÅRDAL ENERGI KF
Årdal kommune
Ås kommune
ÅSERAL KOMMUNE
Åsnes kommune

The Norwegian power system. Grid connection and licensing

Many data center developers are currently considering Norway as a host country for new sites. This information sheet provides information about the Norwegian power system, the process of connecting new data centers to the grid and connection costs in Norway, as well as links for more information. This information also applies for the connection of new industry.

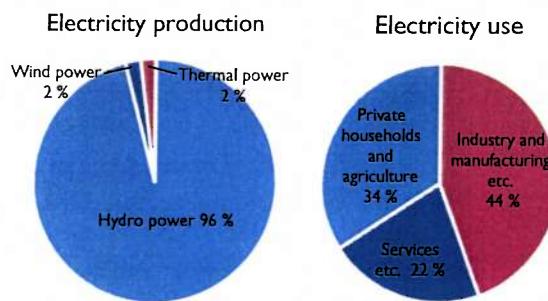
The Norwegian power grid is a monopoly and regulated by the state. The Norwegian water resources and energy directorate (NVE) regulates the system and grants licences for transmission and production of renewable energy. NVE is a government agency subject to the Ministry of Petroleum and Energy (OED). NVE, the Norwegian electricity grid operators and others receive a lot of questions from industry developers, especially data center developers, related to the Norwegian power system. The purpose of this information sheet is to answer some of those questions.

ELECTRICITY PRODUCTION IN NORWAY

Norway has the highest share of electricity produced from renewable sources in Europe, and the lowest emissions from the power sector. Additionally, more than 75% of the

Norwegian production capacity is flexible, and Norway has half of Europe's hydro reservoir capacity.

Access to reasonable priced hydropower has led to a large energy-intensive manufacturing sector in Norway and widespread use of electricity for heating.

Norway is now developing more renewable power production capacity than in the last 25 years. Wind power currently accounts for a relatively modest share of production capacity, but dominates new investments and production is expected to increase.

THE NORWEGIAN ELECTRICITY GRID

The Norwegian electricity grid consists of three levels: the transmission grid, the regional grid and the distribution grid. Most consumers are connecting to the regional or distribution grids. Regional and distribution grids are considered as distribution systems, as defined by EU legislation.

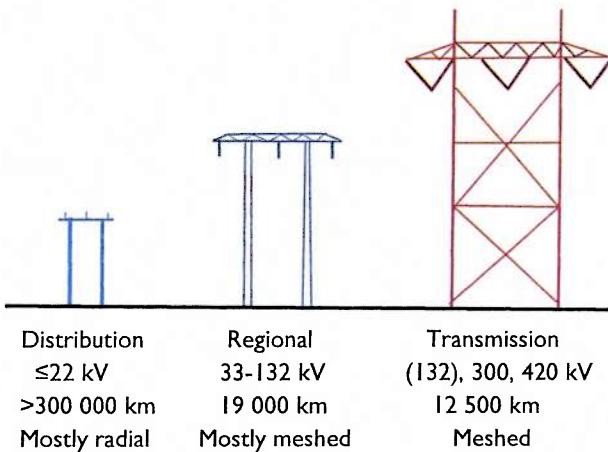
NVE's mandate is to ensure an integrated and environmentally sound management of the country's water resources, promote efficient energy markets and cost-effective energy systems and contribute to efficient energy use.

The directorate plays a central role in the national flood contingency planning and bears overall responsibility for maintaining national power supplies. From 2009 NVE is assigned greater responsibility for the prevention of damage caused by landslides

NVE head office

Visiting address:
Middelthunsgt. 29, Oslo
Postal address: P.O. 5091,
Majorstuen 0301 Oslo
Tel: 22 95 95 95
Fax: 22 95 90 00 Telephone: (+47) 22 95 95 95
E-mail: nve@nve.no

Statnett, the Norwegian TSO, operates the transmission grid, while approximately 130 different distribution system operators (DSOs) operate the regional and distribution grids.

HIGH CONTINUITY OF SUPPLY

Norway enjoys high security of electricity supply, and the continuity of supply is close to 99,99% in years without extreme weather events. Consumers in Norway experience on average about two short interruptions and two long interruptions per year, where the average duration is less than two minutes for short interruptions and approximately two hours for long interruptions. However, the security of supply varies from region to region and is generally better at higher grid levels.

We recommend you to contact the local DSOs for more detailed information on the security of supply in each region. You will also find statistics in link no. 5 below.

DATA CENTERS MAY TRIGGER GRID INVESTMENTS

A data center may connect at different grid levels, depending on the size of the center. Relatively small data centers with a power demand of approximately 10 MW or less can connect to the distribution grid. If there is available capacity in the overhead grid (regional and transmission grid), a data center may be connected to the distribution grid within a few months by the DSO.

If the data center has a higher power demand, connection to the regional grid may be necessary. New consumption rarely connects directly to the transmission grid. However new consumption may still require grid investments by the TSO, especially if the power demand is high. In these cases, the DSO is responsible for the communication with the TSO. A cluster of large data centers could trigger

connection directly to the transmission grid. In those cases, the consumers should contact the TSO directly.

We recommend grid companies to be the licence holder and owner of the grid connection from the data center to the grid.

LICENSING PROCESS FOR NEW GRID

If the data center requires grid investments in the regional or transmission grid, the lead time for grid connection will be longer than for investments exclusively in the distribution grid. DSOs in the distribution grid have area licenses for building, owning and operating electrical assets with tension levels of 22 kV or less. New grid only requires a local process organized by the DSO.

A new substation or power line in the regional or transmission grid is subject to a licensing process according to the Energy Act. This means that the DSO and/or TSO must submit a licence application to the NVE. The licencing procedure for grid investments for grid level ≤ 132 kV, and ≥ 132 kV less than 15 km, is illustrated in the figure below.

The licencing procedure varies from two months to two-three years, depending on the project size, complexity and conflict level. For larger projects, ≥ 132 kV and ≥ 15 km, the licencing process may be more comprehensive and with the final decision made by the Ministry of petroleum and energy, and cannot be appealed.

THE DUTY TO SUPPLY ELECTRICITY AND CONNECT NEW CONSUMERS

By law the DSOs and TSO are obligated to offer all customers a grid connection. When necessary this obligation includes planning, applying for licenses and investing in new capacity without any unfounded delay. This obligation is however conditioned by the customer's willingness to pay the connection charge and grid tariffs.

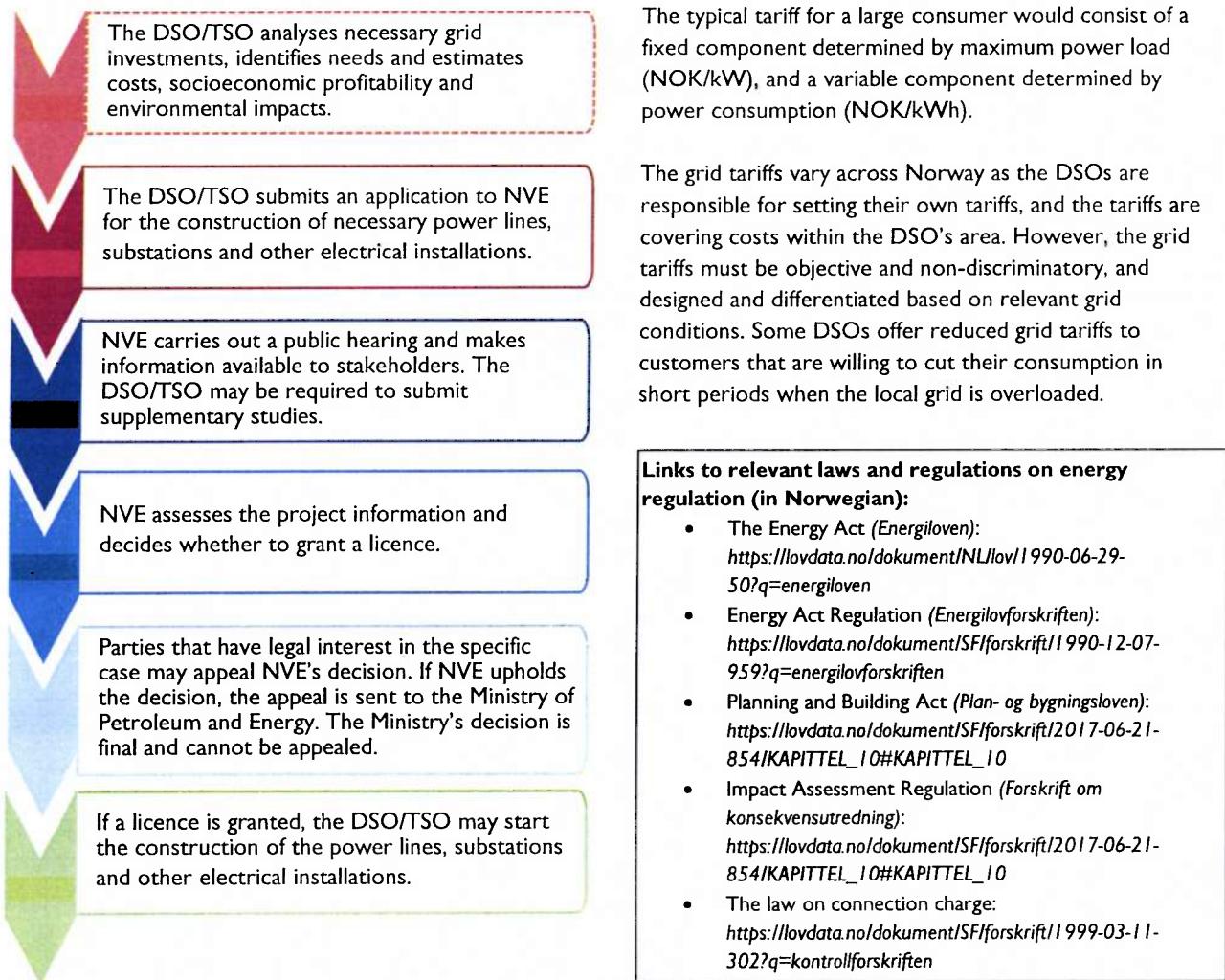

Figure 1: Illustration of licensing process of regional and transmission grid.

COST OF BEING CONNECTED

Connection charge

The DSO and TSO require a connection charge to cover the costs of connecting new customers to the grid, or costs of reinforcing the grid for existing customers. This applies to cost of investments on all grid levels.

The connection charge is a one-time payment, and the grid company must present an estimate of what the charge will be in advance. The customer must pay the connection charge to be connected to the grid.

Grid tariffs

The grid tariff covers costs for the grid level the customer is connected to, and for the overhead grid. At high voltage local distribution level or regional distribution level, the tariffs are based on two factors: Load and consumption.

CONTACT THE DSO FOR MORE INFORMATION

For more information about the opportunities of grid connection, security of supply, interruptions and costs, we recommend you to contact the local DSO or regional grid company in the geographical area of interest. You will find the local and regional DSOs for each geographical area in the links below (link 5 and 10). As a potential new consumer, you can expect to get answers on grid capacity, need for new grid and estimated costs within reasonable time.

We have also listed relevant sources for further information.

RELEVANT SOURCES FOR FURTHER INFORMATION:

1. Facts about the Norwegian energy sector:
<https://energifaktanorge.no/en/>
2. Energy Norway's report with information to potential investors in *Location for Data center enterprises in Norway*:
[https://www.energinorge.no/contentassets/513b9d68f343449da61df93ebe7ff66f\(locations-for-data-center-enterprises-dce-in-norway.pdf\)](https://www.energinorge.no/contentassets/513b9d68f343449da61df93ebe7ff66f(locations-for-data-center-enterprises-dce-in-norway.pdf))
3. More information on grid regulation, grid connection and grid tariffs:
<https://www.nve.no/energy-market-and-regulation/>
4. Online map showing all substations and overhead power lines in the Norwegian electricity grid:
<https://atlas.nve.no/Html5Viewer/index.html?viewer=nveatlas#>
5. Map showing each DSO's supply area in Norway:
https://gis3.nve.no/ferdigkart/omraedekonsesjon_a0.pdf
6. NVE's thematic map service (in Norwegian):
http://kartkatalog.nve.no/metadatahg_datasett.html
7. More information and statistics on the security and quality of electrical supply in Norway:
<https://www.nve.no/energy-market-and-regulation/network-regulation/quality-of-electricity-supply/>
8. Information on NVE's licencing process, laws and regulations (mainly in Norwegian):
<https://www.nve.no/licensing/>
<https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/nett/>
9. Statnett – Norwegian TSO
www.statnett.no
10. Overview of regional grid companies, grid development plans and contacts (in Norwegian):
<https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/nett/kraftsystemutredninger/utredningsområder-og-ansvarlige/>
11. The Ministry of Petroleum and Energy:
<https://www.regjeringen.no/en/dep/oed/id750/>

Saker til handsaming

PS 55/18 Revitalisering av Vest-Telemarkrådet

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2018/1457-2

Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm

Direkte tlf.:

Dato: 14.09.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	55/18	27.09.2018

Revitalisering av Vest-Telemarkrådet

Saksdokument:

Vedlegg:

1 Vitalisering av rådet

Saksutgreiing:

Med bakgrunn i Seljord kommunestyre sitt vedtak i PS 9/18 Etablering av felles NAV-kontor 3.gangs behandling versjon 2 av 8. mars 2018, fekk ordførar Halfdan Haugan i oppdrag av Seljord kommunestyre å sette saka om vitalisering av Vest-Telemarkrådet (VTR) på sakskartet til VTR

Vest-Telemarkrådet vedtok i møtet av 13. mars 2018 vedtok følgjande:

AU får i oppgåve å utarbeide forslag til opplegg for vitalisering av rådet.

AU utarbeidar eit forslag til opplegg for vitalisering av rådet og legg dette fram for rådet i møtet av 22. mai.

Følgjande opplegg vart presentert:

Regionrådsleiaren utarbeidar politisk sak og presenterar saka i kvar enkelt formannskap, der det vert lagt opp til drøfting med innspel til det vidare vitaliseringsarbeidet.

Saka skal belyse m.a.: situasjonen, problemstillingar, utfordringar og mogleghetar. Framdrift:

I. Politisk sak til behandling i alle formannskapa i fyrste møte etter sommaren.

II. Innspel vert innarbeidd i ein vitaliseringstrategi som først blir handsama i Rådet, så i tingmøtet i desember.

Vedlagt denne saka ligg eit dokumentgrunnlag som breskiv VTR sine vedtekter, budsjett og arbeidsprogram inkl pågåande prosjekter.

VTR legg frem åtte drøftingspunkt for formannskapa i Vest-Telemark som eit utgangspunkt for diskusjonen rundt revitalisering av VTR;

Drøftingsmoment:

1. God informasjon til og god kommunikasjon med politikarane i kvar kommune for at dei skal vera godt kjent med rådsarbeidet og på den måten skape engasjement og forståing for dei utfordringane og moglegheitene som regionen står ovanfor.

Regionrådsleiaren kan gi ei orientering om rådsarbeidet ein eller to gonger i året, og i særskilte vanskelege saker.

2. Auke det politiske engasjement for regionsamarbeidet blant kommunestyrerrepresentantane i dei seks kommunane. Opprette ei politisk arbeidsggruppe/forum i tillegg til rådet/AU.

3. Kva for rolle skal VTR ha framover i næringsutvikling og verdiskaping i regionen?

- Skal VTR vera regionens mest aktive organ for næringsutvikling og verdiskaping?

4. Om stillinga som utviklingsleiar skal vidareførast må sjåast i samanheng med om VTR skal satse på prosjektarbeid.

5. Nyte myndigheitskontakt/nettverksbyggjar;

- Ein gitt stillingsprosent/fast tal på timer per år

- Starte med ein prøveperiode/pilotperiode

- Nyte myndigheitskontakt ved behov

6. Nettverksarbeid. Kartlegge/definere nettverket. Målretta informasjon mot eit definert/utvida nettverk.

7. Innå strategiske alliansar/samarbeid med aktørar i Telemark for å styrke Vest-Telemark inn i det nye fylket Vestfold-Telemark.

8. Utvida marknadsføring – i større grad finne fram vinnarsaker og dei positive sidene ved regionsamarbeidet.

Rådmannen si tilråding:

Drøftingsmomenta frå den politiske handsamingen overleverast til Vest-Telemarksrådet som Seljord kommunes innspeil til revitalisering av rådet.

Utskrift til:

Vitalisering av Rådet

Eit drøftingsnotat frå Vest-Telemarkrådet
Anne Aasmundtveit, regiononrådsleiar

Kviteseid, 3. september 2018

Bakgrunn

Med bakgrunn i Seljord kommunestyre sitt vedtak i *PS 9/18 Etablering av felles NAV-kontor 3.gangs behandling versjon 2 av 8. mars 2018*, fekk ordførar Halfdan Haugan i oppdrag av Seljord kommunestyre å sette saka om vitalisering av VTR på sakskartet til

Vest-Telemarkrådet som i møtet av 13. mars 2018 vedtok følgjande:

AU får i oppgåve å utarbeide forslag til opplegg for vitalisering av rådet.

AU utarbeidar eit forslag til opplegg for Vitalisering av Rådet og legg dette fram for rådet i møtet av 22. mai. Følgjande opplegg vart presentert:

- Regionrådsleiaren utarbeidar politisk sak og presenterar saka i kvar enkelt formannskap, der det vert lagt opp til drøfting med innspel til det vidare vitaliseringsarbeidet.
- Saka skal belyse m.a.: situasjonen, problemstillingar, utfordringar og mogleghetar.
- Framdrift:
 - I. Politisk sak til behandling i alle formannskapa i fyrste møte etter sommaren.
 - II. Innspel vert innarbeidd i ein vitaliseringsstrategi som fyrst blir handsama i Rådet, så i tingmøtet i desember.

Historikk

Vest-Telemarkrådet vart stifta i 1993 som eit interkommunalt samarbeidsorgan der dei 6 kommunane i Vest-Telemark: Fyresdal, Kviteeid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje.

Vest-Telemarkrådet vart i 2013 etablert som eit 27-selskap (dvs ei sjøvstendig juridisk verksemd innafor kommunelova sin § 27).

Rådet

Rådet er samansett av dei 6 ordførarane i regionen med varaordførarane som personlege vararepresentantar. Ein av ordførarane vert formelt valt som regionordførar for 2 år av gongen, eit verv som går på omgang mellom desse.

Rådet har normalt 8 møte per år inkl. 2 møte i Vest-Telemarktinget.

Saker som har vore oppe til handsaming i rådet i åra 2016 – 2018 er å finne i vedlagt.

Alle møta i Vest-Telemarkrådet er ope for ålmeinta og saksdokumenta er å finne på nettsidene til Vest-Telemarkrådet.

Det er **Arbeidsutvalet (AU)** har som ansvar å drøfte aktuelle saker og fastsette sakliste til rådsmøta. AU er samansett av regionordførar, regionvaraordførar, 1 representant frå rådmannsutvalet samt regionrådsleiar.

Administrasjonen utgjer 2 årsverk, regionrådsleiar og utviklingsleiar.

Det er tilsett ein digitaliseringsoordinator i ein 3-årig prosjektstilling frå 1. november 2018.

Visjon: Vest-Telemark - Ein levande region

Vest-Telemark skal vera ein levande region der opparbeidd identitet og kultur vert vidareført saman med innovasjon og nyskaping. Gjennom samhandling over kommunegrenser skal vi gjera regionen attraktiv for busetnad, arbeid og oppleveling.

Styrande dokument

- Vedtekter
- 2-årig arbeidsprogram
- Budsjett
- Delegeringsreglement
- Prosedyrer for arbeidet i Vest-Telemarkrådet

Finansiering av VTR

Driftsbudsjett har ei delt finansiering mellom kommunane i Vest-Telemark og Telemark Utviklingsfond (TUF), der kvar part finansierar 50%. Finansieringa er fastsett i avtale mellom partane etter at Fellesfondet gjekk inn som ein fast del i TUF. Driftsbudsjettet aukast i tråd med TUF sine justeringar, som igjen regulerast etter konsumprisindeksen. Rådets driftsbudsjett 2018 er på kr 4.600'. Aktivitet utover ordinært budsjett er prosjektbasert, og finansierast av eksterne kjelder. Vi legg til grunn i budsjettet at Fylkesmannen i Telemark vidarefører ordninga med skjønnsmidler til prosjektarbeid i Vest-Telemark med 1.710' for 2018. Totalt er budsjettet til VTR for 2018 på 9.081'.

Døme på vellukka samarbeid

- PP-tenesta
- Barneverntenesta
- Utbygging av breiband
- Brannsamarbeid
- Renovasjon
- Samarbeid om veg og samferdsel, aktiv part i rullering av Areal og Transportplan og Nasjonal Transportplan
- Organ for å gi samla uttale i aktuelle saker, ein høyringsinstans for kommunane

Aktive prosjekt i 2018

Døme på aktive prosjekt for inneverande år er m.a:

3 årig prosjektstilling som digitaliseringskoordinator, digital kommunikasjon, digitalisering og velferdsteknologi, Byregionprogrammet, Felles tiltak i næringskollegiet, Bærekraftig lokalmat og reiseliv, og Konsesjonskraftkompetanse.

Prosjekta er finansiert med eksterne midlar som t.d. er skjønnsmidlar, TUF, regionale utviklingsmidlar, og statlege midlar.

Ny kommunelov

Ny kommunelov vart vedteken 8. juni 2018. § 27 er endra, men sjølve samarbeidsformen blir videreført.

Dagens § 27-selskap må omdanne seg enten til kommunalt oppgåvemiljø eller interkommunalt politisk råd, alternativt omorganiserast til annen selskapsform (IKS, AS eller SA) **seinet fire år** etter at kommuneloven har trådt i kraft. Departementet legg opp til at delar av lova trer i kraft 1. juli 2019.

Det er kommunestyra og fylkestinga i alle deltakarkommunane som sjølv må treffe vedtak om omdanning til ny selskapsform og vedta ny samarbeidsavtale (eller selskapsavtale om man vel omdanning til IKS).

Regionreformens betydning

Det er enno mange usikre moment i kva for effekt regionreformen har for Vest-Telemark. Det som er sikkert er at Fylkesmannen i Vestfold og Telemark slår seg saman 1. januar 2019. Denne samanslåinga vil ha betydning for tildeling av skjønnsmidlar.

Vest-Telemark får 1.710.000,- per år til ulike tiltak i kommunane. Det er regionråda i Telemark som er ansvarlege for skjønnsmidlane, medan i Vestfold er det den enkelte kommune.

Fylkeskommunens regionale utviklingsmidlar er fordelt på ulike poster der det m.a. er ein særskilt post for distriktsutvikling. Korleis dette blir etter fylkessamanslåinga er usikkert.

Utfordringer

Under igangverande kommunereform har Vest-Telemark kommunane vald ein intensjon om å samarbeide tettare istadenfor å slå seg saman. Kommunane la ned ein god del arbeid i å få til samarbeid på fleire fagfelt/område utan å lukkast.

I eit samarbeid over kommunegrensene er det ein del utfordringar som t.d. kan vera:

- Kommunen si eigeninteresse på enkelte område
- Kryssande interesser kommunane imellom
- Manglande gjensidig tillitt
- At enkelte kommunar kanskje ikke ser/opplever gevinst ved samarbeidet
- Lokalisering
- Redsel for å miste noko-stå svakare i samarbeidet-bli den tapande part
- Utfordringer i forhold til tilsettingsforhold
- Nye reformer – nye krav til kommunane i forhold til forvaltning og faglig kompetanse

Moglegheter

Statusoppdatering i kommunestyra/formannskapet 1-2 ganger i året. Dersom det er ei særskilt krevjande sak, bør kommunestyra også få god informasjon om dette.

Slike møtearenaer vil auke kunnskapen om dei samarbeida som eksisterar, samt at open kommunikasjon vil kunne stimulere til høgare grad av medverknad i kva for retning samarbeidet skal gå.

Benytte seg av ein myndighetskontakt for å drive utstrakt nettverksbygging og lobbyverksemd med det mål å vera tidleg ute for å vite kva som skjer i forhold til etableringer, reformer og krav.

Konkrete oppgåver for en myndighetskontakt kan vera:

- Påverknad mot sentrale styresmakter, samt informere VTR om:
 - Kva jobbar regjeringa/storting med (før vedtak)
 - Varsle om nye saker, frå regjering eller storting
 - Følge behandlinger i komiteer/varsle om høyringar/foreslå merknader for Vest-Telemark kommunane
 - Foreslå og arrangere møte ihht. prioritert prosjektliste frå VTR
 - Bygge og vedlikehalde nettverk, bidra med råd til stortingets arbeid
- Posisjonering av Vest-Telemark
- Jobbe for statlege arbeidsplasser og betre infrastruktur
- Samarbeide med næringslivet i Vest-Telemark
- Fremme Vest-Telemark som partner i aktuelle utval/råd/kommisjonar

Næringsarbeid

Kva for oppgåver VTR skal ha i næringsutvikling står i Arbeidsprogrammet 2018 – 2019 under **Mål 3**

Vidareutvikling og nyetablering av verksemder i Vest-Telemark.

- Leggje til rette for næringsutvikling med grunnlag i lokale ressursar
- Auke tilgangen på risikokapital og offentlege verkemiddel til regionen
- Styrke og utvikle nærings- og rådgjevingsapparatet i Vest-Telemark, og vidareføre samspelet mellom regionrådet og dei næringsansvarlege i kommunane.
- Tilrettelegging og utvikling av samhandlingstiltak og næringsklynger, med formål å styrke eksisterande næringsliv og stimulere til knoppskyting, nyetablering og innovasjon.
- Oppretthalde og utvikle kompetansemiljø i regionen.
- Vidareutvikle den regionale etablerertenesten, gjennomføre Byregionprogrammet og samarbeide med næringshagane i regionen også knytt til SIVA

Næringsutviklingsaktørar

- I 2018 vart Vest-Telemark Næringsutvikling (VTNU) fusjonert inn i Vest-Telemark Næringsbygg (VTN). VTN vil bli vidareutvikla som eit reink eigeidomsselskap.

- Vest-Telemark Næringsforum er eit næringspolitisk organ og ein møteplass for å fremje kompetanse og nettverksbygging mellom medlemmene. VTNF er ein pådriver for vekst og utvikling i regionen - på tvers av bransje og konkurranse.
- Telemark Næringshage, regionalt senter for kompetanse og verdiskaping, jobbar mot den einskilde bedrift. Telemark Næringshage er leverandør av Etablerarkontoret, som VTR er prosjekteigar av og satte ut på anbod. Innovasjonsprogrammet og kompetansemekling er og sett til Telemark Næringshage.
- Kommunalt næringskollegium med ein representant frå kvar av dei seks kommunane. Det strategiske næringsarbeidet i regionen ligg til kommunane og VTR.

Næringskollegiet er lagt som eit formelt samarbeid til VTR. I 2018 har næringskollegiet kr. 500.000,- til disposisjon på VTR sitt budsjett.

Næringskollegiet jobbar overordna og strategisk, og med ulike nærings- og utviklingsprosjekt.

Næringskollegiet vil saman med VTR i løpet av hausten avklare om det skal utarbeidast ein ny felles strategisk næringsplan for regionen. Ein strategisk plan for reisemålsutvikling (Masterplan) skal og bli vurdert.

VTR har hatt ein sekretariatfunksjon der utviklingsleiaren har vore ein aktiv part i næringskollegiet, han var sekretær og fasilitator. Utviklingsleiaren har og initiert, gjennomført og skaffa ekstern finansiering til ulike prosjekt. Utviklingsleiaren hadde og mandat til å representera næringskollegiet i Vest-Telemark kommunane i møte, nettverk, prosjekt på fylkesnivå – der det var rett å ha felles representasjon.

Telemark fylkeskommune er invitert på alle møta i næringskollegiet for å styrke samarbeid. Innovasjon Norge ynskjer å vera ein aktiv partner, så dei blir invitert ved behov.

Øvrige deltakarar som blir invitert til delar av møta er,::

- Representant frå Etablererkontoret
- Telemark Næringshage AS
- Vest-Telemark Næringsforum

Møte mellom privat og offentleg sektor er vurdert til å vera særdeles viktig. Dette for at kommunane kan vera aktive pådriverar i næringsarbeid, samt for å bygge eit sterkt samarbeidsklima i regionen.

Drøfting i formannskapa i Vest-Telemark

Kva skal til for å Vitalisere rådet?

Droftingsmoment:

1. God informasjon til og god kommunikasjon med politikarane i kvar kommune for at dei skal vera godt kjent med rådsarbeidet og på den måten skape engasjement og forståing for dei utfordringane og moglegitene som regionen står ovanfor.
Regionrådsleiaren kan gi ei orientering om rådsarbeidet ein eller to gonger i året, og i særskilte vanskelege saker.
2. Auke det politiske engasjement for regionsamarbeidet blant kommunestyrerepresentantane i dei seks kommunane. Opprette ei politisk arbeidsggruppe/forum i tillegg til rådet/AU.
3. Kva for rolle skal VTR ha framover i næringsutvikling og verdiskaping i regionen?
- Skal VTR vera regionens mest aktive organ for næringsutvikling og verdiskaping?
4. Om stillinga som utviklingsleiari skal vidareførast må sjåast i samanheng med om VTR skal satse på prosjektarbeid.
5. Nytte myndigheitskontakt/nettverksbyggjar;
- Ein gitt stillingsprosent/fast tal på timer per år
- Starte med ein prøveperiode/pilotperiode
- Nytte myndigheitskontakt ved behov
6. Nettverksarbeid. Kartlegge/definere nettverket. Målretta informasjon mot eit definert/utvida nettverk.
7. Innå strategiske alliansar/samarbeid med aktørar i Telemark for å styrke Vest-Telemark inn i det nye fylket Vestfold-Telemark.
8. Utvida marknadsføring – i større grad finne fram vinnarsaker og dei positive sidene ved regionsamarbeidet.

Sak 11/2017 Arbeidsprogram for Vest-Telemarkrådet 2018 – 2019

Rådets forslag til Tinget

VISJON: VEST-TELEMARK - EIN LEVANDE REGION

Vest-Telemark skal vera ein levande region der opparbeidd identitet og kultur vert vidareført saman med innovasjon og nyskaping. Gjennom samhandling over kommunegrenser skal vi gjere regionen attraktiv for busetnad, arbeid og oppleveling.

Det er ei overordna målsetting å auke nettverksbygginga og påverknadsarbeidet i høve til regionens interesser.

Mål 1 Oppretthalde og auke folketalet og busetnaden i heile Vest-Telemark

Tiltak:

- Auke dei unge si sjølvkjensle og tilknyting til distriktet, og stimulere til entreprenørskap
- Vidareføre arbeidet med utvikling av regionens attraksjonskraft og bulyst.
- Vidareutvikle Vest-Telemark som ein attraktiv arbeidsmarknadsregion.
- Stimulere til rekruttering av arbeidskraft og auka inntak av lærlingar.

Mål 2 Sterk regional samkjensle og styrka Vest-Telemarkidentitet

Tiltak:

- Stø opp om kulturtiltak som fremjar kjennskap, identitet og samhandling
- Vidareutvikle samhandling kring marknadsføringstiltak som fremjar kjennskap til regionens kultur og identitet.
- Legge til rette for godt regionalt samarbeid, herunder elektronisk kommunikasjon og informasjonsflyt
- Stimulere til utvikling av nye offensive informasjonsformer tilpassa prioriterte målgrupper.
- Auke samhandlinga og kommunikasjonen med dei ulike forvaltningsnivåa

Mål 3 Vidareutvikling og nyetablering av verksemder i Vest-Telemark

Tiltak:

- Leggje til rette for næringsutvikling med grunnlag i lokale ressursar
- Auke tilgangen på risikokapital og offentlege verkemiddel til regionen
- Styrke og utvikle nærings- og rådgjevingsapparatet i Vest-Telemark, og vidareføre samspelet mellom regionrådet og dei næringsansvarlege i kommunane.
- Tilrettelegging og utvikling av samhandlingstiltak og næringsklynger, med formål å styrke eksisterande næringsliv og stimulere til knoppskyting, nyetablering og innovasjon.
- Oppretthalde og utvikle kompetansemiljø i regionen.
- Vidareutvikle den regionale etablerertenesten, gjennomføre Byregionprogrammet og samarbeide med næringshagane i regionen også knytt til SIVA

Mål 4 Sikre god infrastruktur i og gjennom Vest-Telemark**Tiltak:**

- Vidareutvikle felles strategiar for vegutbygging og skape alliansar for desse.
- Synleggjere regionens transport- og infrastrukturbetrebhov gjennom faktaoppbygging og formidling.
- Arbeide for høgfartsbane over Haukeli
- Utvikling av regionens breibandsstruktur og mobilsamband.

Delegeringsreglement for Vest-Telemarkrådet

Organisering

Vest-Telemarkrådet er regionalt samarbeidsorgan for kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje. Samarbeidet vart etablert i 1993, men er fyrst formalisert som §27-samarbeid i desember 2011. Samarbeidet har form som sjølvstendig rettssubjekt.

Tinget

Tinget, som er det øvste organet, er samansett av 4 representantar frå kvar kommune: Ordførar, varaordførar, 1 anna kommunestyremedlem og rådmannen. Det er oppnemnt personlege vararepresentantar.

Tinget har etter vedtekten fylgjande ansvar:

- Godkjenning av arbeidsprogram og budsjett
- Godkjenning av årsmelding og rekneskap
- Fastsetjing av godtgjering
- Handsaming av vedtektsendringar
- Val mellom anna av regionordførar og regionvaraordførar annankvart år
- Andre saker etter vedtak i Rådet

Rådet

Rådet er samansett av dei 6 ordførarane i regionen med varaordførarane som personlege vararepresentantar. Ein av ordførarane vert formelt valt som regionordførar for 2 år i gongen, eit verv som går på omgang mellom desse.

Rådet har normalt 8 – 9 møte pr år, og rådmennene har møte- og talerett i rådsmøta.

Rådet er tillagt fylgjande ansvar:

- dagleg drift i samarbeid med administrativ leiing
- andre oppgåver etter vedtak

Styret i Rådet

Dei 6 ordførarane møtes med visse mellomrom som ”styre” for § 27-samarbeidet. Styret håndsamrar saker som gjeld ”drift og organisering” og gjev føringar for dagleg leiari, herunder stillingsheimlar og økonomiske fullmakter. Dei har også ansvar for oppfølging og praktisering av delegeringsreglementet.

Regionordførar

Regionordførar har fylgjande oppgåver:

- Leie møta i Råd og Ting
- Fylgje opp gjennomføringa av vedtak gjort i Råd og Ting
- Inneha arbeidsgjevarfunksjonen i høve til rådsadministrasjonen

Arbeidsutvalet

Arbeidsutvalet (AU) er samansett av regionordførar, regionvaraordførar, leiar av rådmannsutvalet samt regionrådsleiar. Arbeidsutvalet har som ansvar å drøfte aktuelle saker og fastsette sakliste til rådsmøta.

Administrativ leiing.

Dagleg leiар (regionrådsleiar) vert tilsett av Rådet. Det er i møte 13. mars 2013 vedteke nærmere prosedyrer for arbeidet i Vest-Telemarkrådet, med organisasjonskart, saksgang og arbeidsoppgåver. Det vert også utarbeidd 2-årige arbeidsprogram med nærmere definerte mål og tiltak.

I samband med verksemda i Rådet er det signalisert ynskje om å nedfelle eit delegeringsreglement i høve til regionrådsleiar, der mandat og ansvar er tydeleg klårlagt.

Regionrådsleiar

Regionrådsleiar har som oppgåve å organisere rådsmøta og gjennomføre vedtak gjort i desse, herunder:

- Arbeide aktivt i høve til politikarane i regionen
- Utarbeide uttaler frå regionen
- Drive med informasjonsarbeid, gjerne gjennom dialog med formannskapa og kommunestyra
- Samspele med rådmannsutvalet, herunder delta i rådmannsmøta
- Har rolle i høve til andre regionale samarbeidstiltak
- Stå som prosjektansvarleg for aktuelle prosjekt
- Tilsette moglege medarbeidrarar og prosjektilsette etter heimlar gjeve av styret.
(Arbeidsutvalget fastset løn for regionrådsleiar og andre tilsette i Vest-Telemarkrådet)
- Søkje å spele på lokal og regional kompetanse ved kjøp av tenester
- Stå for dagleg drift
- Utføre faste administrative oppgåver: sekretariatsarbeid, IKT-koordinering, søknader, regionale tiltak, bidrag til regional utvikling, skjønnsmiddelbruk, felles etablererteneste, informasjon og relasjonsbygging i samband med val, vertskap for næringskollegiet, deltaking i aktuelle politiske og administrative møte.

Regionrådsleiar skal vidare halde seg orientert og fylge med på saker som vedkjem regionen innafor følgjande område:

- Infrastruktur/samferdsel: veg, bane, breiband...
- Skulestruktur/skuletilbod
- Næringslivets trøng for arbeidskraft
- Kultur
- Telemarkskanalen
- Annan statleg/fylkeskommunal aktivitet

Prinsippa for delegering

Delegering inneber at nokon (x) med avgjerdssrett gjev ein annan (y) avgjerdssrett av same art som ein har sjølv. Ei delegering frå x til y inneber likevel ikkje at x misser sin eigen avgjerdssrett. Det formelle ansvaret kan ikkje delegerast. Y gjer vedtak på vegne av x og har ikkje det formelle ansvaret, men har ansvaret i høve til x.

For at ei delegering skal vera lovleg, må visse kriteria vera oppfylt:

- Det må ligge føre høve til å delegere avgjerdssretten
- Delegeringa må gjevast til nokon som er kompetent til å ta imot slik avgjerdssrett
- Delegeringsvedtaket må vera gyldig.

Delegert avgjerdssrett skal utøvast:

- I medhald av gjeldande lovar, forskrifter og i samsvar med dei sakshandsamingsreglane som følgjer av lov, forskrift og god forvaltningsrett
- Lojalt og i samsvar med retningsliner gjeve av overordna organ/person
- Innafor dei plan- og budsjetttramme som er gjeve

Overordna organ kan:

- Når som helst trekke attende ei gjeven delegering
- Krevje å få lagt fram for seg ei sak som eit underordna organ har til handsaming i medhald av delegert avgjerdssrett
- Krevje å få overta handsaminga av, og fatte vedtak i einskildsak som eit underordna organ har til handsaming i medhald av delegert avgjerdssrett

Vedtekter

VEDTEKTER FOR VEST-TELEMARKRÅDET

Kapittel 1: Formål, medlemskap og vedtekter

§ 1 Geografisk omfang

Vest-Telemarkrådet er eit regionalt organ der kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje er med. Regionrådet er oppretta med heimel i kommunelova § 27.

§ 2 Formål

Vest-Telemarkrådet skal vere eit samarbeidsorgan for dei deltagande kommunane på alle område og alle plan, og skal vere eit organ for løysing av felles spørsmål og oppgåver for dei same kommunane.

§ 3 Styringsorgan

Vest-Telemarkrådet har to styringsorgan. Det eine er Tinget, som er nærmare omhandla i kapittel 2. Det andre er Rådet, som er omhandla i kapittel 3.

§ 4 Medlemskap, utmelding, opplysing

Kommunestyret i den einskilde kommune gjer vedtak om deltaking i Vest-Telemarkrådet og godtar med det vedtekten for dette.

Viss ein kommune ynskjer å gå ut av Rådet, må kommunestyret gjere vedtak om dette. Ein kommune har rett til å seie opp sitt medlemskap med eitt års varsel.

Rådet skal oppløysast når kommunestyra i eit fleirtal av medlemskommunane har gjort vedtak om dette. Regionrådet skal då avviklast. Når avviklinga er ferdig skal attståande midlar betalast attende til kommunane i same forhold som det er gjort innbetaling.

§ 5 Endring av vedtekten

Medlemskommunar og medlemer av Vest-Telemarkrådet kan kome med framlegg til endring av vedtekten. Slike framlegg må sendast Rådet, som sender framlegget med si førebels innstilling til medlemskommunane til uttale. Framlegget med endelig innstilling frå Rådet skal leggast fram for Tinget. Vedtak i Tinget om vedtektsendringar krev 2/3 fleirtal.

Framlegg til vedtektsendringar skal handsamast av Tinget så snart det er praktisk mogleg, men på grunn av sakshandsaming ikkje tidlegare enn 3 månader etter dato for framlegging.

Vest-Telemarkrådet kan la ein kommune velje mellom å godkjenne føreslege vedtektsendring eller å gå ut av regionrådet utan vanleg oppsæringstid.

§ 6 Arbeidsoppgåver

Rådet skal for kvart år utarbeide forslag til arbeidsprogram for komande år, og legge denne fram for Tinget saman med budsjett for same periode. Dette arbeidsprogrammet kan også innehalde saker og tiltak som krev arbeid over fleire år.

Rådet skal freiste å ivareta ein god dialog med næringslivet i regionen.

Tinget vedtek arbeidsprogram, og denne skal vere retningsgjevande for Rådet sitt arbeid. Rådet har likevel rett til å endre prioriteringane når spesielle tilhøve gjer dette nødvendig eller ynskjeleg.

Kapittel 2: Tinget

§ 7 Samansetjing av Tinget

Ordførar, varaordførar, 1 anna kommunestyremedlem og rådmann i dei deltagande kommunane utgjer medlemene av Tinget. Det blir oppnemnt personlege vararepresentantar.

Valperioden for Tinget fylgjer kommunevalperioden.

Regionordførar er også leiar for Tinget.

§ 8 Verksemda i Tinget

Tinget kjem saman minst to gonger i året. Fyrste møte skal normalt haldast i juni. Tinget kjem saman når eit fleirtal i Rådet fastset det, eller når Regionordførar eller minst to av medlemskommunane krev det. Innkallinga til tingmøtet skal vere skriftleg og skal sendast med minst 14 dagars varsel og skal innehalde oppgåve over dei sakene som skal handsamast.

Tinget gjer sine vedtak i møte leia av Regionordførar eller av Regionvaraordførar når ordføraren har forfall. Viss ingen av desse er med i møtet, vel Tinget ein møteleiar for møtet.

Vedtak i Tinget blir gjort med vanleg fleirtal og er gyldig når minst 50% av medlemene/varamedlemene møter og har røysta i den aktuelle saka. Ved likt stemmetal gjer møteleiaren si røyst utslaget.

§ 9 Tingets ansvar

1. Godkjenning av arbeidsprogram og budsjett
2. Godkjenning av årsmelding og rekneskap
3. Fastsetting av godtgjering og liknande
4. Handsame forslag til vedtektsendringar
5. Val
6. Handsame andre saker etter vedtak i Rådet

Kapitel 3: Rådet

§ 10 Rådet

Ordførarane i dei deltagande kommunane utgjer Rådet, med varaordførarane som personlege vararepresentantar. Rådet skal stå for den daglege drifta i samarbeid med sekretariatet, og i samsvar med vedtekne arbeidsoppgåver.

Leiar og nestleiar i Rådet blir vald av Tinget for 2 år av gongen. Tittelen for desse tillitsvalde er Regionordførar for Vest-Telemark og Regionvaraordførar for Vest-Telemark.

Rådmennene har møte- og talerett i Rådet.

Rådet kan oppnemne underutval eller liknande til å arbeide med fullmakt fra Rådet.

§ 11 Om avstemning og vetorett

Kvar medlem av Rådet har vetorett med omsyn til om ei sak skal handsamast i Rådet. Viss vetoretten blir nytta, skal saka trekkast frå vidare handsaming. Det skal tungtvegande grunnar til for å nytte vetoretten, og bruken skal grunngjenvæst i kvart tilfelle.

Vedtak i saker som Rådet handsamar blir gjort med vanleg fleirtal. Ved likt stemmetal gjer møteleiaren røyst utslaget.

§ 12 Verksemda i Rådet

Regionordføraren er ansvarleg for at verksemda i Vest-Telemarkrådet føregår i samsvar med vedtekten og god forvaltingsskikk. Regionordføraren skal sjå til at det kvart år blir utarbeidd årsmelding med rekneskap for verksemda i regionrådet. Denne skal sendast dei same som får tilsendt møteprotokoll.

Kapitel 4 Administrasjon, økonomi

§ 13 Sekretariat/administrasjon

Rådet har høve til å engasjere/tilsette sekretær/dagleg leiar og anna naudsynt hjelp innafor vedteken arbeidsplan og budsjett, eller å kjøpe sekretariatstenester.

§ 14 Budsjett, finansiering

Tinget vedtek etter forslag frå Rådet kvart år eige budsjett.

Vest-Telemarkrådet får årlege tilskott frå Telemark Utviklingsfond. Resten av utgiftene til drift av sekretariatet og utgiftene til Rådets og Tingets møteverksemde dekkast av dei seks kommunane. 50% av utgiftene fordelast likt mellom kommunane og 50% fordelast etter folketalet.

Deltakarkommunane skal ikkje gjere innskott i Vest-Telemarkrådet i samband med at Rådet blir organisera etter kommunelovas § 27. Vest-Telemarkrådet har ikkje høve til å ta opp lån utan særskild godkjenning av deltakarkommunane.

§ 15 Rekneskap og forvaltning

Rådet er ansvarleg for rekneskapsføringa og forvaltninga av midlane til regionrådet.

§ 16 Godtgjering og kostnadsdekking for tillitsvalde

Tinget skal i samband med budsjetthandsaming fastsetje godtgjering til Regionordførar, Regionvaraordførar og rådsmedlemer.

Reiseutgifter i samband med møta i Tinget og Rådet dekkast av den einskilde kommune.

§ 17 Informasjonsarbeid

Sakliste og møtereferat til rådsmøte og møte i Tinget skal sendast alle faste medlemer og varamedlemer til dei styrande organa. Det same materialet skal sendast gruppeleiarane for dei politiske partia i medlemskommunane.

Styrande organ og administrasjon skal syte for eit aktivt informasjonsarbeid til publikum om arbeidet i regionrådet. Offentleggjering av saker og vedtak fylgjer same lovregulering som gjeld for kommunane.

Dokumenta til Vest-Telemarkrådet skal oppbevarast forsvarleg og i samsvar med reglane i arkivlova.

Spesifisert budsjett 2018

Busjettet er justert etter forventa aktivitet for Vest-Telemarkrådet i 2018. Arbeidsprogram for Vest-Telemark 2018-2019 er ikkje handsama av Vest-Telemarktinget, og ligg til grunn at dette kan gjennomførast innanfor foreslalte budsjett.

Under er spesifisering av postar som først på prosjekt 1100 «*Prosjektleiing og administrasjon*» som tar for seg både administrative kostnadane og kostnadane knytt til gjennomføring av prosjekt. Dette har så langt vore ein hensiktsmessig måte å budsjettere og føre kostnadane i regi av Vest-Telemarkrådet. Direkte eksterne kostnadane knytt til prosjektgjennomføring kjem i tillegg, og dette gjeld også tenesta «Etablererkontoret» som er ei teneste som kjøpast inn på vegne av kommunane. Endringar frå 2017 til 2018 er i hovedsak lisensar og gebyr som tidlegare er ført på prosjekt 1100, men som nå først på eigne prosjekt på samme konto (tilskuddsportalen og innkjøp av felleslisansar utanfor drift). Vidare er leige av lokale og matvarer som er knytt til møteverksemd fortsatt knytt til prosjekt 1100 - «*Prosjektleiing og administrasjon*».

Budsjett, VTR 2018

Konto.:

		2016	2017	2018
1010	Fast lønn	1990	1550	1550
1050	Annen lønn og trekpliktige godtgjørelser	40	40	40
1080	Godgjersle folkevalgte	35	50	50
1090	Pensjonsinnskudd og trekpliktige forsikringsordning	266	207	207
1099	Arbeidsgiveravgift	252	196	196
1100	Kontormateriell	25	25	25
1115	Matvarer	200	200	200
1120	Annet forbruksmateriell / råvarer og tjenester	50	100	100
1130	Post, banktjenester, telefon	60	10	10
1140	Annonse, reklame, informasjon	50	50	50
1150	Opplæring, kurs	80	50	62
1160	Utgifter og godtgj. for reiser, diett, bil og lign	100	80	80
1165	Andre oppgavepliktige godtgjørelser	20	10	10
1170	Transportutgifter og drift av egne transportmidler	10	10	10
1185	Forsikringer og utgifter til vakthold og sikring	6	8	8
1190	Leie av lokaler og grunn	115	120	120
1195	Avgifter, gebyrer, lisenser og lignende	279	215	50
1200	Inventar og utstyr	50	50	50
SUM		3628	2971	2818

Prosjektoversikt

Oversikt over prosjekt knytt til budsjettet for Vest-Telemarkrådet 2018.

Prosjekt 2018

P.nr.	Prosjekt	Totalt	2016*	2017*	2018	Finansiering	Prosjektstatus	Start	Slutt
1100	Prosjektleiing og administrasjon, VTR		-	-	2818	Driftsbudsjett			
1103	Webforum - nettsamarbeid	1200	334	210	50	Driftsbudsjett	Planlagt	2015	2015
1108	Vest-Telemarkkonferansen og yrkesmessa på Dalen	150	150	250	150	Driftsbudsjett	Yrkesmessa på Dalen (50') IVT-konferansen (100')	2003	Løpende
1109	ByR - Byregionprogrammet	2685	1918	1580	200	KMD/bundene fond.	Prosjekt; totalt forbruk i 2015: 172'. Ekstra finansiering inn i 2016: 300' fra TFK (inn i 2016, frå Bulyst 2012-2014). Styrking frå skjønnsmidlar: 710'	2015	2017
1112	Etablererkontoret i Telemark	500	420	450	500	Driftsbudsjett	Anbod: drift av tenesta: 450' drift av næringskalender: 50'	2015	2017
1121	Lyntogforum - medlemskap	5		5	5	Driftsbudsjett	Vedtak 41/2014. Medlemskap a '5000,-kr/år 2014-2017	2014	2017
1123	Fjellnettverket - Medlemskap	43		43	43	Driftsbudsjett	Medlemskontigent 2017 - medlem frå juni 2017	2017	
1126	Velferdsteknologi 2017	1210		605	605	Skjønnsmidler/ bundene fond.	Aktivt tiltak: «Mobil omsorg».	2017	2018
1127	Lokalmat i fjellområda	600			600	Drift 100', TFK 300', andre 200'	Forprosjekt, under etablering.	2017	2018
1128	Fellestiltak i næringskollegiet	500			500	Driftsbudsjett	Overføring av mindre prosjekt som tellUS-forum (30'), tilskuddsportalen (70'), origo (30'), vt-brosyra (50') og tiltak oppstått i driftsåret, tiltak i gründeruka	2018	Årlig
1129	Betre læring	1000		200	800	Skjønnsmidler	Finansierng, ekstra skjønnsmidler + skjønnsmidler 2018	2017	2018
1130	Digitalisering og velferdsteknologi 2018	910			910	Skjønnsmidler	Forslag til prioritert tiltak for ordinære skjønnsmidler i 2018.	2018	
1131	Konsesjonskraftkompetanse - etablere samarbeid	700			700	Driftsbudsjett	Budsjett 2018: Følger interkommunalt samarbeid.	2017	2018
	Digital kommunikasjon	1200		750	450	Skjønnsmidler/ bundene fond. (frå 1102)	Prosjektet knyttast til arbeidet i tråd med rådmennenes tilråding (Rådsmøte 14.11.2017).	2017	2018
Sum					8331				

*Prosjekt som er avslutta i 2016 og 2017 er ikkje tatt med i oversikten.

2018

13. februar 2018

Saker

**Mattilsynet - felles kontorstad Bø/Seljord
Mogleg felles NAV-kontor i Vest-Telemark**

Rådet tok presentasjonen til Mattilsynet ved Jan Egil Aronsen til orientering.
Vest-Telemarkrådet ynskjer eit felles NAV-kontor i Vest-Telemark.
Rådmennene får i oppgave å fremme sakt til sine respektive kommunestyre om etablering av eit felles NAV-kontor i Vest-Telemark, der valet av verkskommune er omforeina tilrådd av Rådet.
Vest-Telemarkrådet tek utgreiinga frå Rådmannsutvalet om lokalisering av eit felles NAV-kontor i Vest-Telemark til vitande, og tilrår kommunane å etablere eit felles NAV-kontor i Tokke.
Saka med disposisjon for digitalisering vert utsett til neste møte i Rådet 13. mars 2018.
Rådmennene får i oppgave å tilrå alternativ til organisering av samarbeidet knytt til digitalisering: 1) Gjennom VTR 2) Gjennom verkskommunemodellen.

13. mars 2018

Saker

**Samarbeid Vest-Telemark kommunane om
busetting av flyktningar
Digitalisering**

Vedtak

Rådet ynskjer ikkje å gå vidare med eit interkommunalt samarbeid no.
AU og regionrådsleiar får i oppgave å arbeide vidare med sak politisk.
Vest-Telemarkrådet ser digitalisering som ei felles utfordring alle kommunane
vil tene på å samarbeide om og størt innstillinga frå rådmannsutvalet også om val
av organisering. Saka sendast til kommunane for håndsaming med målsetting om
å stanse felles samarbeid på digitalisering i tråd med framlagte disposisjon
Vest-Telemarkrådet når Telemarktinget til å godkjeme det framlagte
forslaget til årsmelding og årsskapskap 2017.

Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til sakliste,
samti at møtet i Tinget vert lagt til Dalen i Tokke. I tillegg til ei orientering om samferdsel, skal digitalisering vera eit
tema på tingmøtet.
Vest-Telemarkrådet ynskjer møte med Telemarksbenken i Oslo 21. august 2018 kl. 17.00
(møtet vart utsett til 16. oktober)
Vest-Telemarkrådet ynskjer ingen endring i postlova og vedtar framlegg til høyringsuttale slik den føreligg
med ein tilførsel at Vest-Telemarkrådet oppmodar sterkt om at støta til avisombering blir oppretthalde.
AU får i oppgave å utarbeide forslag til opplegg for vitalisering av Rådet.

24. april 2018

Saker

Signaturrett

Jon Rikard Kleven, regionordførar, og Ane Aasmundhvit, regionrådsleiar, får fullmakt i fellesskap til å forplikte
Vest-Telemarkrådet ved si underskrift.
Vest-Telemarkrådet vedtek framlegg til høyringsuttale slik den føreligg.

**Høyringsuttale Rapport fra ekspertutvalg;
Regionreformen Desentralisering av oppgaver
fra staten til fylkeskommunene**

Ynse; Digitalisering

Tilsettingsprosessen av digitaliseringskoordinator skal leiaast av rådmannsutvalet i Vest-Telemark i samarbeid med regionrådsleiar for Vest-Telemarkrådet. Tilsettingsprosessen skal starte opp snarast, uavhengig av den vedtekne disposisjonen. Målet må likevel vera å arbeide så tett til den vedtekne disposisjonen som råd slik at prosessen følgjer dei vedtak og rammer som er sett for arbeidet.

22. mai 2018

Saker

Prioriteringar av skjønnsmidlar:Nye nettsider

Oppfølging av høyingsuttala til ATP sitt Handlingsprogram 2019-22

Nedlegging av skogsleiren i Fyresdal

Vedtak

*Vest-Telemarkrådet sluttar seg til prioriteringa av skjønnsmidlar til fellesprosjekt, og arbeid knytt til nye nettsider leia av rådmannsutvalet.
Vest-Telemarkrådet ber om eit smarleg møte med den politiske leiinga i Telemark fylkeskommune for å fylgje opp høyingsuttala til ATP som Vest-Telemarktinget vedtok 24. april 2018.
Den framlagte utala, inkl. innspel frå Rådet i møtet, vert sendt til Justisdepartementet og Telemarksbenken, samt kopi til Justiskomiteen.*

21. august 2018

Saker

Vegstrategi

Førebuing møte med Telemarksbenken

Vedtak

Saka vert utsatt til den er nærmare utgreidd av ei arbeidgruppe med slik samansetning: Jarand Felland, Tarjei Gjelstad, Børge Skårdal og Anne Aasmundtveit.

*Dessle sakena skal bli drofta med Stortingsbenken i møtet av 16. oktober 2018:
Regionreform, Eiendomsskatt på kraft, Domstolane, Samferdsel, Luftambulanse, Statsbudsjett, Kommuneøkonomi og Resurskrevjande brukarar, Sukkeravgifta, Skogsleiren i Fyresdal, Kriteriet min. 5000 innbyggjarar for å ta i mot flyktningar*

2017

14. februar 2017

Saker

**Innspel til handlingsprogrammet NTP
2018 - 2021/23**

"Telemarksvingen" - vidare arbeid
Status for prosjektet Interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark v/ prosjektansvarleg Ketil Kiland Skjønnsmidlar 2017
Mogleg etablering av ungdomsråd i Vest-Telemark
Orienteringssaker;
Etablerertertenesten:
Mogleg samarbeid innan arbeidsgjevarkontroll
- førespurnad frå Bø kommune.
Breibandsmidlar 2017

Vest-Telemarkrådet sluttar seg til det framlagte forslaget og ber administrasjonen formidle dette til Statens vegesen region Sør
Vest-Telemarkrådet tek orienteringa til vitande og ynskjer å få ei nærmere analyse av tiltak som kan heve kvaliteten på den sakkala Telemarksvingen.
Administrasjonen får i oppdrag å avklare interessa for dette med Telemark fylkeskommune og Statens vegesen.
Vest-Telemarkrådet ber om at det blir laga ein plan for korleis dette kan organiserast og gjennomførast, og at Rådet får planen til drafting og godkjenning.
Vest-Telemarkrådet tek orienteringa til vitande.
Vest-Telemarkrådet tek sakast til vitande.
Orienteringane takast til vitande.
Vest-Telemarkrådet tek orienteringa til vitande.

Vest-Telemarkrådet sender saken vidare for nærmere drafting i rådmannsutvalet.
Vest-Telemark Næringsutvikling får i oppdrag å gjennomføre ei kartlegging av det vidare uthyggingsbehovet i regionen, og legge dette fram for Vest-Telemarkrådet i eit seinare møte.

14. mars 2017

Saker

Prosessens rundt antal lensmannskontor i Vest-Telemark mandaat/retningslinjer for seinare representasjon for regionen

Forslag til årsmelding/årsrekneskap VTR 2016
Forslag til sakliste og møtestad for Vest-Telemarktinget 25. april 2017
Brannvernet - nye krav til drift/opplæring og ursyrt Styret i brannvernet får i oppdrag å lage ein samla oversikt over krava og kostnadene i regionen som følge av dagens reglar og pålegg

Draftring rundt val av representantar til styret i Ulike interkommunal seiskap
Vest - Telemarkrådet ser det som føremålstøylen leg at ordførarane i dei 6 kommunane droftar styrerrepresentasjonen i seiskapa Vest-Telemark Kraftlag, Vest-Telemark Brannvesen og Renovest i samla forum, og på den måten utgjer valkomite for desse tre seiskapa. Leiar av Rådmannsutvalet er sekretær for valkomiteen. For Vest-Telemark PPT vil ein at rådmannsutvalet skal stå som valkomite.
Administrasjonen i lag med Ketil Kiland får i oppdrag å invitere konsem sjefen m.fl. til eit komande møte i Vest-Telemarkrådet.

Mogleg møte med KLP

23. mai 2017

Saker

Vest-Telemarkrådet - medlemskap i Fjellnettverket

Vedtak
Vest-Telemarkrådet tek orienteringa til vitande og vedtek å søke medlemskap i Fjellnettverket.

Som representantar til Rådet i Fjellnettverket velja: Regionordførar og regionvaraordførar.

Val av vararepresentantar vert utsett til neste rådmøte med tanke på å sjå dette i samanheng med det komande valet av regionordførar og regionvaraordførar.

Skattekontor ID/banktenester

Regionrådsleiar skal fingere som administrativ kontaktperson mellom Rådet og Fjellnettverket.

Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til uttale. Uttales rettast til Finanskomiteen,

Finansdepartementet, og mogleg andre departement.Kopi av brevet sendast Telemarksbenken, Fylkesmannen,

Fylkeskommunen og Skatt Sør.

Vest-Telemarkrådet ynskjer å få til 2 video møte kvart halvår mellom Telemarksbenken og Rådet.

I tillegg ynskjer Rådet å delta i eit årleg "stormøte" i regi av Fylkeskommunen.

Fleire av kommunane ynskjer å kome med direkte innspel, og det er derfor ikkje aktuelt å kome med felles uttale fra Rådet i denne saken.

22. august 2017

Saker

Barnehageplass/skuleplass i andre kommunar

Vedtak
Rådmannsutvalet får i oppdrag å utarbeide forslag til avtale som leggast fram for Rådet for godkjenning på neste møte. Forslaget skal innehalde avtaler både for barnehage og skule. Til grunn for avtalene må ligge godkjenning av enkelsakene i dei aktuelle kommunane.

Lokalisering av Mattilsynet(Bø/Seljord)

Vest-Telemarkrådet støttar Seljord kommune i at lokalisering av Mattilsynets kontor må vidareførast i Seljord.

Etablerartateneste i Vest-Telemark

Regionrådsleiar får, i samråd med Halfdan Haugen, fullmaki til å lage uttale i saken.

Vest-Telemarkrådet ynskjer å halde fram med ordninga med ei felles etablerartateneste for heile regionen med finansiering gjennom Vest-Telemarkrådet. Anbod for tenesta leggast ut i regi av Vest-Telemarkrådet, og

næringsstasjonene er tildelingsorgan. Ein legg også opp til styrking av marknadsføringa av tenesten.

Partnerkapsavtala har med dette fått samla godkjenning, og vert ikkje sendt kommunane for ytterlegare handsaming.

Orienteringa takast til vitande

Vest-Telemarkrådet legg etter dette fylgjande til grunn:

- Vest-Telemark Næringsutvikling vert fusjonert inn i Vest-Telemark Næringsbygg.
- Vest-Telemark Næringsbygg skal vera regionalt investeringsselskap med prioritet på næringshagar, nye næringsbygg, busladutvikling og forvaltning av bygg.
- Næringsutviklinga skal skje gjennom det etablerte samarbeidet i Vest-Telemarkrådet og i samarbeid med dei næringsansvarlege i kommunane.

10. oktober 2017

Saker

Opprettning av valnemnd i brannvernsamarbeidet

Vest-Telemarkrådet viser til vedtaket gjort 14. mars 2017, og legg opp til at ordførarane møtest for nærmere drøftingar omkring nytt styre i brannvernsamarbeidet.

Justert budsjett 2017

Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til justert budsjett 2017.

Forslag til arbeidsprogram 2018 – 2019

Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til arbeidsprogram for 2-årsperioden

Forslag til møtekalender 2018

Forslag til budsjett 2018

2018 - 2019. Forslaget leggast fram for endeleg handsaming i Vest-Telemarktinget 5. desember 2017.

Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til møtekalender for 2018 med dei endringane som er nemnt ovenfor.

Innspel frå rådet

Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til budsjett 2018 med tanke på endeleg handsaming i Vest-Telemarktinget 5. desember 2017. Etter signal frå fylkesmannen kort tid før rådmøtet, er Vest-Telemarkrådet innvilga kr. 750 000,- i ekstra skjønnsmidlar som blir å imarbeide i budsjettforslaget til Tinget. Midlane skal nyttast innanfor arbeidet med digitalisering.

**Ny utgreiing om organiseringa av domstolane –
kva med Vest-Telemark Tingrett og Øvre Telemark
jordskifte?**

Møte med Telemarksbenken 14. november

Vest-Telemarkrådet ynskjer å drofte følgjande saker i møtet med Telemarksbenken:

- Nærpolitreformen, herunder forslag til ny responsid-modell
- Organisering av domstolane
- E 134/Rv 36/Rv 41
- Telemark Kildevann AS, sak om tollsatsar
- Kapitaliseringsrente
- Vilkårsrevisjonen NVE

**Val av Regionordførar og regionvaraordførar –
sak til Tinget:**
Bompengefinansiering av RV 36 Bø – Seljord

*Rådet sluttar seg til forslaget om å legge opp meta som i for, med overnatting og felles middag om kvelden.
Vest-Telemarkrådet tek orienteringa til vitande og fører saken opp til nærmare drøfting med Telemarksbenken 14. november.
Vest-Telemarkrådet viser til oversikten for perioden 1994 - 2017, der rulleringa tilseir at det i komande 2-årsperiode er Vinje som står for tur til å ha regionordføraren medan det er Tokke sin tur til å ha regionvaraordføraren, og at dette danner grunnlaget for handsaminga i Tinget.
Vest-Telemarkrådet ser dette som eitt av fleire viktige utbettingsprosjekt på E134/Rv36, og vil oppmøde dei aktuelle kommunane om å gjera likeydande vedtak som grunnlag for handsaminga i fylkeskommunen og den vidare prosessen fram mot endeleg handsaming i Stortinget.*

14. november 2017

Saker

Forslag til delegeringsreglement

Saker til møte med Telemarksbenken
Forslag til sakliste for møtet i Tinget
Mattilsynet - felles kontorstad

Digitalisering

Vedtak

*Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til delegeringsreglement for Vest-Telemarkrådet med ei presisering om at AU skal gjennomføre utviklingsamtaler med regionrådsleiar og fastsetje løna for alle tilsette i administrasjonen.
Forslaget vert å legge fram for endeleg handsaming i Vest-Tekmarktinget 5. desember 2017.*

Drofting

*Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til sakliste for møtet i Tinget 5. desember 2017.
På bakgrunn av meldinga frå Mattilsynet vil Vest-Telemarkrådet invitere avdelingssjef.
Jan Egil Aronsen til første rådmøtet på nyåret, fastsett til 13. februar 2018.*

Rådmennene får i opdrag å legge fram likeydande sak til kommunestra for ein gårdare med regionalt samarbeid på digitalisering i Vest-Telemark.

2016

23. februar 2016

Saker

Veksling av møtestad for Vest-Telemarkrådet

Vedtak
Vest-Telemarkrådet vil inneverande år veksle møtestad slik at mota skifter mellom dei ulike kommunane. Det må vera eit visst rom for fleksibilitet i høve til rekkefølge og veksling mellom dei ulike stadiene ettersom sakene/situasjonen tilseier dette. Opplegget blir gjenstand for evaluering når året er omme. Regionrådsleiar får fullmakt til å legge opp rekkesfølga mellom dei ulike stadene.

Politisk og administrativ kontakt mellom

Telemark fylkeskommune og Vest-Telemarkrådet

Akutt beredskap og base for ambulansehelikopter i Vinje

Høyring - forslag til nytt inntektsystem

Strategi for kommunenes samarbeid om nettsider

PP-tenesten i dei vidaregåande skulane i Vest-Telemark – forslag om overføring til Midt-Telemark,

Vedtak
Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til uttale i saken. Utala blir å sende til Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget, Telemarksbenken og Telemark fylkeskommune. Vest-Telemarkrådet slutter seg til det framlagte forslaget til uttale, med endra formulering av siste strekpunkter i uttala.
Vest-Telemarkrådet slutter seg til den framlagte strategien, der vi flytter informasjonen fra Vest-Telemark.no og styrker kommunenes fellesarbeid gjennom web-forum.
Med utgangspunkt i det som har kome fram i drøftingane får regionrådsleiar i oppdrag å lage uttale fra Vest-Telemarkrådet. Forslaget godkjemast av regionordførar og sendast snarast til Telemark fylkeskommune slik at dette kjem med i den politiske handsaminga.

15. mars 2016

Saker

Forslag til årsmelding og årsrekneskap 2015

Forslag til sakliste og møtestad for Vest-Telemarktinget

Vedtak
Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til årsmelding og årsrekneskap 2015 til framlegging for endeleg godkjenning i Vest-Telemarktinget.
Vest-Telemarkrådet slutter seg til forslaget om å legge møtet til Dalen Hotell.
I orienteringsdelen av møtet vil det bli orientert nærmere om følgjande 4 tema:
Vidaregående skule, Byregionprogrammet, VisitTelemark og Aktiv Skole365..
Vest-Telemarkrådet slutter seg til Tokke kommune si tilråding og ber Miljødirektoratet godkjenne vidareføring av drifta av den elektriske fiskeperra ved Kjeldal sluse inn til andre effektive tiltak for å hindre oppgang av gjedde er på plass.
Med ei mindre endring i nest siste avsnitt, godkjenner Vest-Telemarkrådet det framlagte forslaget til uttale i samband med rulleringa av Nasjonal Transportplan 2018 - 2029.

Forslag til uttale fra Vest-Telemarkrådet
Ny energimelding / forslag om å legge om
konsesjonskrafordning
Fiskeperra i Telemarkskanalen, tilslutning til uttale fra Tokke kommune
Rullering av Nasjonal Transportplan 2018 – 2029
Forslag til uttale fra Vest-Telemarkrådet
Ny energimelding / forslag om å legge om
konsesjonskrafordning

Vedtak
Administrasjonen i Vest-Telemarkrådet får i oppdrag å formulere eit brev til politimeisteren i Sør-Øst politidistrikt der ein foreslar å gjenopprette ordninga med bakkakt.
Ein skal mellom anna peike på problematikken med auka responsid og mangelfull registrering i samband med dette.

Nærpolitireformen - bakvakt/lensmannskontor

23. august 2016

Saker
Nærpolitireformen - prosess/representasjon

Vedtak
Vest-Telemarkrådet tek orienteringa til vitande og vil melde inn 2 representantar til styringsgruppa. Desse blir: Erik Skjervagen og Jon Rikard Kleven.
I samanhend med framlegging av ein komande rapport, blir neste rådmøte flytta frå 11. oktober til 18. oktober. Vest-Telemarkrådet vil då invitere kommunestyrerepresentantane i dei 6 kommunane til ei breid drøfting omkring saken, der også politimeisteren vert invitert for å informere nærmare.

Høyring "Bærekraftig Telemark" - regional planstrategi

Vest-Telemarkrådet godkjenner samrøystes det framlagte forslaget til uttale til regional planstrategi 2016 - 2020

Høyring KVU Grenlandsbanen - forslag til uttale frå Telemark Fylkeskommune

Rådet vil i tillegg uttale seg direkte i saken, og gjev administrasjonen i oppdrag å lage uttale til neste rådmøte.

Høyringar - kort drøfting om prosedyrer
Vest-Telemarkrådet samnar seg i høve til kven som skal lage uttaleforslag til dei ulike høringane. Det er viktig med tett dialog i arbeidet, og Rådet sluttar seg til at rådmannsutvalet har dette fast på sin dagsorden
Vest-Telemarkrådet tek sluttrapporten til vitande og ynskjer å drøfte aktuelle samarbeidsområde / vidare arbeid på neste rådmøte.

Regionreformen innan fylkeskommunen og Fylkesmannen

18. oktober 2016

Saker
Interkommunalt samarbeid, drøfting

Framtidig tilbod vidaregående skule

Felles eigarskapsmelding

KVU Grenlandsbanen, forslag til uttale

Vest-Telemarkporten - forslag til namn på tunnelen mellom Århus og Gammnen
Uttale om samanslåing av Vestfold og Telemark

Vest-Telemarkrådet foreslår at tunnelen mellom Århus og Gammnen på E134 får namnet "Vest-Telemarkporten". Forslaget blir å oversende Statens vegvesen, region Sør.
Administrasjonen i Vest-Telemarkrådet får, saman med regionordførar, i oppdrag å lage forslag til uttale der regionen går mot samanslåing av Vestfold og Telemark.
Forslaget vert å sende ordførarane for godkjenning før uttala blir oversendt Telemark fylkeskommune.

15. november 2016**Saker****Forslag til budsjett 2017****Vedtak**

Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til budsjett 2017 med tanke på endelig handsaming i Vest-Telemarkringet 6. desember 2016. Det skal innarbeides et tillegg i budsjettteksten omkring arbeid med digitalisering.

Forslag til møtekalender 2017 Vest-Telemarkrådet

Forslag til møtested og sakliste til møtet i Tinget

Administrasjonen skal også legge fram forslag til revisert budsjett for inneverande år med tanke på handsaming i Tingmøtet 6. desember.

Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til møtekalender for 2017 med ei flytting av februar-møtet fra 7. til 14. februar.

Vest-Telemarkrådet slutter seg til forslaget om å legge møtet i Tinget 6. desember til Fyresdal Næringshage. Arbeidsutvalgets medlemmer saman med Halvor Homme og Ketil Kiland får mandat til å fastlegge det faglege temaet på saklista til Tinget.

Mogleg felles valnemnd / ordforarforum

Fiberutbygginga i regionen - status og planer

Statens vegvesen, orientering

Vest-Telemarkrådet vedtek at ordforarane pluss leiar av rådmannsutvalet skal utgjera valnemnd for dei ulike interkommunale selskapene der det ikkje er eiga valnemnd. Rådmannen er sekretær for gruppa og har forslagsrett men ikkje stemmerett.

Vest-Telemarkrådet tek orienteringane til vitande, og vil kome attende til nærmare drøfting av innspelet til handlingsprogrammet.

Vest-Telemarkrådet slutter seg til innspelet fra E134 Haukelivegen AS om forsering av delprosjektet Seljestad - Røldal på E134, og vil stå som med-ansendar av brevet til samferdselsministeren

Vest-Telemarkrådet har i uttale datert 27. oktober sagt nei til samanslåing av dei 2 fylka, og finn ikkje grunn til å koma med ytterlegare uttale i saken.

På alle rådmøte og tingmøte er det orienteringar, men alle er ikkje nemnd i denne oversikten over rådssaker. Tema for orienteringane er svært varierete både i innhald og kompleksitet. Nokon tema er opp til drøfting/orientering ved fleire høve.
Døma på tema er; Samferdsel; Nasjonal Transportplan og Areal og Transportplan, Lyntog, IKA Kongsberg, Ungt entreprenørskap, Flyktningesituasjonen og busettinga av flyktningar i 2016, Kommunereformen, Byregionprogrammet, Næringsarbeidutvikling.

Vest-Telemarkringet handsamar budsjett, arbeidsprogram, årsmelding og årsrekneskap, fastestting av godtgjering og liknande, vedtektsendringar, val, og andre saker etter vedtak i Rådet jf §9 i vedtekten.

Seljord kommune

Arkiv: 250
Saksnr.: 2018/1474-1
Sakshand.: Halgeir Brekke
Direkte tlf.: 35065111
Dato: 18.09.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	56/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Finansforvaltning - Rapportering, kontroll og risikovurderinger

Saksdokument:

Saksutgreiing:

Denne saka er rapportering etter punkt 12. "Rapportering og kontroll" og punkt 13. "Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko", punkt a. "Risikovurderinger" i Reglement for Seljord kommunes finansforvaltning (Finansreglement).

Det må seiast at Seljord kommune har ei enkel og "konservativ" finansforvaltning. Alle midlane er plassert i Sparebanken DIN Seljord og alle låneopptak vert gjort med flytande rente. Låna med flytande rente har for tida såkalla "p.t. rente". Denne renta følgjer utviklinga i dei korte pengemarknadsrentene og varslingsfrist for renteendringar er 14 dagar.

Etter vedtak i kommunestyresak 76/15, 11.06.2015 "Finansreglementet – Fast og flytande rente" skal låneopptak gjerast med flytande rente (men eksisterande fastrenteavtalar skal gå ut bindingstida si), jf. kommunestyresak 77/16, 20.10.2016 "Reglement for Seljord kommunes finansforvaltning (finansreglement)".

Utviklinga i Kommunalbanken si p.t.rente (flytande rente) fom. 12.01.2015:

Reguleringsdato	Nominell	Effektiv
12.01.2015	2,000 %	2,010 %
08.07.2015	1,750 %	1,758 %
21.10.2015	1,650 %	1,657 %
22.08.2016	1,800 %	1,808 %
22.05.2017	1,650 %	1,657 %

01.08.2017	1,500 %	1,506 %
03.04.2018	1,700 %	1,707 %
Gjennomsnitt 2018 1)	1,650 %	1,657 %

1) Under føresetnad om at renta vert uendra på 1,700 % (nominell) ut året.

I årsbudsjett 2018/økonomipan 2018-2021 ("Gul bok") er det budsjettet med ei flytande rente (nominell) på 1,45 % i 2018, stigande til 1,65 % i 2019, 2,15 % i 2020 og 2,28 % i 2021. I kommunestyresak 28/18, 24.05.2018 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2018 per 15.05.2018" vart renteposten høgda med kr 470.000 (frå kr 4.203.000 til kr 4.673.000). **Dette for å høgde gjennomsnittleg budsjettrente frå 1,45 % til 1,61 %.** Brorparten av lånegjelda er med flytande rente i Kommunalbanken (1,70 %). Flytande rente i KLP er 1,75 % og i Husbanken 1,45 %.

Brutto lånegjeld, rentevilkår og låneinstitusjon pr. 17.09.2018 (og berekna pr. 31.12.2018):

Låneinstitusjon	Lånegjeld	Rentefot	Rentevilkår
Husbanken-Startlån 2003	399 996	1,45 %	Flytande
Husbanken-Startlån 2006	503 460	2,88 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2008	326 707	2,88 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2009	650 000	2,87 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2010	700 000	2,87 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2011	730 000	2,87 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2012	808 318	1,45 %	Flytande
Husbanken-Startlån 2013	637 500	1,45 %	Flytande
Husbanken-Startlån 2014	1 733 328	1,45 %	Flytande
Husbanken-Startlån 2015	1 799 996	1,45 %	Flytande
Husbanken-Startlån 2016	1 866 664	1,45 %	Flytande
Husbanken-Servicebustader Seljord 1992	206 400	1,87 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Utleigebustad Åmotsdal 2000/2001	430 983	2,88 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Bustad Moen (Ekre) 2002	407 823	2,88 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Bustad Storgård (Sollia) 2004	892 256	2,88 %	Fast til 01.11.2021
Husbanken-Omsorgsbustader Graveb. øvre del 2013	4 121 600	3,27 %	Fast til 01.04.2033
Husbanken-Omsorgsbustader Graveb. nedre del 2014	6 815 512	1,45 %	Flytande
Husbanken-Gamle Gullnesveg 8 2017	1 700 366	1,45 %	Flytande
Husbanken-Brøløsvegen 87 A og B	2 562 566	1,45 %	Flytande
Lånegjeld pr. 17.09.2018 i Husbanken	27 293 475	9,6 % av lånegjelda pr. 17.09.2018	
Kommunalbanken-Samlelån 2005	12 306 310	1,70 %	Flytande
Kommunalbanken-Samlelån 2006	8 575 270	1,70 %	Flytande
Kommunalbanken-Samlelån 2007	14 862 480	1,70 %	Flytande
Kommunalbanken-Refinansiering 2008	69 269 439	1,70 %	Flytande
Kommunalbanken-Samlelån 2009	5 720 190	1,70 %	Flytande
Kommunalbanken-Samlelån 2010	5 657 950	1,70 %	Flytande
Kommunalbanken-Samlelån 2011	4 227 790	1,70 %	Flytande
Kommunalbanken-Samlelån 2012	1 424 7900	1,70 %	Flytande

Plassering av midlar/Bankinnskot

Bankkonto	Saldo 1)	Rentevilkår	Renter 2)
2711.07.10556 Skattetrekk	3 874 291	1,54 %	60 700
2711.07.10777 Folioskonto	7 712 639	1,54 %	156 747
2711.07.15205 Husbankmidlar	13 097	1,54 %	867
2711.07.15221 Næringsfond/Kraftfond	105 165	1,54 %	896
2711.13.01595 Gåve frå Sundsbarm til Lakshøl	53 079	1,54 %	620
2711.14.00038 Sosialavdelinga	130 234	1,54 %	926
2711.55.40098 Depositum kommunale bustader	133 093	1,54 %	1 498
2711.21.06583 OCR-konto	253 757	1,54 %	14 838
2711.22.27771 Plasseringskonto 32 dg. oppseiing	4 607 367	1,50 %	49 040
2630.32.23818 Helsecenteret	49 838	1,54 %	1 158
2630.32.23826 Legevakta	11 762	1,54 %	322
2630.32.28763 Betalingsterminal Helseseter/LV	10 817	1,54 %	85
2630.33.36094 EMF	38 713	1,54 %	17
2630.33.96860 Fysioterapi	7 253	1,54 %	123
2630.34.33154 Systoge, prosjekt 288	9 400	1,54 %	12
Sum bankkonti pr. 17.09.2018	17 010 505	1,53 %	287 849

1) Pr. 17.09.2018.

2) Berekna, ikkje godskrivne renter for 2018, pr. 17.09.2018.

Referanserente (referanseindeks)

	Plassering av midlar	Lånegjeld
Seljord kommune	1,53 % 1)	1,81 % 2)
Referanseindeks 3) (pr. 14.09.2018)	0,72 %	1,02 %
Avvik	0,81 %	0,79 %

1) Pr. 17.09.2018.

2) Vekta gjennomsnittsrente pr. 17.09.2018 for den samla lånegjelda.

3) Referanseindeks for plassering av midlar er Oslo Børs Statsobligasjonsindeks 0,25 år (ST1X) 100 %.

3) Referanseindeks for lånegjeld er Oslo Børs Statsobligasjonsindeks 1,00 år (ST3X) 100 %.

Samanlikna med referanseindeksen så har Seljord kommune betre rente no enn pr. 07.12.2017. Marginen pr. 07.12.2017 var 0,91 % for *plassering av midlar* og 1,24 % for *lånegjeld*.

Låneopptak

I Finansreglementet står det at ved *låneopptak skal ein prøve å få dei beste vilkåra i marknaden. Med unnatak av opptak av Startlån i Husbanken skal det innhentast tilbod frå minst to aktuelle långjevarar.*

Avdragstid

Avdragstida på låna er tilpassa minste tillatne avdragstid (jf. kommunelova) som er lik "attståande vekta levetid på kommunen sine anleggsmidlar". Avdragstida for 2018 er, etter den såkalla "reknearksmodellen", rekna ut til å vere 30,38 år.

Renterisiko

Lånegjeld som vert påverka av endring i renta:	Beløp
* Lånegjeld med flytande rente (pr. 17.09.2018)	270 642 000
* Sum gjeld	270 642 000
Verdiar/rentegrunnlag som vert påverka av endring i renta:	
Bankinnskot der renteinntektene kan brukast til drift (pr. 17.09.2018)	-17 011 000
Ansværlig lån til Vest-Telemark Kraftlag AS 1)	-28 500 000
Utlån av Startlån (pr. 17.09.2018, alle utlåna har flytande rente) 2)	-7 888 000
Investeringar med rentekompensasjon frå Staten (grunnlag 2017) 3)	-14 521 000
Grunnlag for kalkylerente for vass- og avløpsavgift (UB 31.12.2018) 4)	-87 745 000
* Sum verdiar/rentegrunnlag	-155 665 000
* Netto renteeksponering	114 977 000
Renteendring	1,00 %
* Netto rentekostnad pr. år ved at renta endrar seg 1 prosentpoeng	1 150 000

- 1) I 2007 tok eigarkommunane ut kr 150 mill. i ekstraordinært utbyte frå VTK og lånte dette tilbake til selskapet. Seljord kommune eig 19 % av VTK, slik at vår del er kr 28,5 mill. Lånet er avdragsfritt og har ei løpetid på 15 år (frå 07.04.2007 til 07.04.2022). Renta er "halvårleg forskot med løpende gjennomsnitt av 6 mnd NIBOR i halvårsperioden før rentebetalingsdagen" med eit tillegg av 1 prosentpoeng.
- 2) Husbankens flytande rente med eit tillegg på 0,25 prosentpoeng.
- 3) Rekna ut etter Husbankens flytande rente (gjeld omsorgsbustader/sjukeheim og skuleanlegg ("skulepakka").
- 4) Kalkylerenta er 5-årig swaprente (Swap NOK 5 år) med eit tillegg på 0,5 prosentpoeng (bestemt av statlege retningslinjer fot utrekning av sjølvkost på kommunale betalingstenester).

Skulle ein refinansiert **kr 114.977.000** (jf. "netto renteeksponering") i Kommunalbanken i dag frå p.t.rente (flytande rente) på **1,70 %** til fastrente med til dømes **ti års bindingstid** til **2,69 %** (opp 0,99 prosentpoeng) ville det gjeve ein årleg høgda renteutgift på **kr 1.138.000** (om skilnaden skulle vere 0,99 prosentpoeng eit heilt år).

Renterisikoen på kr 1.150.000 dersom renta skulle gå opp eitt prosentpoeng, er ikkje ein "eksakt vitskap", men ei synleggjering av at òg inntektene går opp om lånerenta skulle gå opp. I oppstillinga er det ikkje alltid samsvar mellom når dei ulike elementa endrar seg (og det er det heller ikkje i praksis), og det er ikkje sikkert at renta endrar seg like mykje på inntektsida som på utgiftssida (eventuelt motsett). Det er heller ikkje teke med korleis pensjonspremien (og pensjonskostnaden) vil endre seg ved ei renteendring (i "prinsippet" går pensjonspremien ned når renta går opp).

Fastrenteindikator

Pr. 18.09.2018 kunne Kommunalbanken tilby slike fastrenter (som ein indikator) med 30 år avdragstid:

Renteregulering	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år	10 år
Nominell rente	1,72 %	1,91 %	2,06 %	2,20 %	2,35 %	2,43 %	2,55 %	2,60 %	2,69 %

Samanlikna med fastrentetilboda frå 10 månadar sidan (29.11.2017) har rentenivået gått opp om lag 0,35 prosentpoeng, men samanlikna med fastrentenivået pr. 14.06.2018 er nivået så å seie uendra.

Oppsummering

- Seljord kommune er sårbar for renteoppgang sidan nesten heile lånegjelda har flytande rente.
- Å binde renta kostar pengar samanlikna med å ha flytande rente (fram til den flytande renta **eventuelt** vert like høg, eller høgare enn det ein bind renta på). Skilnaden i **dag** i Kommunalbanken på *flytande rente (p.t.rente)* og *10 års binding* er 0,99 prosentpoeng, eller kr 990.000 i årleg høgda rentekostnad på å binde kr 100 mill. av lånegjelda.
- Å binde renta, og meirkostnaden med det, må sjåast på som ein "forsikringspremie" og å stabilisere renta på eit nivå som ein kan leve med.
- Historisk sett må det seiast at dagens fastrentenivå er lågt (og for ti månadar sidan var det endå lågare).
- Skal Seljord kommune inngå fastrentekontraktar, må kommunestyret endre finansreglementet. Etter gjeldane finansreglement (kommunestyresak 77/2016) skal låneopptak gjerast med flytande rente (men eksisterande fastrenteavtalar skal gå ut bindingstida si).

Rådmannen si tilråding:

Kommunestyret tek finansrapporteringa til vitande.

Utskrift til:

Seljord kommune

Arkiv: 150
Saksnr.: 2017/1893-17
Sakshand.: Halgeir Brekke
Direkte tlf.: 35065111
Dato: 20.09.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	57/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2018 per 15.09.2018

Saksdokument:

Saksutgreiing:

Budsjettkontrollen pr. 15.09.2018 indikerer at programområda (tenestetilbodet) ligg an til eit meirforbruk på om lag **kr 2,5 mill**. Etter skatteinngangen per august seier prognosan at sum skatt og inntektsutjamning (skatteutjamning) vil gje ei mindreinntekt på om lag kr 700.000. På den andre sida seier oppdatert estimat på sal av konsesjonskraft ei meirinntekt på kr 2,275 mill. Samla sett utgjer dette eit meirforbruk (underskot) på om lag **kr 1 mill**.

Oppsummering:

Område	Meirforbruk/ Mindreinntekt	Mindreforbruk/ Meirinntekt
NAV kommune (PO 1)	325 000	0
PO 2 Skule og oppvekst	853 000	0
PO 3 Helse og omsorg	750 000	0
PO 4 Kultur, næring og utvikling	100 000	0
PO 5 Teknisk	550 000	0
Sum programområda	2 578 000	0
Skatt/inntektsutjamning	694 000	0
Sal av konsesjonskraft	0	2 273 000
Sum fellesinntekter	694 000	2 273 000
Sum totalt	3 272 000	2 273 000
Sum meirutgift/mindreinntekt	0	999 000

NAV kommune (økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet) (PO 1)

Posten for økonomisk sosialhjelp på kr 1.950.000 er per dags dato brukt opp (det er att kr 19.000). Dersom forbruket held seg på same nivå ut året vil utgiftene bli kr 2.550.000, kr 600.000 meir enn budsjettet (og kr 800.000 meir enn i 2017). Hovudgrunnane til utgiftsauken er mottak av store flyktningfamiliar i år og i fjar, i tillegg til nytt regelverk på arbeidsavklaringspengar (AAP) der fleire brukarar fekk stopp i desse ytingane fom. 01.01.2018. På motsett side er det budsjettet med kr 463.000 til kvalifiseringsprogrammet (KVP), noko som utgjer 2,5 deltakarar. Det er berre ein deltakarar i programmet i år. Dette gjev ei innsparing på kr 275.000, slik at netto meirforbruk på NAV kommune vert **kr 325.000.**

Programområde 2 "Skule og oppvekst"

Kommunalsjefen melder om eit venta meirforbruk på løn i 2018 på minst kr 700.000 + sosiale kostnader = **kr 853.000.** Kommunalsjefen skriv:

Det er lagt til grunn at dei fleste tenesteområder/avdelingar i PO 2 er i økonomisk balanse per 1. september, men det er likevel venta eit samla meirforbruk på mellom kr 700.000 og kr 1 mill. i 2018.

Det blei lagt til grunn for budsjettåret 2018 at auka utgifter til løn ved skulane frå hausten 2018 ville bli kompensert ved overføring av lønsmidlar frå barnehagane, der ein forventa lågare barnetal og redusert bemanningsnivå. Situasjonen medio september tyder på at vi ikkje har lukkast med dette. Fleire barn i barnehagen har fått vedtak om spesialpedagogisk hjelp og barnehagane melder at dei ikkje kan redusere den generelle bemanninga utan at bemanningsgraden om morgon og ettermiddag blir uforsvarleg.

*Meirforbruk løn ved Seljord Barneskule er difor forventa å bli til om lag kr 700.000. I tillegg kjem auka utgifter til pensjon og arbeidsgjevaravgift, til saman **kr 853.000.***

Auke i elevtal, samt fleire elevar med vedtak om spesialpedagogisk hjelp ved skulen fører til relativt stort meirforbruk løn.

I tillegg er det nyleg meldt inn behov frå skulen tilsvarande full assistentstilling frå september/oktober og det er fleire saker der ein forventar omfattande ressursmessige tilrådingar frå sakkunnig instans. I oktober/november skal Barneskulen og ungdomsskulen i tillegg ta i mot fem nye framandspråklege elevar som alle har krav på timer/ressursar.

Programområde 3 "Helse og omsorg"

På dette området er det ein del postar som vil gje negative avvik, til dømes husleigeinntekter på omsorgsbustader og opphaldsbetaling på Heddeli bu- og servicesenter og ditto på Steinmoen. Dette er ein trend som har vore dei siste åra. Den statlege refusjonsordninga for såkalla "særleg ressurskrevjande helse- og omsorgstenester" er budsjettet med kr 1.683.000. For 2017 fekk vi kr 1.188.000, altså kr 495.000 mindre. Det kan difor vere grunnlag for å vente eit inntektstap her på om lag kr 500.000. Det nye produksjonskjøkkenet på Dyrskuplassen er budsjett med ein kostnad på kr 2.205.000. Det ser no ut til at kostnaden vert om lag kr 100.000 høgare. På sjukeheimen vert kostnaden med kjøp av plassar i annan kommune høgare enn budsjettet på

kr 713.000 (285 døgn). På den annan side ser det ut til at vederlagsbetalinga (oppholdsbeltinga) kan bli om lag kr 4.785.000, som er kr 400.000 meir enn budsjettet. På fleire områder og enkelpostar er det både meirforbruk og mindreforbruk så langt i året, men samla sett ligg programområde 3 an til å gå mot eit stipulert meirforbruk i 2018 på **kr 750.000** (rund sum).

Den nye finansieringsordninga på pilotprosjektet "Primærhelseteam" vil truleg gje meirinntekter i prosjektperioden (tre år fom. 1. april i år). Kor stort dette eventuelt vil bli er framleis usikkert. Det er òg usikkert rundt barnevern (budsjett kr 6.317.000).

Programområde 4 "Kultur, næring og utvikling"

I rekneskapen for 2017 inntektsførde vi ei fordring på Telemark fylkeskommune på kr 400.000 til prosjektet "Vest-Telemark Teknologipark". Dette i samsvar med tilsegn. Når tilskotet vart utbetalt i år fekk vi kr 100.000 mindre, då prosjektet er blitt noko nedskalert samanlikna med opphavleg prosjektsøknad. Programområde 4 må då tapsføre **kr 100.000** i 2018.

Endra bruk av disposisjonsfond (til rullering kommuneplan og "søkologmidlar" på PO 4)

Planhandsaming (rullering av arealdelen i kommuneplanen) er budsjettet med kr 783.000. Framdrifta er no slik at dette arbeidet vert gjort til neste år. Posten kan då reduserast med kr 500.000 til kr 283.000. Arbeidet med rullering av kommuneplanen er finansiert med disposisjonsfond, kr 500.000 kan då tilbakeførast til fondet.

Det er søkt Miljødirektoratet om tilskot til Aktivitetslabyrinten på Eventyrøy. I denne søknaden var det lagt inn ein eigenandel på kr 150.000, der kr 100.000 var dekt av "søkologmidlar" som igjen var finansiert med disposisjonsfond. Søknaden til Miljødirektoratet er no avslagen. Kr 100.000 kan då tilbakeførast til disposisjonsfondet.

Programområde 5 "Teknisk"

Kostnaden med feiring og tilsyn vert kr 350.000 høgare enn det budsjettet som Vest-Telemark Brannvesen sette opp i fjor haust. Dette skuldast nye budsjett-tal som kom i vår/sommar. Desse nye kostnadane kom lenge etter at feie- og tilsynsgebyra for 2018 var rekna ut og vedtekne av kommunestyret i budsjettet for 2018. Av meirkostnaden på kr 350.000 skuldast kr 280.000 avrekning/korrigering av 2017 og kr 70.000 korrigert budsjett for 2018.

I år, som dei siste åra, vert inntektene frå kommunale utleigebustader lågare enn budsjettet. Inntektstapet vert om lag kr 250.000. I tillegg kjem meirutgifter til straum på kr 50.000 (når husvære står tomme er det huseigar som må betale straumen).

Samla meirkostnad til feiring/tilsyn og kommunale utleigebustader er kr 650.000. PO 5 finn per no inndeckning for kr 100.000 på andre postar, slik at samla meirforbruk i 2018 ser ut til å bli **kr 550.000**. Underdekninga i år på feiring/tilsyn på kr 350.000 vert dekt inn at i åra som kjem (sjølvkostprinsippet fordelt over ein periode på maks. fem år).

Sal av konsesjonskraft

I samsvar med budsjett frå konsesjonskraftstyret vart det budsjettet med kr 3.971.000 i inntekter frå sal av konsesjonskraft. Oppdatert estimat per 15. august er kr 5.639.000, dvs. kr 1.668.000

meir enn budsjettet. I tillegg vart det i juni utbetalt ei positiv avrekning på kr 605.000 for 2017, slik at venta inntekt i 2018 vert **kr 2.273.000** meir enn budsjettet (kr 6.244.000 i staden for kr 3.971.000).

Skatt/Inntektsutjamning

Sentrale styresmakter har lagt til grunn at skatteveksten fra 2017 til 2018 vil bli 1 %. Så langt i år (tom. august) er skatteveksten på landsbasis 3,3 % og i Seljord 4,6 %. Skulle desse vekstprosentane halde seg ut året, vil sum skatt og inntektsutjamning, etter KS sin prognosemodell, bli kr 85.596.000. Dette er **kr 694.000** lågare enn budsjettet på kr 86.290.000. Budsjettet for i år vart høgda med kr 1,5 mill. i tillegg til opphavleg budsjettprognose i fjor haust (for budsjett 2018).

Matvarehuset AS

Erstatningskravet frå Matvarehuset AS, der ein prøver å få til ei minneleg løysing, er ikkje avklart enno. Summen av gebyr til KOFA (kr 135.000) og erstatning til Matvarehuset ser no ut til å bli inntil kr 335.000 meir enn overslaget på kr 500.000 som vart utgiftsført på 2017-rekneskapen. I tillegg kjem utgifter til eigen advokat (KS-advokat). Påkomne utgifter til juridisk hjelp per 05.06.2018 er kr 119.000, der kr 60.000 er ført i rekneskapen for 2017 og kr 59.000 i år.

Sjukepengesaka

Det er sendt klage til NAV Arbeid og Ytelser (NAY) på avslag på 14 saker om refusjon av sjukepengar på til saman kr 692.000. Ei sak på kr 19.000 er no i august innvilga, medan ei framleis er under handsaming (kr 121.000) og for dei 12 andre (kr 552.000) har ikkje NAY gjort om avslaget og sendt sakene vidare til NAV Klageinstans. I tillegg til desse sakene vart det i 2017 tapsført kr 887.000.

Lønsvekst og pensjonskostnad

Kostnaden med lønsoppgjeren er enno ikkje rekna ut. På lønsreserveposten er det sett av kr 2.733.000 som er rekna ut slik: Lønsmassegrunnlag (inkl. sosiale utgifter) i 2017 (per 31.12.2017) x 1,4 % (= anslått årslønsvekst for 2018 minus overhenget berekna til 1,6 %). Med eit lønsmassegrunnlag på kr 195.237.000 (inkl. Seljord kyrkjelege fellesråd) vart lønsreserveposten slik: $195.237.000 \times 1,4 \% = kr\ 2.733.000$.

Samla pensjonskostnad (pensjonspremie ÷ premieavvik + amortisering av tidlegare års premieavvik + arbeidsgjevaravgift) er budsjettert til kr 21.396.000.

Med så store postar som lønsvekst og pensjonskostnad så skal det ikkje store prosentvise endringa til før det kan bli større beløp av det (både pluss og minus).

Utskrift til:

Rådmannen si tilråding:

- Kommunestyret tek budsjettkontrollen til vitande.
- Rådmannen må syte for at programområda så langt råd er held rammene sine.
- Mindreforbruk på rullering av kommuneplanen (kr 500.000) og mindreforbruk av "søkologmidlar" (kr 100.000), vert tilbakeført til disposisjonsfondet.

Seljord kommune

Arkiv: U63
Saksnr.: 2018/1386-1
Sakshand.: Camilla Flatland
Direkte tlf.:
Dato: 28.08.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	58/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Nordbygdi pub- og bardrift AS - Prikktildeling - Brudd på alkohollova § 1-7c

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Nordbygdi pub- og bardrift - Gjennomgang av skjenkeløyve 2018
- 2 Fylgjeskriv

Saksutgreiing:

Ved gjennomgang av skjenkeløyve til Nordbygdi pub- og bardrift AS den 15.06.2018, fekk Seljord kommune informasjon om at stedfortredar for skjenkeløyvet har slutta i verksemda. Nordbygdi pub- og bardrift AS v/ Børge Slettebø fekk beskjed om at søknad om godkjenning av ny stedfortredar må sendast inn omgående.

02.07.2018 fekk verksemda tilsendt notat frå gjennomgangen av skjenkeløyvet med eit fylgjeskriv der Nordbygdi pub- og bardrift AS får frist til 01.08.2018 for å rette avviket.

Vi har pr. d.d. ikkje mottatt ny søknad om godkjenning av ny stedfortredar for skjenkeløyvet til Nordbygdi pub- og bardrift AS.

Rådmannen ser det som rimeleg tid frå 15.06.2018 til d.d. til å få sendt inn søknad om godkjenning av ny styrar.

I samsvar med alkohollova § 1-7c skal kvart løyve ha ein styrar med stedfortredar som må godkjennast av løyvemyndigheita. Jfr. forskrift til alkohollova §10-3 er manglande stedfortredar eit brot på lovverket som fører til tildeling av to prikkar.

Priktildelingssystemet går ut på at når det er gjennomført skjenkekontroll ved ein skjenkestad eller det rapporteras om forhold frå andre myndigheitar og dette avdekker at innehavar av kommunalt skjenkeløyve ikkje har oppfylt sine plikter i samsvar med bl.a. alkohollova, skal kommunen tildele løyvehavar eit bestemt antal prikkar. Oversikt over kva brot som gjev prikkar finn ein i forskrift til alkohollova § 10-3.

Dersom løyvehavar i løpet av ein periode på to år er tildelt tilsaman 12 prikkar, skal løyvet inndragast for eit tidsrom på ei veke. Ved berekning av toårs perioden skal overtredelses tidspunkta leggast til grunn. Denne toårs perioden gjeld uavhengig av om løyvet blir fornya i løpet av perioden. Løyvehavar skal i samsvar med forskrift til alkohollova § 10-5 orienterast om konsekvensar for ytterlegare priktildeling.

Dei tildela prikkane gjeld i 2 år frå hendinga, dvs. frå 15.06.2018 til og med 14.06.2018.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen legg til grunn at det vert sett som rimeleg tid frå 15.06.2018 til 01.08.2018 å søkje om å få godkjent ny styrar for skjenkeløyvet til Nordbygdi pub- og bardrift AS og tilrår med dette at Nordbygdi pub- og bardrift AS vert tildelt to prikkar for brot på alkohollova § 1-7c. Tildelinga gjeld frå 15.06.2018 – 14.06.2020.

Gjennomgang av skjenkeløyver 2018

Verksemد: Nordbygdi pub og bardrift A/S Adr: v/ Børge Slettebø, Nordbygdivegen 308, 3840 Seljord.							
Telefon: 91193500 Børge: 90092989	E-post: post@fjellheimpuben.no		Org. nr: 897 998 882				
Vedtak nr: Formannskapsak 31/12		Løyve:	Gr. 1	Gr. 2			
Type verksemد: Pub. Skjenkeområde: Fjellheimpuben 1. og 2. høgda samt avgrensa uteareal framom bygget. *)							
Styrar: Jan Børge Slettebø		Stedfortredar:					
Eigar/struktur: To eigarar med kvar 50 %							
Merknadar etter besøk 15.06.18							
<ul style="list-style-type: none">I søknaden av 26.01.12 blei det og søkt om løyve for skjenking i underetasjen på hovudhuset. Denne delen av søknaden blei ikkje tatt med i vedtaket i sak 31/12. Slettebø kontakta dåverande rådmann og fekk ein e-post 13.09.12, som stadfester at løyvet er utvida til også å gjelde kjellaretasjen på Wassanas Thaimat. Dette er ikkje retta opp i vedtaket. Rådmannen vurderer om dette nå enkelt kan rettast opp, eller om det trengs ei ny handsaming av løyvet.Verksemda ynskjer å nytte terrassen fram om Wassanas Thaimat til skjenkeområde i samband med arrangement i underetasjen, når restauranten ikkje er open. Dette var ikkje tatt med i søknaden frå 2012. Det må søkjast særskild om utviding av løyvet til også å kunne nytte terrassen fram om Wassanas Thaimat til skjenkeområde i samband med arrangement i underetasjen, når restauranten ikkje er open.Stedfortredar for skjenkeløyvet har slutta. Manglande godkjend stedfortredar var også eit tema i møte med Slettebø 17.06.2016. Avviket må rettes opp umiddelbart.Perm for internkontroll er på plass. Ein oppmodar til gode rutinar for oppdatering og lukking av avvik.Verksemda sine merknadar til alkoholkontroll og samarbeid med Seljord kommune: Kontrollane skjer på ein ryddig måte, og samarbeidet med kommunen, på dette området, fungerer godt.							
<p>Gjennomgangen har elles ikkje synt andre alvorlege brot på rammer og vilkår fastsett i Alkohollova, Alkohol-politiske retningslinjer for Seljord kommune eller i vedtaket for løyvet. Kommunen har motteke klage over bråk frå puben, likevel er inntrykket frå besøksrunden og tilbakemeldingar frå alkoholkontrollane at løyvet vert forvalta tilfredsstillande.</p> <p>RVJ</p>							

Til

Verksemder i Seljord kommune

Med løyve til skjenking av alkoholhaldig drikk
Med løyve til sal av alkoholhaldig drikk

Seljord 02.07.18

Fylgjeskriv

Innleiingsvis må eg sei, at måten løyva til sal og skjenking av alkoholhaldig drikk vert forvalta her i kommunen, er sers bra. Det som ev. vert påpekt av avvik er som småtteri å rekne, og som vi lett får ordna opp i utan tildeling av prikkar.

Som vedlegg fylgjer eit notat vedr. dykker verksemd etter besøksrunden 2018.

Notatet er ei oppsummering av det vi snakka om under besøksrunden og de vil sjå om det er avvik som må rettes opp. Avvik som ikkje er retta opp innan 1. august 2018 kan medføre tildeling av prikkar.

Er det spørsmål til notatet eller feil, ver venleg å kontakt meg. Telefon/e-post adr. finn de nedst på arket. (Eg har ferie veke 29, 30 og 31)

Frå og med 2019 vil det ikkje bli purra på omsetningsoppgåva over alkoholhaldig drikk frå året før. Verksemder som ikkje har sendt inn omsetningsoppgåve innan 15. februar vil bli tildela prikkar.

Samstundes må vi minne om at det til ein kvar tid må være godkjend styrar og stedfortredar for løyvet. Manglande godkjend styrar og/eller stedfortredar kan medføre tildeling av prikkar. Trengs det kunnskapsprøve om Alkohollova, er det berre å taka kontakt.

Med ynskje om ein (fortsatt) god sommar til alle.

Venleg helsing

Richard Vaaben Jensen

Seljord kommune

Arkiv: U62
Saksnr.: 2017/356-10
Sakshand.: Camilla Flatland
Direkte tlf.:
Dato: 27.07.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	59/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Åmotsdal daglegvare AS/Nærbutikken i Åmotsdal - Søknad om løyve til sal av alkoholhaldig drikke med lågare alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Søknad om salsbevilling for alkohol etter eierskifte
- 2 Vedr salgsløyve ved Nærbutikken i Åmotsdal - Vår ref 2017/365
- 3 Uttale fra ruskonsulenten
- 4 Uttale - Politiet

Saksutgreiing:

Åmotsdal daglegvare AS søker om løyve til sal av alkoholhaldig drikke med lågare alkoholinnhold enn 4,7 % etter at butikken har fått nye eigerar, Ruud Boer og Leonie Boer-de Koning.

Det blir søkt om løyve for sal måndag til torsdag kl. 09:00 – 18:00, fredag kl. 08:30 – 20:00 og dag før søndag og høgtidsdagar kl. 09:00 – 18:00.

Styrar for løyvet er Ruud Boer og stedfortredar er Leonie Boer- de Koning. Begge har bestått kunnskapsprøva i alkohollova.

Politiet og sosialtenesta har inga merknadar til søknaden.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å gjera følgjande vedtak:

"Med heimel i Lov av 2. juni 1989 nr 27 om omsetting av alkoholholdig drikk m.v." og delegasjonsreglement for Seljord kommune gis Åmotsdal daglegvare AS løyve til sal av alkohol med lågare alkoholinnhald enn 4,76 volumprosent i daglegvareforretning på følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld mandag til fredag inklusiv dagen før Kristi Himmelfartsdag frå kl 08:00 til 20:00 og laurdag samt dagarar før høgtidsdagar, med unntak av dagen før Kristi Himmelfartsdag, frå kl 08:00 til 18:00.
- Løyvet gjeld inn til vidare.
- Styrar for løyvet er Ruud Boer og stadfortredar er Leonie Boer-de Koning.
- Det skal til ein kvar tid vera godkjent styrar og stadfortredar.
- Bevillingsgebyr for sal av alkoholholdig drikke skal betalast etter "Forskrift av 8. juni 2005 nr 538 om omsetting av alkoholholdig drikke m.v." Løyveinnehavar skal uoppfordra for kvart år sende inn oppgåve over omsetjing innan 15. februar året etter.
- Manglande innsending av oppgåve eller manglande innbetaling kan føre til inndraging av løyvet jf. "Alkoholpolitiske retningslinjer for Seljord kommune"
- Løyvehavarane v/styrar og stedfortreder plikter å møte på eit årleg møte med kommunen og lensmannen for utveksling av erfaringar, gjennomgang av aktuelle sider ved lovverket, ordensmessige problem mv.
- Internkontrollrutinar skal føreligge skriftleg. Frå kommunen si side blir det lagt vekt på kartlegging av risikotilhøve, rutinar for opplæring av nytilsette, rutinar for å hindre sal/skjenking til mindreårige og rutinar for vakthald.
- Pengespelautomatar skal ikkje finnast på stader med sals- eller skjenkeløyve.

Utskrift til:

Åmotsdal daglegvare AS
Sør-Øst Politidistrikt
Securitas AS

SELJORD KOMMUNE

År/Saksnr.

Dok.nr.

2017/356

07 FEB 2017

Ark.kode P

Ark.kode S

Avd.

Saksb.
Pedit

Grad.

Salgsbevilling for alkohol (KF-124)

Referansenummer: STRSDS

Registrert dato: 06.02.2017 10:52:55

Innledning

Salgsbevillingen gjelder for salg av alkoholholdig drikke med høyest 4,7 % alkohol. Bevillingen gis for maksimum fire år om gangen, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Det gis ikke salgsbevilling for alkohol til bensinstasjoner eller kiosk. Det kan heller ikke gis beviling til salg og skjenking i samme lokale. Bevillingen faller bort ved overdragelse av virksomheten, ved bevillingshavers død og ved bevillingshavers konkurs.

Henvendelsen gjelder

 Søknad om ny bevilling etter eierskifte

Data for overtakelse av virksomheten

01.01.2017

[dd.mm.åååå]

Bevillingssøker/-haver

Opplysninger om foretak/lag/forening

Organisasjonsnummer

994529080

Foretak/lag/forening

Åmotsdal Daglegvare AS

Adresse

Åmotsdalsvegen 1254

Postnummer

3844

Poststed

ÅMOTSDAL

Telefon

35052958

Telefaks

Opplysninger om kontaktperson

Fornavn

Ruud

Etternavn

Boer

Adresse

Åmotsdalsvegen 1297

Postnummer

3844

Poststed

ÅMOTSDAL

Telefon

91626643

E-post

narbutikken.amotsdal@narbutikken.no

Har bevillingssøkeren andre bevillinger med hjemmel i alkoholloven

 Nei

Utsalgsstedet

Adressen er forhåndsutfyld slik den ble oppgitt for bevillingssøker. Den kan overskrives ved behov.

Opplysninger om utsalgssted

Utsalgssted/-lokale

Nærbutikken Åmotsdal

Adresse

Åmotsdalsvegen 1254

Postnummer

3844

Poststed

ÅMOTSDAL

Telefon

35052958

Gårdsnr

Bruksnr

	Utsalgsstedets åpningstid		Ønsket salgstid for alkohol	
Mandag	Fra klokken [tt.mm]	Til klokken [tt.mm]	Fra klokken [tt.mm]	Til klokken [tt.mm]
	900	1800	900	1800
Tirsdag				
	900	1800	900	1800
Onsdag				
	900	1800	900	1800
Torsdag				
	900	1800	900	1800
Fredag				
	830	2000	830	2000
Lørdag				
	900	1600	900	1600

Vareutvalg m.m.

Butikk / bevertningsstedets varesortiment

Vanlig dagligvarebutikk. Inkl. salg av ved, propan, Norsk Tipping.

Eventuelle andre opplysninger om virksomhetens art eller driftskonsept

Nærbutikken Åmotsdal er medlem av Kjøpmannshuset (KMH), en av profilhusene i NorgesGruppen.

Styrer og stedfortreder

Opplysninger om styrer
Fødselsnummer
65018416187
[11 siffer]
Fornavn
Ruud
Etternavn
Boer
Adresse
Åmotsdalsvegen 1297
Postnummer
3844
Poststed
ÅMOTSDAL
Skattekommune
Seljord
Er det oppnevnt en stedfortreder
☒ Ja
Opplysninger om stedfortreder
Fødselsnummer
50058409860
[11 siffer]
Fornavn
Leonie
Etternavn
Boer - de Koning
Adresse
Åmotsdalsvegen 1297
Postnummer
3844
Poststed
ÅMOTSDAL
Skattekommune
Seljord

Kunnskapsprøve

Opplysninger om styrer og avgått prøve

Har styrer avgått kunnskapsprøve etter alkoholloven

Nei

Opplysninger om stedfortreder og avgått prøve

Har stedfortreder avgått kunnskapsprøve etter alkoholloven

Nei

Annen forretningsdrift

Har bevillingssøkeren annen forretningsdrift på den eiendommen der alkoholsalget skal foregå

Nei

Eiersammensetning

Bevillingssøkers-/havers organisasjonsform

Andre organisasjonsformer

Eiersammensetning

Privatperson(er)

Opplysning om privatperson(er)

Fødselsnummer[11 siffer]	Navn	Adresse	Skattekommune	Eierandel i prosent
65018416187	Ruud Boer	Åmotsdalsvegen 1297	Seljord	OTHER
50058409860	Leonie Boer - de Koning	Åmotsdalsvegen 1297	Seljord	OTHER

Andre personer

Er det personer som mottar en vesentlig del av virksomhetens avkastning uten å være eier

Nei

Er det andre personer eller selskaper som har vesentlig innflytelse over virksomheten utover de som er nevnt tidligere

Nei

Forklaring til feltene

Telefon

Oppgi telefonnummer uten mellomrom. Det er valgfritt å legge inn landskode.

Telefon

Oppgi telefonnummer uten mellomrom. Det er valgfritt å legge inn landskode.

E-post

Oppgi e-postadresse hvis du ønsker å få kvittering med referansenummer på e-post. Du får uansett kvittering på skjermen etter innsending.

Har bevillingssøkeren andre bevillinger med hjemmel i alkoholloven

Andre bevillinger kan være for salg, servering, skjenking eller tilvirking av alkohol.

Telefon

Oppgi telefonnummer uten mellomrom. Det er valgfritt å legge inn landskode.

Ønsket salgstid for alkohol

Salg og utlevering av alkoholholdig drikke med høyest 4,7 volumprosent alkohol kan skje fra kl. 08.00 til kl. 18.00. Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg, men det er forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. Les mer om tidsinnskrenkninger i følge alkoholloven og om de lokale retningslinjene på kommunens nettside.

Butikk / bevertningsstedets varesortiment

Opplys om det føres et fullverdig dagligvareutvalg. Dvs. matvarer og øvrige artikler som en husholdning normalt etterspør, og som går utover det en vanligvis vil finne i kiosker og bensinstasjoner. Det er ikke anledning til å gi beviling til sistnevnte typer etablissement.

Eventuelle andre opplysninger om virksomhetens art eller driftskonsept

Beskriv eventuelle særtrekk ved virksomheten, f.eks. om stedet er en dagligvarehandel, grønnsakshandel eller annet. Har stedet en spesiell stil/profil, bør dette også beskrives her.

Er det oppnevnt en stedfortredener

Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgsstedets størrelse.

Bygningsmessig adskillelse

Øvrige virksomheter må være fullstendig fysisk avdekt fra utsalgsstedet, så det ikke kan reises tvil om hvilket område det søkes bevilling for. Gjør rede for hvordan adskillelsen er gjennomført. Lokalene kan f.eks. være plassert i forskjellige etasjer, i adskilte rom med egen inngang el. l.

Eiersammensetning

Når utsalgsstedet drives av en juridisk person, skal det oppgis navn på personer eller selskaper som direkte eller indirekte eier eller kontrollerer det foretaket som driver utsalgsstedet. Alle med minst 1/3 dels eierandel i foretaket må oppgis.

Er det personer som mottar en vesentlig del av virksomhetens avkastning uten å være eier

Oppgi personer som har rett til virksomhetens avkastning, uansett hvilket grunnlag denne retten bygger på. Det er ikke avgjørende om avkastningen er utdelt eller mottatt.

Fra: Finn-Arild Bystrøm (finn.arild.bystrom@seljord.kommune.no)

Sendt: 08.06.2018 08:18:24

Til: narbutikken.amotsdal@narbutikken.no; Richard Vaaben Jensen

Kopi:

Emne: Vedr salgsløyve ved Nærbutikken i Åmotsdal - Vår ref 2017/365

Vedlegg:

Hei

Eg er blitt gjort oppmerksam på av vår koordinator for rus, Richard Vaaben Jensen at det er søkt om salsløyve 7. februar 2017 frå Nærbutikken i Åmotsdal, men pr dd ikkje fått nokon formelt vedtak.

Det bekreftes at saken er registrert hos oss med referanse nummer 2017/365.

Det bekreftes at det ikkje er vedtatt noko salgsløyve pr 8.juni 2018. Dette er ene og alene Seljord kommunens sin feil. Eg skal forsøke å få opp saka til handsaming i kommunestyre 14.juni 2018. Går ikkje det skal eg forsøke å fremmma han for ordførar og sjå om han kan bruke sin sommarfullmakt på gje løyve.

Slik eg ser søknaden er den kurrant, og den vil få ein positiv innstilling frå meg.

Eg beklagar på det sterkeste situasjonen, og skal gjere mitt for at den blir løyst raskt og forhåpentleg vis utan tap eller skade for dykk.

Vh

Finn-Arild Bystrøm
Rådmann Seljord kommune

Mob: 92832914

Seljord praktiserar meiroffentlighet, e-postkorrespondanse kan vere arkivpliktig

Fra: Richard Vaaben Jensen (richard.vaaben.jensen@seljord.kommune.no)

Sendt: 15.08.2018 10:34:55

Til: Camilla Flatland

Kopi:

Emne: SV: Tlf / Uttale

Vedlegg: image002.jpg

Hei.

Eg har ingen merknadar til dei 3 søknadar.

- Ved Åmotsdal daglegvarer har styrar og stedfortredar bestått kunnskapsprøva.
- På Garvikstrond, sal og skjenking, står det ikkje noko om kven som skal være styrar og stedfortredar. Det er heilt greitt om dagens styrar og stedfortredar held fram, så lenge dei er knytt til verksemda.
- Ved daglegvarebutikken på Hegna camping reknar eg med at teknikken også tek hand om dei tillate salstider.

Ring om det er noko du lurar på (bruk mobilen)

Med venleg helsing

Richard Vaaben Jensen

Koordinator for rusomsorg

Seljord kommune

Psykisk helse og rus

Besøksadr: Kapteinsgate 25 B

Postadr: Brøløsvegen 13 A

3840 Seljord

Tlf 35065135 / 99384425

Fra: Camilla Flatland

Sendt: 11. august 2018 19:16

Til: Richard Vaaben Jensen

Emne: Tlf / Uttale

Hei

Er innom kontoret ein tur, såg du hadde ringt. Eg har ferie, er tilbake 21, men les epost sporadisk.

Jobbar litt på torsdag 16, da skal innkallinga til formannskapet ut. Skulle eigentleg hatt med sakene til

Garvikstrondi camping, Hegna camping og Åmotsdal daglegvare, så har du uttale klar er det bare sende ☺. Har ikkje fått uttale frå politiet heller, så usikker om eg får det med på dette møte.

Beste helsing

Camilla Flatland

Seljord kommune

Brøløsvegen 13A

Tlf: 35065101

Post@seljord.kommune.no

Fra: Else Krogseth Eilefstad (else.krogseth.eilefstad@politiet.no)

Sendt: 19.09.2018 13:09:51

Til: Camilla Flatland

Kopi:

Emne: SV: Uttale - Salsløyve - Åmotsdal daglegvare

Vedlegg: image001.png

Hei!

Politiet har ingen merknader til søknaden om salsløyve ved Åmotsdal daglegvare.

Mvh

Else Krogseth Eilefstad

Politiførstebetjent

Sør- Øst Politidistrikt

Seljord lensmannskontor

Telefon: 91108357/35065635

E-post: e.eilefstad@politiet.no

www.politi.no

Fra: Camilla Flatland [mailto:camilla.flatland@seljord.kommune.no]

Sendt: 23. august 2018 10:07

Til: Else Krogseth Eilefstad

Emne: VS: Uttale - Salsløyve - Åmotsdal daglegvare

Hei

Og her den for Åmotsdal daglegvare.

Beste helsing

Camilla Flatland

Fra: Camilla Flatland

Sendt: 10. juli 2018 10:17

Til: Else Eilefstad ; Richard Vaaben Jensen

Emne: Uttale - Salsløyve

Hei

Åmotsdal daglegvare AS søkte om salsløyve 6. februar 2017, men dei har pr dd ikkje fått noko formelt vedtak. Sjå vedlegg.

Styrar skal vera Ruud Boer, f. 250184, med Leonie Boer – de Koning, f. 100584, som stedfortredar.

Har de noko merknadar?

Beste helsing

Camilla Flatland

Seljord kommune

Brøløsvegen 13A

Tlf: 35065101

Post@seljord.kommune.no

Seljord kommune

Arkiv: U63
Saksnr.: 2017/1127-15
Sakshand.: Camilla Flatland
Direkte tlf.:
Dato: 19.09.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	60/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Charm's Kinamat AS - Prikktildeling - Brudd på alkohollova § 1-7c**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Charm's Kinamat AS - Gjennomgang av skjenkeløyve 2018
- 2 Fylgjeskriv
- 3 Charm's Kinamat AS - Ny styrar for skjenkeløyvet

Saksutgreiing:

Ved gjennomgang av skjenkeløyve til Charm's Kinamat AS den 13.06.2018 vert det kjent at verksemda driv utan godkjent styrar og stedfortredar. Charm's Kinamat AS fekk beskjed om at godkjent styrar og stedfortredar må på plass fortast råd.

24.07.2018 vart Asbjørn Speikeland godkjent som styrar for skjenkeløyvet til Charm's Kinamat AS.I brevet med melding om godkjent styrar fekk verksemda frist til 31.08.2018 med å sende inn søknad om godkjenning av stedfortredar.

Vi har pr. d.d. ikkje mottatt ny søknad om godkjenning av ny stedfortredar for skjenkeløyvet til Charm's Kinamat AS.

Rådmannen ser det som rimeleg tid frå 13.06.2018 til d.d. til å få sendt inn søknad om godkjenning av ny stedfortredar.

I samsvar med alkohollova § 1-7c skal kvart løyve ha ein styrar med stedfortredar som må godkjennast av løyvemyndigheita. Jfr. forskrift til alkohollova §10-3 er manglante stedfortredar eit brot på lovverket som fører til tildeling av to prikker.

Priktildelingssystemet går ut på at når det er gjennomført skjenkekонтroll ved ein skjenkestad eller det rapporteras om forhold frå andre myndigheitar og dette avdekkar at innehavar av kommunalt skjenkeløyve ikkje har oppfylt sine plikter i samsvar med bl.a. alkohollova, skal kommunen tildele løyvehavar eit bestemt antal prikkar. Oversikt over kva brot som gjev prikkar finn ein i forskrift til alkohollova § 10-3.

Dersom løyvehavar i løpet av ein periode på to år er tildelt tilsaman 12 prikkar, skal løyvet inndragast for eit tidsrom på ei veke. Ved berekning av toårs perioden skal overtredelses tidspunkta leggast til grunn. Denne toårs perioden gjeld uavhengig av om løyvet blir fornya i løpet av perioden. Løyvehavar skal i samsvar med forskrift til alkohollova § 10-5 orienterast om konsekvensar for ytterlegare priktildeling.

Dei tildela prikkane gjeld i 2 år frå hendinga, dvs. frå 13.06.2018 til og med 12.06.2018.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen legg til grunn at det vert sett som rimeleg tid frå 13.06.2018 til 31.08.2018 å søkje om å få godkjent ny stedfortredar for skjenkeløyvet til Charm's Kinamat AS og tilrår med dette at Charm's Kinamat AS vert tildelt to prikkar for brot på alkohollova § 1-7c.
Tildelinga gjeld frå 13.06.2018 – 12.06.2020.

Utskrift til:

Gjennomgang av skjenkeløyver 2018

Verksemnd:	Charm's Kinamat A/S							
Adr:	Nyveg 1 3840 Seljord							
Telefon: 35051000/ 91138835	E-post: kalesjen@hotmail.com assp@online.no		Org. nr: 918 304 665					
Vedtak nr: Formannskap/økonomiutval sak 64/17	Løyve:		Gr. 1	Gr. 2				
Type verksemnd: Restaurant								
Skjenkeområde: Restaurant og terrasse ute								
Styrar:	Stedfortredar:							
Eigar/struktur: Yufang Chen 50% og Asbjørn Speikland 50%								
Merknadar etter besøk 13.06.18								
<ul style="list-style-type: none">Verksemnda driv utan godkjend styrar og stedfortredar for skjenkeløyvet. Dette må på være plass fortast råd. Styrar for skjenkeløyvet, Anne Særslund, jobbar ikkje lenger i verksemnda. Løyvet vart gjeve under føresetnad av at verksemda hadde ein stedfortredar for løyvet på plass innan 31.12.17. Dette har ikkje skjedd.Oppgåve over skjenking av alkoholhaldig drikk 2017 er ikkje registrert som mottatt i kommunen. <u>Ein bed om å få denne oppgåva fortast råd.</u>Ein oppmodar verksemda til å samle alt vedr. skjenkeløyve i ein eiga internkontrollperm (vedtak for løyve, dokumentert kunnskapsprøve for styrar og stedfortredar, Alkohollova og forskrift, Alkoholpolitiske retningslinjer for Seljord, rutinar for opplæring av tilsette, avvikshandtering og rutinar for oppdatering).Verksemda sine merknadar til alkoholkontroll og samarbeid med Seljord kommune: Kontrollane skjer på ein ryddig måte, og samarbeidet med kommunen, på dette området, er bra.								
<p>Gjennomgangen har elles ikkje synt brot på rammer og vilkår fastsett i Alkohollova, Alkohol-politiske retningslinjer for Seljord kommune eller i vedtaket for løyvet.</p> <p>Inntrykk frå besøksrunden og tilbakemeldingar frå alkoholkontrollane tilseier elles at løyvet vert forvalta på beste måten.</p>								
<i>RVJ</i>								
Merknad 27.06.18								
Asbjørn Speikland har gjennomført kunnskapsprøva om Alkohollova og søknad om godkjenning som styrar for skjenkeløyvet er mottatt.								

Til

Verksemder i Seljord kommune

Med løyve til skjenking av alkoholhaldig drikk
Med løyve til sal av alkoholhaldig drikk

Seljord 02.07.18

Fylgjeskriv

Innleiingsvis må eg sei, at måten løyva til sal og skjenking av alkoholhaldig drikk vert forvalta her i kommunen, er sers bra. Det som ev. vert påpekt av avvik er som småtteri å rekne, og som vi lett får ordna opp i utan tildeling av prikkar.

Som vedlegg fylgjer eit notat vedr. dykker verksemd etter besøksrunden 2018.

Notatet er ei oppsummering av det vi snakka om under besøksrunden og de vil sjå om det er avvik som må rettes opp. Avvik som ikkje er retta opp innan 1. august 2018 kan medføre tildeling av prikkar.

Er det spørsmål til notatet eller feil, ver venleg å kontakt meg. Telefon/e-post adr. finn de nedst på arket. (Eg har ferie veke 29, 30 og 31)

Frå og med 2019 vil det ikkje bli purra på omsetjingsoppgåva over alkoholhaldig drikk frå året før. Verksemder som ikkje har sendt inn omsetjingsoppgåve innan 15. februar vil bli tildela prikkar.

Samstundes må vi minne om at det til ein kvar tid må være godkjend styrar og stedfortredar for løyvet. Manglande godkjend styrar og/eller stedfortredar kan medføre tildeling av prikkar. Trengs det kunnskapsprøve om Alkohollova, er det berre å taka kontakt.

Med ynskje om ein (fortsatt) god sommar til alle.

Venleg helsing

Richard Vaaben Jensen

CHARM'S KINAMAT AS
Nyveg 1
3840 SELJORD
Att.: Asbjørn Speikeland

Charm's Kinamat AS - Ny styrar for skjenkeløyvet

Seljord kommune har motteke ei melding om bytte av styrar for løyvet til skjenking av alkoholhaldig drikk hos Charm's Kinamat AS.

Seljord kommune godkjenner Asbjørn Speikeland som styrar for løyvet.

Charm's Kinamat AS vart i samband med etableringa i juni 2017 gjeve ei freist til 31.12.2017 til å få på plass ein stedfortredar for skjenkeløyvet. Dette har ikkje skjedd.

Charm's Kinamat AS får ny freist til 31.08.2018 til å få godkjend ein stedfortredar.

Med venleg helsing

Camilla Flatland

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Seljord kommune

Arkiv: U63
Saksnr.: 2018/1387-1
Sakshand.: Camilla Flatland
Direkte tlf.:
Dato: 28.08.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	61/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Wassanas Thaimat AS - Priktildeling - Brudd på alkohollova § 1-7c**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Wassanas Thaimat AS - Gjennomgang av skjenkeløyve 2018
- 2 Fylgjeskriv

Saksutgreiing:

Ved gjennomgang av skjenkeløyve til Wassanas Thaimat AS den 15.06.2018, fekk Seljord kommune informasjon om at styrar for skjenkeløyvet har slutta i verksemda. Wassanas Thaimat AS v/ Børge Slettebø fekk beskjed om at søknad om godkjenning av ny styrar må sendast inn omgåande.

02.07.2018 fekk verksemda tilsendt notat frå gjennomgangen av skjenkeløyvet med eit fylgjeskriv der Wassanas Thaimat AS får frist til 01.08.2018 for å rette avviket.

Vi har pr. d.d. ikkje mottatt ny søknad om godkjenning av ny styrar for skjenkeløyvet til Wassanas Thaimat AS.

Rådmannen ser det som rimeleg tid frå 15.06.2018 til d.d. til å få sendt inn søknad om godkjenning av ny styrar.

I samsvar med alkohollova § 1-7c skal kvart løyve ha ein styrar med stedfortredar som må godkjennast av løyvemyndigheita. Jfr. forskrift til alkohollova §10-3 er manglante styrar eit brot på lovverket som fører til tildeling av to prikker.

Priktildelingssystemet går ut på at når det er gjennomført skjenkekontroll ved ein skjenkestad eller det rapporteras om forhold frå andre myndigheter og dette avdekkar at innehavar av kommunalt skjenkeløyve ikkje har oppfylt sine plikter i samsvar med bl.a. alkohollova, skal kommunen tildele løyvehavar eit bestemt antal prikkar. Oversikt over kva brot som gjev prikkar finn ein i forskrift til alkohollova § 10-3.

Dersom løyvehavar i løpet av ein periode på to år er tildelt tilsaman 12 prikkar, skal løyvet inndragast for eit tidsrom på ei veke. Ved berekning av toårs perioden skal overtredelses tidspunkta leggast til grunn. Denne toårs perioden gjeld uavhengig av om løyvet blir fornya i løpet av perioden. Løyvehavar skal i samsvar med forskrift til alkohollova § 10-5 orienterast om konsekvensar for ytterlegare priktildeling.

Dei tildela prikkane gjeld i 2 år frå hendinga, dvs. frå 15.06.2018 til og med 14.06.2018.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen legg til grunn at det vert sett som rimeleg tid frå 15.06.2018 til 01.08.2018 å søkje om å få godkjent ny styrar for skjenkeløyvet til Wassanas Thaimat AS og tilrår med dette at Wassanas Thaimat AS vert tildelt to prikkar for brot på alkohollova § 1-7c. Tildelinga gjeld frå 15.06.2018 – 14.06.2020.

Gjennomgang av skjenkeløyver 2018

Verksemد:	Wassanas Thaimat A/S					
Adr:	v/ Børge Slettebø, Nordbygdivegen 308, 3840 Seljord					
Telefon: 99493700 Børge: 90092989	E-post: post@fjellheimpuben.no	Org. nr: 998 090 555				
Vedtak nr: Formannskapsak 32/12		Løyve:	Gr. 1 Gr. 2			
Type verksemد: Restaurant.						
Skjenkeområde: Hovudbygg fyrste og andre høgda og avgrensa terrasse/hage.						
Styrar:	Stedfortredar: Jon Børge Slettebø					
Eigar/struktur: A/S fordelt på 5 personar						
Merknadar etter besøk 15.06.18						
<ul style="list-style-type: none">• Styrar for skjenkeløyvet har slutta i verksemda. <i>Manglande godkjend styrar var også eit tema i møte med Slettebø 17.06.2016. Avviket må rettes opp umiddelbart.</i>• Perm for internkontroll er på plass. Ein oppmodar til gode rutinar for oppdatering og lukking av avvik.• Verksemda sine merknadar til alkoholkontroll og samarbeid med Seljord kommune: Kontrollane skjer på ein ryddig måte, og samarbeidet med kommunen, på dette området, er bra.						
<p>Gjennomgangen har elles ikkje synt alvorlege brot på rammer og vilkår fastsett i Alkohollova, Alkohol-politiske retningsliner for Seljord kommune eller i vedtaket for løyvet. Inntrykk frå besøksrunden og tilbakemeldingar frå alkoholkontrollane tilseier at løyvet vert forvalta tilfredsstillande.</p>						
<i>RVJ</i>						

Til
Verksemder i Seljord kommune

Med løyve til skjenking av alkoholhaldig drikk
Med løyve til sal av alkoholhaldig drikk

Seljord 02.07.18

Fylgjeskriv

Innleiingsvis må eg sei, at måten løyva til sal og skjenking av alkoholhaldig drikk vert forvalta her i kommunen, er sers bra. Det som ev. vert påpekt av avvik er som småtteri å rekne, og som vi lett får ordna opp i utan tildeling av prikkar.

Som vedlegg fylgjer eit notat vedr. dykker verksemd etter besøksrunden 2018.

Notatet er ei oppsummering av det vi snakka om under besøksrunden og de vil sjå om det er avvik som må rettes opp. Avvik som ikkje er retta opp innan 1. august 2018 kan medføre tildeling av prikkar.

Er det spørsmål til notatet eller feil, ver venleg å kontakt meg. Telefon/e-post adr. finn de nedst på arket. (Eg har ferie veke 29, 30 og 31)

Frå og med 2019 vil det ikkje bli purra på omsetjingsoppgåva over alkoholhaldig drikk frå året før. Verksemder som ikkje har sendt inn omsetjingsoppgåve innan 15. februar vil bli tildela prikkar.

Samstundes må vi minne om at det til ein kvar tid må være godkjend styrar og stedfortredar for løyvet. Manglande godkjend styrar og/eller stedfortredar kan medføre tildeling av prikkar. Trengs det kunnskapsprøve om Alkohollova, er det berre å taka kontakt.

Med ynskje om ein (fortsatt) god sommar til alle.

Venleg helsing

Richard Vaaben Jensen

Seljord kommune

Arkiv: U62
Saksnr.: 2018/1299-5
Sakshand.: Camilla Flatland
Direkte tlf.:
Dato: 03.09.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	62/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Søknad om salsløyve - Rema 1000 Seljord

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Søknad om salgsbevilling for alkohol for REMA 1000
- 2 Vedlegg til søknad - Teikning - Salsbevilling for alkohol - Referanse SWZUSJ
- 3 Uttale, Flytting Rema 1000
- 4 Uttale - Politiet

Saksutgreiing:

Seljord kommune har motteke søknad om løyve for sal av alkoholhaldig drikke med lågare alkoholinnhald enn 4,7 volumprosent frå Rema 1000 Seljord når butikken flyttar til Steinsrudvegen 2.

Seljord kommune har gjeve Rema 1000 Seljord løyve til sal av alkohol frå butikk i Seljord jfr. vedtak i formannskapet 27.8.2009 og 01.06.2012. I 2016 vedtok kommunestyret å gje løyve inn til vidare jfr. Alkoholpolitiske retningsliner for Seljord kommune punkt 6.2

Atle Bringsås er styrar for løyvet og godkjent kunnskapsprøve vart avgjort 18.08.2009

Politiet og sosialtenesta har inga merknadar til søknaden.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å fatte fylgjande vedtak:

Med heimel i alkohollova § 1-6 og "Alkoholpolitiske retningsliner for Seljord kommune" får Rema 1000 Seljord løyve til sal av alkoholholdig drikk med lågare alkoholinnhald enn 4,7 volumprosent frå butikk i Seljord på følgjande vilkår:

Løyvet gjeld mandag til fredag, inklusiv dagen før Kristi himmelfartsdag frå kl.

- 08:00 til kl. 20:00 og laurdag/dagar før høgtidsdagar frå kl. 08:00 til kl. 18:00.
- Løyvet gjeld inntil vidare jfr Alkoholpolitiske retningsliner for Seljord punkt 6.2
- Styrar for løyvet er Atle Bringsås med Pål Høydal som vara.
- Det skal til ei kvar tid vera godkjent styrar og vara for løyvet.
- Løyvegebyr for sal av alkoholholdig drikk skal betalast etter "Forskrift av 8. juni 2005 nr 538 om omsetting av alkoholholdig drikk m.v."
- Løyveinnehavar skal for kvart år uoppmoda sende inn oppgåve over omsetting innan 15. februar året etter.
- Manglande innsending av oppgåve eller manglande innbetaling av løyvegebyr kan føre til inndraging av løyve jfr. "Alkoholpolitiske retningsliner for Seljord kommune" punkt 7.1.
- Innehavar av løyve skal til ei kvar tid rette seg etter alkohollova med forskrifter og "Alkoholpolitiske retningsliner for Seljord kommune".
- Løyvet gjeld for lokale i Ingrid Slettens veg 6 fram til butikken flyttar til Steinsrudvegen 2.

Utskrift til:

Salgsbevilling for alkohol (KF-124)

Referansenummer: SWZUSJ

Registrert
dato: 02.08.2018
14:46:03

Innledning

Salgsbevillingen gjelder for salg av alkoholholdig drikke med høyst 4,7 % alkohol. Bevillingen gis for maksimum fire år om gangen, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Det gis ikke salgsbevilling for alkohol til bensinstasjoner eller kiosk. Det kan heller ikke gis bevilling til salg og skjenking i samme lokale. Bevillingen faller bort ved overdragelse av virksomheten, ved bevillingshavers død og ved bevillingshavers konkurs.

Henvendelsen gjelder

Søknad om ny bevilling

SELJORD KOMMUNE	
År/Saksnr.	Dok.nr.

Bevillingssøker/-haver

Opplysninger om foretak/lag/forening

Organisasjonsnummer

994251112

Foretak/lag/forening

Atle Bringsås AS

Adresse

ingrid slettens veg 6

Postnummer

3840

Poststed

SELJORD

Telefon

35050450

E-post

seljord@rema.no

Opplysninger om kontaktperson

Fornavn

Atle

Etternavn

Bringsås

Adresse

hegnivegen 3a

Postnummer

3840

Ark.kode P

Ark.kode S

Avd. Saksb. Grad.

06.08.2018

Poststed

SELJORD

Telefon

99236336

E-post

atle.bringsas@rema.no

Har bevillingssøkeren andre bevillinger med hjemmel i alkoholloven

☒ Ja				
Type bevilling	Virksomhetens navn	Adresse	Postnr.	Poststed

☒ Salg	rema 1000 seljord	stensrudvegen	3840	SELJORD
---------------------------------------	-------------------	---------------	------	---------

Utsalgsstedet

Adressen er forhåndsutfyld slik den ble oppgitt for bevillingssøker. Den kan overskrives ved behov.

Opplysninger om utsalgssted

Utsalgssted/-lokale

Rema 1000 Seljord

Adresse

Stensrudvegen

Postnummer	Poststed
3840	SELJORD

Telefon

Gårdsnr

Bruksnr

Mandag

Åpent til klokken [tt.mm]	Ønsket salgstid fra klokken[tt.mm]	Ønsket salgstid til klokken [tt.mm]	Åpent fra klokken [tt.mm]
23	8	20	7

Tirsdag

23	8	20	7
----	---	----	---

Onsdag

23	8	20	7
----	---	----	---

Torsdag

23	8	20	7
----	---	----	---

Fredag

23	8	20	7
----	---	----	---

Lørdag

23	8	18	7
----	---	----	---

Vareutvalg m.m.

Butikk / bevertningsstedets varesortiment

øl, rusbrus med mer . innenfor 4,7% bestemmelser.

Eventuelle andre opplysninger om virksomhetens art eller driftskonsept

Dette gjelder flytting av Rema 1000 Seljord og den bevilling som i innehar i dag .

Om noe er feil vær vennlig å ring meg på 99236336

Mvh Atle Bringsås

Styrer og stedfortreder
Opplysninger om styrer
Fødselsnummer 10057448178
Fornavn Atle
Etternavn Bringsås
Adresse Hegnivegen 3a
Postnummer 3840
Poststed SELJORD
Skattekommune seljord
Er det oppnevnt en stedfortreder
☒ Ja
Opplysninger om stedfortreder
Fødselsnummer 13077234300
Fornavn Pål
Etternavn Høydal
Adresse svartdalsvegen 209
Postnummer 3841
Poststed FLATDAL
Skattekommune seljord

Kunnskapsprøve
Opplysninger om styrer og avlagt prøve
Har styrer avlagt kunnskapsprøve etter alkoholloven
☒ Ja
Hvilket år ble kunnskapsprøven avlagt
2009
I hvilken kommune ble prøven avlagt
seljord
Opplysninger om stedfortreder og avlagt prøve
Har stedfortreder avlagt kunnskapsprøve etter alkoholloven
☒ Ja

Hvilket år ble kunnskapsprøven avgjort

2012

I hvilken kommune ble prøven avgjort

seljord

Annен forretningsdrift

Har bevillingssøkeren annen forretningsdrift på den eiendommen der alkoholsalget skal foregå

Ja

Type forretningsdrift

Matvarebutikk

Bygningsmessig adskillelse

etter gjeldene regler

Eiersammensetning

Bevillingssøkers/-havers organisasjonsform

Andre organisasjonsformer

Eiersammensetning

Føretak/organisasjon(er)

Opplysninger om foretak/organisasjon

Org.nr.	Føretak/organisasjon	Adresse	Skattekommune	Eierandel i prosent
994251112	Atle Bringsås AS	Ingrid slettens veg 6	Seljord	100

Opplysning om privatperson(er)

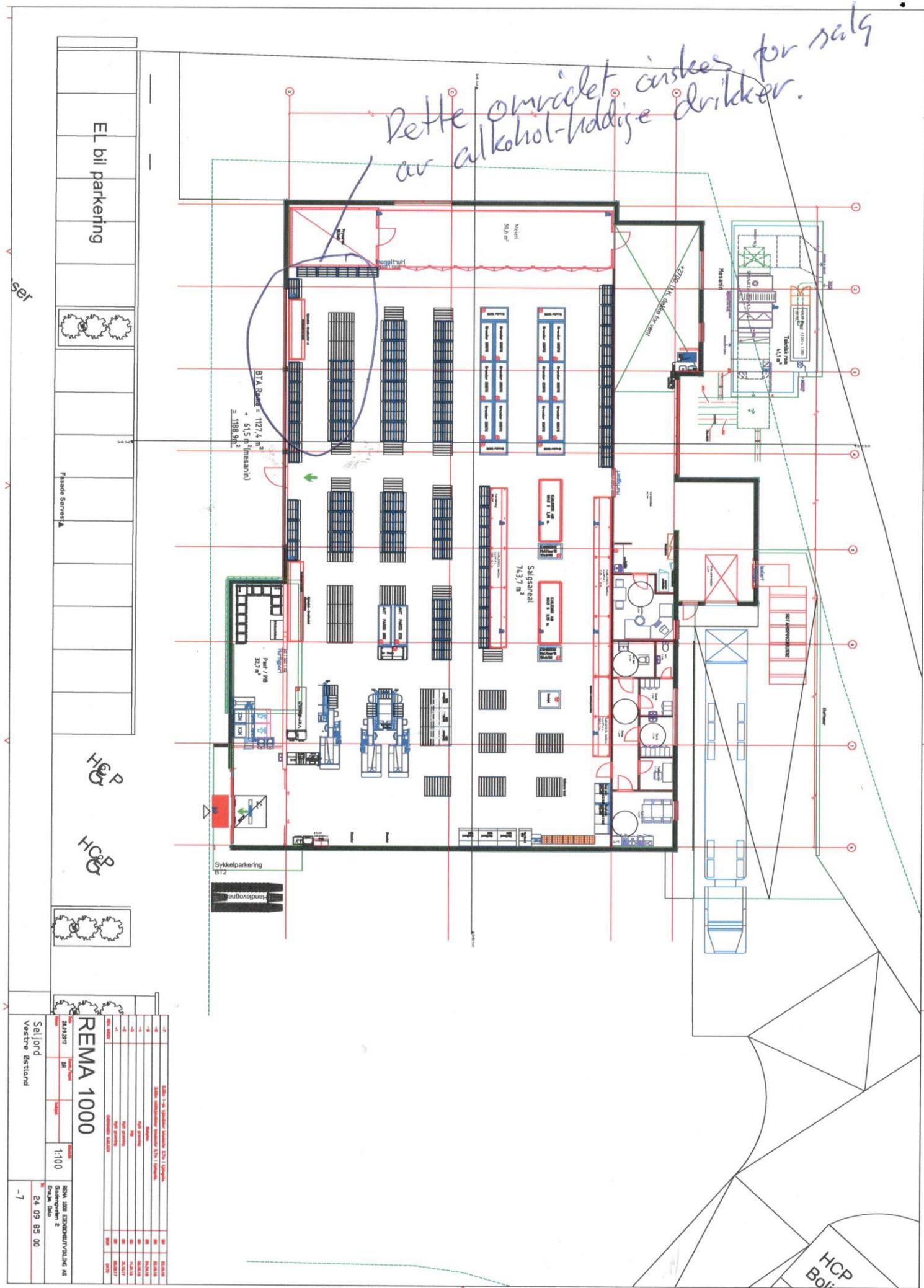
Fødselsnummer	Navn	Adresse	Skattekommune	Eierandel i prosent
10057448178	Atle Bringsås	hegnivegen 3a	seljord	100

Andre personer

Er det personer som mottar en vesentlig del av virksomhetens avkastning uten å være eier

Nei

Er det andre personer eller selskaper som har vesentlig innflytelse over virksomheten utover de som er nevnt tidligere

Seljord 29.08.18

Rådmannen
Her

Uttale om overføring av løyve for sal av alkohol gruppe 1 i samband med flytting av verksemd.

Gjeld: Atle Bringsås A/S, Rema 1000, Seljord.

Atle Bringsås A/S / Rema 1000, Seljord har jf. vedtak i Formannskapet sak 61/12 løyve til sal av alkoholhaldig drikk gr. 1 innan dei rammer som er fastsett i Alkoholpolitiske retningsliner for Seljord kommune.

I dei åra som Atle Bringsås / Rema 1000, Seljord har hatt løyve til sal av alkoholhaldig drikk gr. 1 har forvaltning av løyvet berre vore tilfredsstillande.

I samband med oppføring og flytting til nytt forretningsbygg søker Atle Bringsås om å få overført løyvet for sal av alkoholhaldig drikk gr. 1 i Rema 1000 Seljord, frå Ingrid Slettensveg 6 til Steinsrudvegen 2 i Seljord.

Underteikna har ingen merknadar til dette og rår til at søknaden vert imøtekome.

Med venleg helsing

Richard Vaaben Jensen
Koordinator rusomsorg

Fra: Else Krogseth Eilefstad (else.krogseth.eilefstad@politiet.no)

Sendt: 19.09.2018 13:06:10

Til: Camilla Flatland

Kopi:

Emne: SV: Uttale - Salsløyve - Rema 1000 Seljord

Vedlegg:

Hei!

Det er ingen merknader til søknaden om salsløyve fra Rema 1000.

Mvh

Else Krogseth Eilefstad

Politiførstebetjent

Sør- Øst Politidistrikt

Seljord lensmannskontor

Telefon: 91108357/35065635

E-post: e.eilefstad@politiet.no

www.politi.no

Fra: Camilla Flatland [mailto:camilla.flatland@seljord.kommune.no]

Sendt: 28. august 2018 11:33

Til: Postmottak Sør-Øst politidistrikt; Richard Vaaben Jensen

Kopi: Else Krogseth Eilefstad

Emne: Uttale - Salsløyve - Rema 1000 Seljord

Hei

Vedlagt følgjer søknad frå Rema 100 Seljord om salsløyve når dei flyttar butikken til Steinsrudvegen 2.

Har de nokre merknadar til søknaden?

Beste helsing

Camilla Flatland

Seljord kommune

Brøløsvegen 13A

Tlf: 35065101

Post@seljord.kommune.no

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	63/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Prosjekt Betre Tverrfagleg Innsats, BTI.**Saksdokument:****Saksutgreiing:**

Våren 2016 blei det gjennomført forvaltningsrevisjon for å vurdere det førebyggande arbeidet for barn og unge i Seljord kommune. Kommunestyret fatta dette vedtaket på grunnlag av revisjonsrapporten:

"Kommunen bør

- sikre at det førebyggande arbeidet retta mot barn og unge blir omhandla i eit samordna og oppdatert planverk*
- sørgje for at førebyggande arbeid blir drøfta i styringsdialogen med barnevernstenesta*
- sørgje for at alle einingar har og er kjende med rutinar for handtering av meldeplikt og*
- sørgje for skule og helsestasjon har eit meir systematisk samarbeid med barnevernstenesta."*

Det er gjennomført ymse tiltak i perioden etterpå, men det har og kome tydeleg fram at vi i Seljord manglar eit tilfredsstillande system for det tverrfaglege samarbeidet med barn og unge.

Det er difor i løpet av 2017 og 2018 vurdert ulike modellar for slikt tverrfagleg samarbeid. Kommunen inviterte m.a. Siljan kommune for å informere om modellen **Betre Tverrfagleg Innsats**, BTI, våren 2018. Den tverrfaglege arbeidsgruppa meinte da at BTI var ein modell som kunne passe godt for Seljord kommune.

Barne- ungdoms- og familiedirektoratet, Bufdir, kan bidra med tilskot til kommunar som vurderer innføring av BTI-modellen. Det er stilt desse krava til søknaden og eventuell innføring:

"Kommunen skal lage en helhetlig, tverrsektoriell modell som viser hvordan ulike ledelsesnivåer, tjenester og ansatte jobber med tidlig identifikasjon og riktig oppfølging av utsatte barn. Samhandling til beste for det enkelte barn står i sentrum. Modellen skal gi ansatte og ledere gode verktøy i arbeidet, og bidra til systematisk og langsiktig innsats for å bedre barns oppvekst i kommunen."

Det er i samarbeid med samhandlingskoordinator i VT gjennomført eit møte med alle kommunane i Vest-Telemark i august 2018, der Fylkesmannen og KoRus informerte om BTI. Fleire av kommunane ønskte å gå vidare med BTI som ein modell for samarbeid i eit samarbeidsprosjekt i Vest-Telemark.

I Seljord kommune er det eit ynskje om å etablere BTI som system- og samarbeidsmodell og ein har difor sendt søknad om midlar for innføring til Bufdir. Kommunen ynskjer å starte med BTI aleine eller i et samarbeid med andre kommunar i Vest-Telemark.

Vinje kommune har òg gitt signal om at dei vil delta i eit interkommunalt samarbeid om BTI. Status for dei andre kommunane i VT er ikkje kjent per d.d.

Styringsgruppa i Seljord kommune vil sjå slik ut:

- Barnevern.
- NAV.
- Kommuneoverlege.
- Kommunalsjef for oppvekst
- Kommunalsjef for helse.

Dersom fleire kommunar i Vest-Telemark søker om og får midlar, er det tenkt ei interkommunal styringsgruppe.

Ved eit interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark, vil ein **prosjektkoordinator** ha ansvar for felles framdrift, kompetanseheving, arbeid med felles verktøykasse og felles IT-løysing. Prosjektkoordinator vil i tillegg ha ein pådrivarrolle og ha ansvar for regionale samlingar. Barnevernssamarbeidet i Vest-Telemark vil ta på seg rolla som prosjektkoordinator for eit interkommunalt prosjekt om BTI.

Prosjektansvarleg i kommunen vil ha ansvar for at det vert utarbeid ein heilskapleg modell for alle aktuelle sektorar for å styrkja tideleg innsats og oppfølging av utsette barn. Prosjektansvarleg vil ha ansvar for å sikra forankring, gjennomføre kartlegging og å utarbeide handlingsveiledar. Prosjektgruppa vil bestå av deltararar på tvers av sektorar og tenesteområde: skule/oppvekst, helse, NAV, barnevern, PPT og kultur.

Kva kommunen ønsker å oppnå med BTI

Hovudmål:

Seljord kommune har koordinerte tenester som sikrar systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsette barn og unge.

Resultatmål:

1. Kommune brukar samarbeidsmodellen *Betre tverrfagleg innsats* (BTI) i alle tenester som møter barn og unge i verksemda si.
2. Kommunen har handlingsplanar knytt til utsette barn og unge for dei ulike tenestene:
 - o Helsestasjon og skulehelseteneste
 - o Barnehagar
 - o Skolar og SFO
 - o Barnevern
 - o PPT
 - o Tenester og helsetenester for vaksne som pliktar å følgja opp mindreårige born av psykisk sjuke, rusmiddelavhengige og alvorlege somatisk sjuke eller skadde pasientar.
3. Alle tilsette som møter barn og unge i verksemda si har handlingskompetanse i møte med utsette barn og unge
4. Kommunen har konkrete verktøy som dei tilsette nyttar i møte med utsette barn og unge.
5. Kommunen har eit godt system som sikrar kompetansenivået blant dei tilsette, og at alle ny tilsette får opplæring og innføring i BTI.

Budsjett for prosjekt perioden:

Lønn prosjektansvarleg 50 % stilling - kr 307 000

Frikjøp av personell skule og helse 10 % stilling - kr 61 500

Delfinansiering prosjektkoordinator – interkommunalt samarbeid, 10% still - kr 61 500

Diverse materiell - kr 69 500

Seljord kommune har sendt søknad til Bufdir om 1 mill. kroner fordelt over to år til prosjektet.

Midlane skal nyttas til frikjøp av nøkkelpersonell, dvs. prosjektansvarleg i kommunen og **ev.** delfinansiering av prosjektkoordinator for fleire kommunar/ kommunane i Vest-Telemark, samt innkjøp av relevant materiell.

Som eigeninnsats bidrar Seljord kommune med stillingsressursar frå dei aktuelle fagområda.

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet tek saka til vitande .

Utskrift til:

- o Skulane
- o Barnehagane
- o Helsestasjon
- o Kommuneoverlege
- o NAV
- o VT Barnevern

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2018/1462-1

Sakshand.: Ronde Schade

Direkte tlf.:

Dato: 16.09.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	64/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Rullering av kulturplan for grunnskulen for perioden 2018-2021

Saksdokument:

Vedlegg:

1 Plan for kultur i skulen 2018-2021

Saksutgreiing:

I sak 010/03, i møte 24.04.03, fatta Seljord kommunestyre vedtak om "Kultur i skulen" - lokal plan for kulturdimensjonen i grunnskulen i Seljord kommune.

Lokal kulturplan vart siste gong rullert for perioden 2013-2017.

Kulturplanen gjev eit klart inntrykk av den omfattande kulturaktivitet som er knytt til skuleverket i kommunen. I tillegg så set den opp målsetjingar og intensjonar om vidare lokal kultursatsing, og skisserer konkrete tiltak for denne satsinga.

Kulturplanen er også eit ledd i den sterke sentrale satsinga som har vore på kulturdimensjonen i skulen gjennom Den kulturelle skulesekken.

I Telemark er alle kommunar med i satsinga innan "Den kulturelle skulesekken", som i tillegg til den lokale kulturaktivitet den initierer, også medfører at elevane får faste møte med profesjonelle kunstnarar gjennom ulike kulturtilbod til skulane både innan musikk, teater og biletkunst.

Til Den kulturelle skulesekken vert kommunen årleg tildelt spelemidlar. For skuleåret 2016/2017 fekk Seljord kommune få tildelt 45.091,- kr.

Ein føresetnad for tildeling av midlar gjennom fylkeskommunen, er at det ligg føre ein rullert plan med oppjustert tiltaksdel.

Arbeidet med rulling av planen har skjedd gjennom kontakt med kulturkontaktane ved skulane i kommunen, kultursjefen, biblioteksjefen og rektor i kulturskulen.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å fatte følgjande vedtak:

Lokal handlingsplan for Den kulturelle skulesekken i Seljord kommune, "Kultur i skulen", blir vedtatt for perioden 2018-2021 i samsvar med det framlagde forslaget.

Utskrift til:

- Skulane.
- Telemark fylkeskommune.
- Biblioteket.
- Kulturkontoret.

Kultur i skulen

Ein plan for kulturdimensjonen i grunnskulen i Seljord kommune

2018-2021

Til revisering våren 2018. Politisk handsaming hausten 2018.

Innhald

<i>Kultur i skulen</i>	1
<i>Innhald</i>	2
<i>1. Innleiing.....</i>	3
<i>2. Mål</i>	5
<i>3. Kulturaktivitetar 2018-2021</i>	6
<i>4. Lokale kulturplanar skulane</i>	8
<i>5. Økonomi</i>	16

1. Innleiing.

Grunnskulen er ein av dei viktigaste kulturformidlarane for barn og ungdom. Utdanning og opplæring er i seg sjølv viktige kulturfaktorar og ein føresetnad for kulturell deltaking og utfaldning.

Eit fruktbart samarbeid mellom skulen og det lokale kulturlivet bør vere ein sjølvsagt ting. Dessutan bør barn og ungdom ha eit kulturtilbod på lik line med vaksne, og ikkje minst bør det vere eit stort rom for kulturell eigenaktivitet. Her har blant andre skulen ei viktig oppgåve.

Som ein konsekvens av satsinga og fokuseringa på dei estetiske faga og kulturdimensjonen i skulen over heile landet, ynskjer me ein kommunedelplan som kan vere med på å sikre kultur både som aktivitet og oppleving i grunnskulen i Seljord som kan vere ein "ressursbank" og eit "styringsverktøy" for at komande skuleelevar skal få eit minst like godt tilbod når det gjeld kulturaktivitet og kulturoppleving som noverande og tidlegare elevar. Den lokale kulturplanen skal mellom anna støtte seg til sentrale styringsdokument som :

Stortingsmelding 38, (2002-2003) Den kulturelle skolesekken

Stortingsmelding 39, (2002-2003) Ei blot til lyst

Stortingsmelding 48. (2002-2003) Kulturpolitikk fram mot 2014

Stortingsmelding 8, (2007-2008) Kulturell skolesekk for framtida

Mål og prinsipp for ordninga er formulert i stortingsmelding nr 8 - Kulturell skolesekk for framtida. Måla for Den kulturelle skolesekken skal vere:

- Å medverke til at elevar i skulen får eit profesjonelt kunst- og kulturtilbod
- Å legge til rette for at elevar i skulen lettare skal få tilgang til, gjere seg kjende med og utvikle forståing for kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- Å medverke til å utvikle ei heilskapleg innlemming av kunstnarlege og kulturelle uttrykk i realiseringa av skulen sine læringsmål

Prinsipp for ordninga:

- Den kulturelle skolesekken skal utformast og uavlateleg vurderast ut frå eit sett med prinsipp for ordninga:
- Varig ordning: Den kulturelle skolesekken skal vere ei varig ordning for elevar i skulen.
- For alle elevar: Den kulturelle skolesekken skal femne om alle elevar i grunnskulen og den vidaregåande opplæringa, uavhengig av kva skule dei går på og kva økonomisk, sosial, etnisk og religiøs bakgrunn dei har.

- *Realisere mål i læreplanverket: Innhaldet i kunst- og kulturtilboda i Den kulturelle skulesekken skal medverke til å realisere skulen sine mål slik dei kjem til uttrykk i den generelle delen i læreplanverket og i dei ulike læreplanane.*
- *Høg kvalitet: Elevane skal møte profesjonelle kunst- og kulturtilbod med høg kunstnarleg kvalitet.*
- *Kulturelt mangfald: Den kulturelle skulesekken skal omfatte ulike kunst- og kulturuttrykk med røter i eit mangfald av kulturar og frå ulike tidsperiodar.*
- *Breidde: Både musikk, scenekunst, visuell kunst, film, litteratur og kulturarv skal vere representerte i Den kulturelle skulesekken. Det skal vere variasjon i formidlingsmåtene.*
- *Regularitet: Elevane skal sikrast eit regelmessig tilbod på alle klassetrinn.*
- *Samarbeid kultur-skule: Arbeidet med Den kulturelle skulesekken skal skje i eit godt samarbeid mellom kultur- og opplæringssektoren på alle nivå. Det skal sikrast god forankring og tid til planlegging i skulen.*
- *Rollefordeling kultur-skule: Opplæringssektoren har ansvaret for å leggje føre- og etterarbeid pedagogisk til rette for elevane, medan kultursektoren har ansvaret for kulturinnhaldet i Den kulturelle skulesekken og for å informere om innhaldet i god tid.*
- *Lokal forankring og eigarskap: Den kulturelle skulesekken må forankrast lokalt, i den enkelte skulen, kommunen og fylket. Dette sikrar lokal entusiasme og gjev rom for mange lokale variantar, slik at alle skal kunne kjenne eigarskap til Den kulturelle skulesekken*

Seljord kommune er også med i Kulturskatten som er Telemark fylkeskommune sin turneorganisasjon og skulane får gjennom det ta del i eit profesjonelt turnétilbod innan ulike kunst- og kulturformer.

2. Mål

2.1. Mål i kommuneplan.

Seljord kommune skal vere eit samfunn i vekst og utvikling, som er bevisst kvalitetane sine og brukar dei for å styrkje lokalsamfunnet slik at kommunen blir ein endå betre stad å bu, arbeide og besøke.

2.2. Mål for skulane.

Sikre og styrkje kulturdimensjonen i grunnskulen i Seljord ved å motivere og stimulere til kulturell eigenaktivitet og oppleving.

3. Kulturaktivitetar 2018-2021

3.1 Fellestiltak for alle skulane

- *Det blir gjennomført forfattarbesøk for elevane i samarbeid med Seljord bibliotek.*
- *Kulturskulen og kulturkoordinator samarbeider kvart år om å arrangere Ungdommens Kulturmønstring i Granvin Kulturhus. Skulane er viktige i arbeidet med å motivere barn og ungdom til å bli med på mønstringa. Kulturkoordinator for Seljord kommune er med på skulane for å motivere elevar til deltaking.*
- *Kulturskulen har eit nært samarbeid med grunnskulen når det gjeld ulike arrangement.*
- *Kommuneadministrasjonen gjev med ujamne mellomrom tilskot til konsertar og framsyningar for grunnskulen. Søknader om tilskot blir sendt kommunal kulturkoordinator.*
- *Kulturkontoret er kommunekontakt for Telemarksgalleriet.*
- *Kommunen yter økonomiske tilskot til Seljord Kunstforeining m. a. gjennom faste tilskot. Alle skulan besøkjer sommarutstillinga i august. Kunstforeininga har òg ulike tilbod retta direkte mot barn og ungdom, aleine og i samarbeid med m. a. biblioteket og kulturkontoret.*
- *Skuleklasser og barn under 16 år har gratis tilgjenge til Eva Bull Holtes Museum. Alle 7. klassingar er til museet ein gong i året.*
- *Medlemsskap i Kulturskatten sikrar faste profesjonelle kulturopplegg ved skulane.*
- *Kulturkontoret samarbeider med Møtestad Seljord/ turistinformasjonen og Seljord Kunstforeining om å lage undervisningsmateriell og turistinformasjonsbrosjyre over skulpturar og monument i Seljord kommune.*
- *Ulike arrangement og prosjekt i samarbeid mellom skulane og kulturskulen.*
- *Konsertar i kulturskulen.*
- *Felles skitur for 6. og 7. klasse frå Seljord Barneskule, samt 5. til 7. klasse frå Åmotsdal og Flatdal skule, mellom Skinnarbu og Skuldalen.*
- *Det er etablert ordning med kulturkontakte på kvar enkelt skule og communal kulturkoordinator knytt til Kulturskatten. Kvar kulturkontakt har 30 min redusert undervisningsplikt kva veke for å vere kulturkontakt.*

- *Det blir gjennomført årleg møte mellom kulturkontaktane ved skulane, kommunal kulturkontakt og kulturoordinator.*
- *Kulturkontaktane ved skulane reiser til Kulturtorget i Bø kvart år for å bli kjent med dei ulike produksjonane som skal ut til skulane.*

4. Lokale kulturplanar skulane

4.1 Kulturaktivitetar Flatdal skule:

Arrangement	Når	Klasse	Merknad
Besøk av 'Den Kulturelle Skolesekken'	Heile året	1.-7.kl	Ingen
Besøk på sommarutstillinga til Seljord kunstforeining; etter avtale med Torill Grøstad	August	1.-7.kl	Kommunal eigendel kr 15 000,- Skyss: 3000 kr.
Eigen musikal/oppsetting kvart 3. -4. år	2019/22	1.-7.kl	
Haustrur – fottur i lokalområdet (rulleringplan)	Sept.	1.-7.kl	
Besøke lokale kunstnarar; då må me evt ha meir pengar til skyss!!		5.-7.kl	
Forfattarbesøk		1.-7.kl.	Biblioteket ordnar.
Samarbeid med biblioteket	Heile året	1.-7.kl	
Kulturlandskap i skulen		1.-7.kl	
Skidag på Solljordet	Feb/mars	1.-7.kl	
Uteskule i samband med natur- og dyreliv. Samarbeid med Kvaale din gard med tema som økologisk jordbruk og kulturlandskap	Heile året	1.-7.kl	
"Korps i skulen"	Heile året	3.kl	
Jole- og vårvslutning med elevinslag	Desember	1.-7.kl	
SOS-arrangement til inntekt for SOS-barnebyar; gjerne i forbindelse med t.d temaveke eller skidag		1.-7.kl	
Idrettsdag	Aug.	1.-7.kl	
1.-4.klasse: Turar langs gamle vegar og stiar: "Krossvegen", "Gamleveg"/"Åsebrekkun" og "Hagabrekka".		1.-4.kl	
1.-4. trinn, kvart 4. år. Gruvetur til Blika gruver der vi tek for oss historikk, men òg fauna, og jobbar med kunstnariske uttrykk, som måling.	2018, 2022	1.-4.kl	
1. og 2.klasse, i april/mai Arbeid med dei lokale segna om Tårån i tråppin, Glima på Mælefjell og Ljose-Signe i Bindingsnuten; med utg. pkt. i kikkeskåpa med kunst og slåttemusikk og der elevane uttrykkjer seg i kunst og		1.-2.kl.	

handverksfaget. Eit undervisningsopplegg av Unn Kristin Jønnardalen.

TEMAVEKE: 5.-7.kl.

5.-7. klasse: Prosjekt kvart 3. år: Bygda vår, med vekt på næringsvegar. Her skal elevane besøke ulike næringar, intervjuer og lage PowerPoint-presentasjon.

Bedrifter/personar vi kan spørje: Telespinn, Ottar Flatland, Fellesfjøset, Lien Fjellgard, Bakeriet, Tradisjonstre ved Frode Ekre, Nutheim Gjestgiveri, bui i Flatdal, Anders Kvaale Rue og Uppigard Natadal.

5.-7. klasse, kvart 3. år: Sykkeltur til Gullnes. Mai/juni 5.-7.kl.

Dei neste gjennomføringane: 2014, 2017 og 2020

7. klasse: Arrangere elevkveld og delta på elevkveldar på Nov. 7.kl.
dei andre skulane i kommunen.

4.2 Lokal kulturplan Flatdal skule

Årstrinn	Lokal kulturplan	Merknad
1. årstrinn	<i>Lokale segner, gruvetur til Blika, gå gamle turvegar i nærområdet til skulen, + fellesopplegg</i>	
2. årstrinn	<i>Lokale segner, gruvetur til Blika, gå gamle turvegar i nærområdet, + fellesopplegg</i>	
3. årstrinn	<i>Gruvetur til Blika, gå gamle turvegar i nærområdet, korps i skulen, + fellesopplegg</i>	
4. årstrinn	<i>Gruvetur til Blika, gå gamle turvegar i nærområdet, + fellesopplegg</i>	
5. årstrinn	<i>Sykkeltur, temaveke, + fellesopplegg</i>	
6. årstrinn	<i>Sykkeltur, temaveke, + fellesopplegg</i>	
7. årstrinn	<i>Sykkeltur, temaveke, elevkveld + fellesopplegg</i>	

4.3 Lokale kulturaktivitetar Seljord barneskule

Arrangement	Når	Klasse	Merknad
<i>Kunstlåven</i>	<i>Ved oppstart nytt skuleår</i>	<i>1-7.kl</i>	<i>Alle lærarar får omvising på planleggingsdagane. Alle kontaktlærarar vel ut kva for rom klassene skal sjå, og kvar klasse får 45 min omvising. Kostnad: Kommunal eigendel 15.000 kr</i>
<i>Morgonsamling for 1- 4kl</i>	<i>8 samlingar i året for 1-4 kl.</i>	<i>1-4 kl.</i>	<i>Klassene lagar program for kvarandre etter tur. Kvar klasse har ansvar for to samlingar kvar.</i>
<i>Besøk på Nesbukti</i>	<i>8 besøk i året</i>	<i>1-4 kl.</i>	<i>Klassene besøker Nesbukti med ein programmet frå morgonsamlingane sine.</i>
<i>Naturdag</i>	<i>september</i>	<i>1-7 kl.</i>	<i>1-4 kl. går turar i nærmiljøet etter ein rulleringsplan : Kodde, Åsen, Åsland 5-7 kl. har tredelt opplegg over tre år: tur over Seljordsheia, padling og fisking ved vatnet og sykle over heia. Kostnad skyss Seljordsheii: 1500 kr Leige kanoar: 750 kr</i>
<i>Songsamlingar</i>	<i>2 x haust 2 x vår</i>	<i>1-7 kl.</i>	<i>Ta vare på songskatten, lære nye songar, skape samhald og felles identitet</i>
<i>Elevkveld</i>	<i>november</i>	<i>5-7 kl.</i>	<i>Program, mat, dans og spel</i>
<i>Luciadag, 6 kl.</i>	<i>13.12</i>	<i>alle klasser</i>	<i>6. kl. går til elevane, eldrebustadar, flyktningar, barnehagar osb.</i>
<i>Nissemarsj</i>	<i>desember</i>	<i>1-4 kl.</i>	<i>Klassene går nissemarsj i bygda og syng julesongar for barnehagane, på eldresenter og kjøpesenter.</i>
<i>Joletrefest</i>	<i>desember</i>	<i>1-7 kl.</i>	<i>På Granvin. Ansvar 3 kl. og 5 kl.- foreldre + ass. rektor. Alle klasser har program.</i>
<i>Elevkveld</i>	<i>Mars</i>	<i>5-7kl</i>	<i>7. kl. elevar frå Flatdal er bedne. Program, mat, dans og spel</i>
<i>Skitur, Skinnarbu -</i>	<i>mars</i>	<i>6. og 7</i>	<i>Skulen arrangerer. Samarbeid med Flatdal</i>

<i>Skuldalen</i>		<i>kl.</i>	<i>skule. Skysskostnad 10 000 kr + moms. Flatdal betalar ca 1/3 av dette.</i>
<i>Skidag i Raudkleiv</i>	<i>Februar</i>	<i>1-7 kl.</i>	<i>Lærarane/ skulen arrangerer</i>
<i>6 klasse les for barnehagen</i>	<i>Dagar i mai</i>	<i>6 kl.</i>	<i>Besøk i begge barnehagane etter avtale. 6. kl. les for neste års fadderbarn</i>
<i>Gudsteneste</i>	<i>Rullerer</i>	<i>1-7 kl.</i>	<i>Ass. rektor og presten</i>
<i>Førskuledag</i>	<i>Mai</i>	<i>6 kl.</i>	<i>6 kl. lagar namneskilt til fadderbarna, møter og leiker med «sitt» fadderbarn for første gong</i>
<i>Turar i nærmiljøet for alle klasser</i>	<i>Haust og vår</i>	<i>1-7 kl.</i>	<i>Klassene har faste turmål slik at alle blir kjende i løpet av 7 år.</i>
<i>Konsert korps og 4 kl.</i>	<i>April</i>	<i>1.-7.kl</i>	<i>Rekruttering til korps, 4 kl. viser kva dei har lært</i>
<i>Sommarfest</i>	<i>mai</i>	<i>1-7 kl.</i>	<i>6. kl.- foreldra og ass. rektor har ansvar for arrangementet. Tema: Egner</i>

4.4 Lokal kulturplan Seljord Barneskule

Årstrinn	Lokal kulturplan	Merknad
1. årstrinn	Tuft Tussejuv	Nysgjerrige barn. Leiking og aktivitetar
2. årstrinn	Brøløsvandring: Kyrkja, Kyrkjeområdet, Skutevollen, Koparvollen og Klokkarstugumoen	Bli kjende i Seljord sentrum
3. årstrinn	Kivlemøyane Tårn i tråppin Ståle Åsheim (loft og bur) Sjøormen	Segn og soge - kjennskap og oppleveling
4. årstrinn	Landstadmonumentet Kyrkja Tur med Victoria på Bandakkanalen	Kunnskap om monumentet, kyrkjehuset, segn og fakta. Lære om gamal ferdsselsåre og slusene. Billetter 4.700 kr + skyss. Rutebuss ein veg, Kjetils tur tilbake.
5. årstrinn	Gravhaugar i bygda Guro Heddelid Skienstur: Brekkeparken, Skien sentrum, kyrkja, Ibsens Venstøp	Telemark sin hovedstad, gamle, nyare severdigheitar. Skien: Kjetils tur: 6500 kr + Brekkeparken 25 kr pr elev
6. årstrinn	M.B.Landstad Olea Crøger Oslo tur	Kunnskap om Landstad sitt liv og arbeid. Olea Crøger sin innsats som folkevisesamlar. Kunnskap om gamle gravskikkar Oppleve ein dag i hovedstaden med Vikingskip, Vigelandspark, museet m.m. Kostnad 10 000 kr skyss + 2000 kr billettar. Vikingsskipet: gratis, Teknisk museum: 25 kr pr elev.
7. årstrinn	Halvor Sandsdalen, Jørund Telnes Mannslageren Dyrskuplassen	Kunnskap om Seljordforfattarar Kjennskap til lokalhistorie Kunnskap om plassen sin historie og utvikling.

4.5 Lokale kulturaktivitetar Seljord ungdomskule

Arrangement	Når	Klasse	Merknad (skyss, ev kostnad)
<i>Skarsvegen</i>	<i>August</i>	<i>8. kl.</i>	<i>Buss, om lag 4000kr</i>
<i>Vasen</i>	<i>August</i>	<i>10. kl.</i>	<i>Buss, om lag 4000kr</i>
<i>Medlem av DKS.</i>	<i>Heile året</i>	<i>8.-10.kl.</i>	<i>år ulike kulturopplegg til skulen.</i>
<i>Samarbeid med Seljord kunstforeining</i>	<i>Hausten</i>	<i>8.-10. kl.</i>	<i>Elevane får tilbod om omvising på Sommarutstillinga like etter skulestart. Kommunal eigendel 15 000 kr.</i>
<i>Kunstutstilling.</i>	<i>Heile året</i>	<i>8.-10. kl.</i>	<i>Nokon av bileta til Seljord kunstforeining heng fast på skulen</i>
<i>Samarbeid med biblioteket</i>	<i>Heile året</i>	<i>8.-10. kl.</i>	
<i>Dansedag på Granvin</i>	<i>Desember</i>	<i>8.-10. kl.</i>	<i>Juleball på kvelden. Brukar eigne lærarar frå skulen.</i>
<i>Tilbod om ei teaterframsyning i løpet av ungdomsskuletida</i>		<i>10. kl.</i>	<i>Ynskjeleg å tilby ei teaterframsyning for elevane i løpet av ungdomsskulen om det er eit aktuelt stykke på Granvin eller i Bø Kostnad om lag 8000 kr</i>
<i>Besøk av utøvande kunstnar/forfattar når det passar i undervisninga</i>		<i>8.-10. kl.</i>	<i>Kostar om lag 1800kr, søker om støtte.</i>

.....

4.6 Lokal kulturplan Seljord ungdomskule

.....

Årstrinn	Lokal kulturplan	Merknad
8. årstrinn	<p><i>Tur på Skarsvegen om hausten.</i></p> <p><i>Fottur til Havretjønn og Kroktjønn i samband med eksamen for 10.kl. på våren.</i></p> <p><i>Omvising i Seljord kyrkje (i samband med KRLE)</i></p> <p><i>Samarbeid med musikkkulen om avslutningsprogram for heile skulen til jul og sommarferie.</i></p>	<i>Buss, om lag 4000kr</i>
9. årstrinn	<p><i>Sykkeltur om Seljords hei på hausten. Overnattingstur ute på vinteren</i></p> <p><i>Kanotur med overnatting i telt på våren.</i></p>	<i>Buss, om lag 4000kr</i> <i>Buss, om lag 4000kr</i>
10. årstrinn	<p><i>Tur over Vasen på gamal ferdselsveg.</i></p> <p><i>Arbeid med lokale tradisjonar innan kunst og handverk.</i></p> <p><i>Utstilling av elevarbeid ved avslutningsfest for 10.kasse.</i></p> <p><i>Danseprosjekt</i></p>	<i>Buss, om lag 4000kr</i>

5. Økonomi

Seljord kommune mottar kvart år ein del av spelemidlane som blir fordelt til fylkeskommunane for kulturformål. Midlane blir vidarefordelt kommunane etter ein fordelingsnøkkel basert på mellom anna elevtalet i grunnskulen. Dei siste åra har Seljord mottatt om lag 40.000 kr årleg til dette formålet. Alle midlane blir brukt til finansiering av tiltaka på eller for skulane. I tillegg brukar skulane store delar av eigne driftsbudsjetten for å gjennomføre alle tiltaka i den lokale kulturplanen. Det er særleg skysskostnadene som er ei utfordring for skulane om dei skal halde fram med kulturformidling som i dag.

Seljord kommune

Arkiv: 009
Saksnr.: 2018/984-2
Sakshand.: Frid Berge
Direkte tlf.: 35065152
Dato: 18.09.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	65/18	27.09.2018

Tillitsmåling Seljord kommune

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Særutskrift Drøftingsak - Tillitsmåling Seljord 2018
- 2 Seljord tillitsundersøkelse

Saksutgreiing:

Formannskapet vedtok i sak 35/18 fylgjande:

Administrasjonen skal forberede ei handsaming kor man brukar dialog og arbeidsgrupper mellom formannskap og eit utval frå administrasjon for å løyse saka.

Rådmann har saman med si leiargruppe sett på undersøkinga og ynskjer i dette saksframlegget å fokusere på kva som bygger tillit i dialogen med formannskapet. Grunngjevinga for dette valet er at tillitsundersøkinga er ei anonym undersøking. Det er vanskeleg for administrasjonen å peike på ei årsaksforklaring til resultatet utan å synse, noko ein absolutt ikkje bør gjere i ei slik sak. Av 50 tilsette som fekk undersøking er det 36 som har svara. Det utgjer ein svarprosent på 72%. Den høgaste i undersøking. Det er usikkert korleis fråfallet påverkar svara. Resultatet skal ikkje tolkast bombastisk, det gir kunn ein indikasjon på tillitsnivået i kommunen.

Det som er viktig å ta med seg er at det i undersøkinga er gode skår på tillit generelt til bedriftsleiarar, kommunens tilsette og kommunepolitikarane: *"I Seljord uttrykkes det litt høyere tillit til næringslivet enn gjennomsnittet. Tilliten til politikerne i kommunen er også over gjennomsnittet. Tilliten til de ansatte er som gjennomsnittet."*

Det er særskilt på 2 spørsmål om integritet at dei tilsette gir därlegare score ein gjennomsnitt av dei 23 kommunane som er spurde. Det er spørsmåla; *"Det er godt samsvar mellom hva som sies*

og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen" og "Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser".

Knut Vareide peikar på dette i sin rapport: *"Undersøkelsen tyder på at det er underliggende problemer eller konflikter mellom politisk og administrativt nivå i kommunen, men det er ingenting i undersøkelsen som kaster lys over hva dette konkret består i."*

Kva skaper tillit:

Alle tillitsforhold forutsett god kommunikasjon og tillit byggjast gjennom god kommunikasjon og dialog. Kommunikasjonen er likevel ikkje eit mål i seg sjølv. Kommunikasjon må brukast som eit verkemiddel for å identifisera likskap, definere felles mål og interesse, i utrykk for omsorg og interesse for andre, for å finne grensegangar innanfor aktuelle område og ikkje minst for å skape føreseieleg handlingar.

Tryggleik er viktig for eit godt samarbeid. Tryggleik skapar ein gjennom vilje og evne til vise respekt for ulikskap, interesser og åferd. God rolleforståing er difor viktig for å skape tillit.

Korleis kan tilsette og politikarar i Seljord jobbe med å betre kommunikasjon for gjennom den byggje tillit?

Vi kan i vår kommunikasjon identifisere kva som er felles mål og interesser? Det skulle ein tru i utgangspunktet var ivaretake gjennom kommunens overordna planverk. Det er gjennom å fylge planverk ein kan skape føreseieleg handlingar. Gjennom årleg rullering av handlingsdelen skal politisk og administrativt nivå saman finne gode tiltak for å oppnå felles mål og interesser. I denne dialogen bør det fokuserast på å identifisera likskap og skape tryggleik rundt samarbeidet. Strategidagen er eit slikt møtepunkt. Det å vise kvarandre respekt og synne interesse for arbeidet som leggjast ned er viktig for å skape gode rammer.

Vidare er dette med roller viktig å fokusera på. Politisk og administrativt nivå har ulike roller, og skal gjennom sitt verke forvalte ulike interesser. Det å bruke tid på å kommunisere kva som kan skape tryggleik rundt dei ulike måtane å handtere saker på blir difor viktig. Korleis viser vi respekt for ulikskapen ein folkevalt og ein byråkrat møter ei sak på, og ikkje minst kven representerer vi i møte med innbyggjarane?

Vi har ein vedteken visjon som heiter Seljord; det gode vertskap. Det forpliktar oss alle. I samfunnsdelen har vi sagt at det å vere eit godt vertskap skal synast gjennom korleis ein møter kvarandre, respekt for ulikskap, relasjonar, tillit og individet sine evne til å relatere til andre. Det gode vertskap som visjon skal gje inspirasjon og sikre ein effektiv og imøtekommande haldning i møte mellom kundar og kommune, mellom kollegaer, i møte med brukaren, mellom elev og lærar og i møte med nye innbyggjarar.

Alt starter med eiga innstilling, og difor bør visjonen vere ein ledetråd for framtida til Seljord kommune og korleis politisk og administrativt nivå ynskjer å jobbe med å skape tillit.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å nytte saksframleggset som grunnlag for ein dialog kring kva som skapar tillit.

Utskrift til:

Seljord kommune

Arkiv: 009
Saksnr.: 2018/984-1
Sakshand.: Frid Berge
Direkte tlf.: 35065152
Dato: 11.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	35/18	31.05.2018

Drøftingsak - Tillitsmåling Seljord 2108

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Seljord tillitsundersøkelse

Saksutgreiing:

Seljord kommune engasjera Telemarkforsking ved Knut Vareide til å gjennomføre ei tillitsundersøking i kommunen. Grunngjevinga for undersøkinga, er knytt til nyleg vedteken samfunnssdel av kommuneplan, der tillit mellom aktørane er sett på som viktig for å få til ynskja utvikling i kommunen.

Denne tillitsmålinga er utvikla av Telemarkforsking i 2017, og førebels har dei kunn resultat frå omlag 22 kommunar å basere funna på.

Svarprosenten for Seljord kommune var på omlag 50% som er høg for slike målingar. Det er usikkert om korleis fråfallet påverkar svara. Tolkinga av svara gjerast i stor grad ved å sjå om svara frå respondentane i Seljord fråviker frå svara på tilsvarande spørsmål i andre kommunar. Resultata må difor ikkje tolkast for bombastisk, men heller sjå på som indikasjonar for tillitsnivået i kommunen.

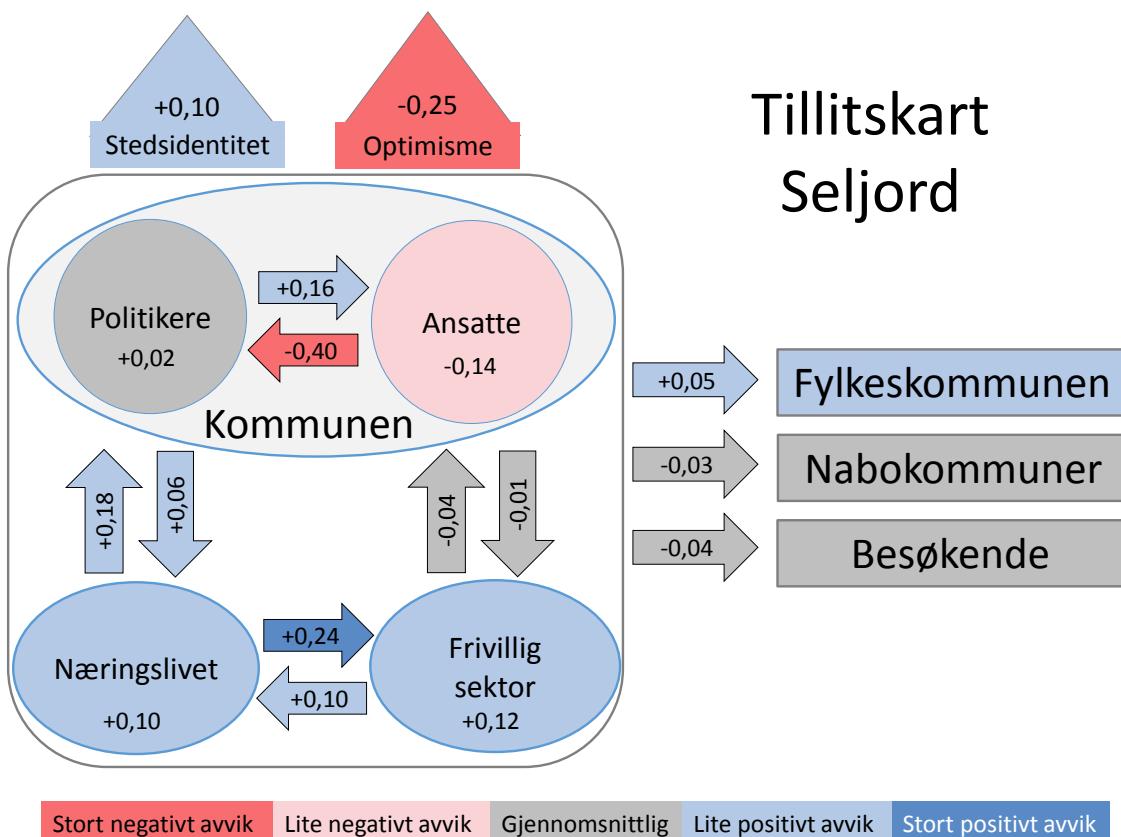
Hovudfunn i rapporten:

I Seljord vurderer både tilsette og politikarar tilliten i kommunen til å være lågare ein gjennomsnittet. Bedriftsleiarar i kommunen vurderer tillitsnivået som betre ein gjennomsnittet. Det er gode tillitsforhold mellom næringslivet og kommunen i Seljord. Seljord har og ein frivillig sektor som har gode tillitsforhold til næringslivet. Seljord har og ein sterk stedsidentitet. Det er mange som er stolte av kommunen.

De tilsette i kommunen har låg tillit til politikarane. Denne låge tilliten avspeglas tilsynelatende dei tilsette si haldning til sin eigen gruppe og deira stedsidentitet og optimisme i negativ retning. Det er påfallande meir skeptiske haldningar fra dei tilsette i Seljord kommune ein frå politikarar og næringsliv i kommunen. Undersøkinga tyder på at det kan vere underliggende problem eller konfliktar mellom politisk og administrativt nivå i kommunen.

Det er låg optimisme i Seljord sett i ljós frå svar frå dei andre kommunane. Det er ein relativ låg del som trur framtida ser ljós ut for kommunen og som trur på at det nyttar å påverke utviklinga. Rapport ligg vedlagt for utfyllande svar til målinga.

Tillitskartet for Seljord ser slik ut:

Telemarkforsking peikar på følgjande som ei utfordring kommunen bør taka med seg frå undersøkinga:

"Ut fra resultatene fra denne målingen synes det å være størst behov for å forbedre de tillitsforholdene som kommer ut negativt. Det betyr at en bør konkretisere og avklare og dernest løse opp i eventuelle problemer og konflikter som har redusert de ansattes tillit til det politiske nivået i kommunen. Deretter bør en forsøke å forbedre framtidstroen og optimismen i kommunen. Seljord ble kåret til en av 15 suksessrike distriktskommuner i 2012. Det er en kommune som har hatt god samfunnsutvikling tidligere og som har et godt omdømme. Det burde i større grad komme til uttrykk i en tro på at det nyttar å påvirke utviklingen i kommunen."

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen legg fram saka som ei drøftingsak etter politisk ynskje. Det er difor ikkje vedlagt ei spesifikk tilråding frå rådmann anna ein at han er semd i konklusjonen som Telemarkforskning sin rapport peikar på.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 31.05.2018

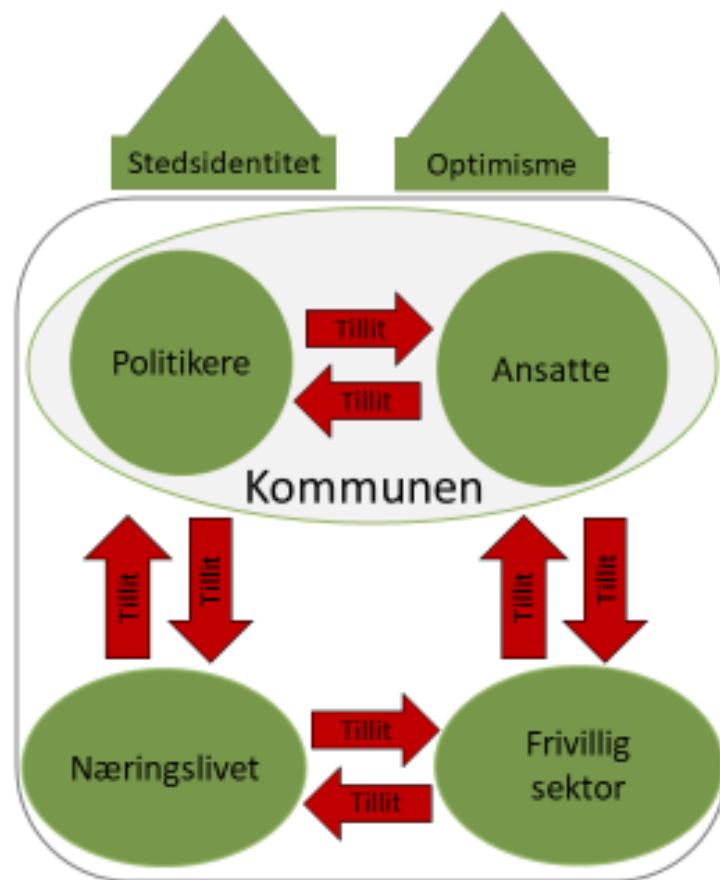
Formannskapet ber administrasjonen forberede ein handsaming kor man brukar dialog og arbeidsgrupper mellom formannskap og eit utvalg frå administrasjon for å løyse saka.

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 31.05.2018

Administrasjonen skal forberede ei handsaming kor man brukar dialog og arbeidsgrupper mellom formannskap og eit utvalg frå administrasjon for å løyse saka.

Utskrift til:

Tillitsmåling Seljord

KNUT VAREIDE

TF-rapport nr. xxx

2018

Tittel: Tillitsmåling Seljord
Undertittel:
TF-rapport nr:
Forfatter(e): Knut Vareide
Dato: 25 januar 2018
ISBN: 978-82-336-

ISSN: 1501-9918
Pris: 200 (Kan lastes ned gratis fra www.telemarksforskning.no)
Framsídefoto: Knut Vareide

Prosjekt: Tillitsmålinger i regioner og kommuner
Prosjektnr.: 20171060
Prosjektleder: Knut Vareide
Oppdragsgiver: Seljord kommune

Spørsmål om denne rapporten kan rettes til:

Telemarksforskning
Postboks 4
3833 Bø i Telemark
Tlf: +47 35 06 15 00
www.telemarksforskning.no

Resymé:

Rapporten oppsummerer resultatene av tillitsmåling i Seljord. Målingen er gjennomført som en spørreundersøkelse rettet mot politikere, ansatte i kommunen, frivillig sektor og næringslivet.

Knut Vareide er utdannet sosialøkonom (cand. oecon.) fra Universitetet i Oslo (1985). Han har arbeidet ved Telemarksforskning siden 1996.

Forord

Denne tillitsundersøkelsen er gjort på oppdrag fra Seljord kommune. Det er gjennomført tilsvarende tillitsundersøkelser i 22 andre kommuner. Metoden ble utviklet av Telemarksforsking i 2017.

Bø, 25. april 2018

Knut Vareide

Prosjektleder

Innhold

Sammendrag	5
1. Innledning.....	7
1.1 Har tillit betydning for kommuners attraktivitet?	9
1.2 Spørsmålene i undersøkelsen.....	10
2. Resultater.....	12
2.1 Utvalg og svarprosent	12
2.2 Tillit generelt	13
2.3 Tillit til hvem?.....	15
2.4 Tillit til fylkeskommunen	16
2.5 Hva synes næringslivet?	17
2.5.1 Næringslivet om politikerne.....	17
2.5.2 Næringslivet om kommunalt ansatte	18
2.5.3 Næringslivet om seg selv	19
2.5.4 Næringslivet om identitet og optimisme	20
2.6 Hva synes politikerne?.....	21
2.6.1 Politikere om næringslivet	21
2.6.2 Politikere om kommunalt ansatte	22
2.6.3 Politikere om politikere	23
2.6.4 Politikeres identitet og optimisme.....	24
2.7 Hva mener de ansatte?.....	25
2.7.1 De ansatte om næringslivet	25
2.7.2 De ansatte om politikerne.....	26
2.7.3 De ansatte om seg selv	27
2.7.4 De ansattes identitet og optimisme.....	28
3. Oppsummering.....	29

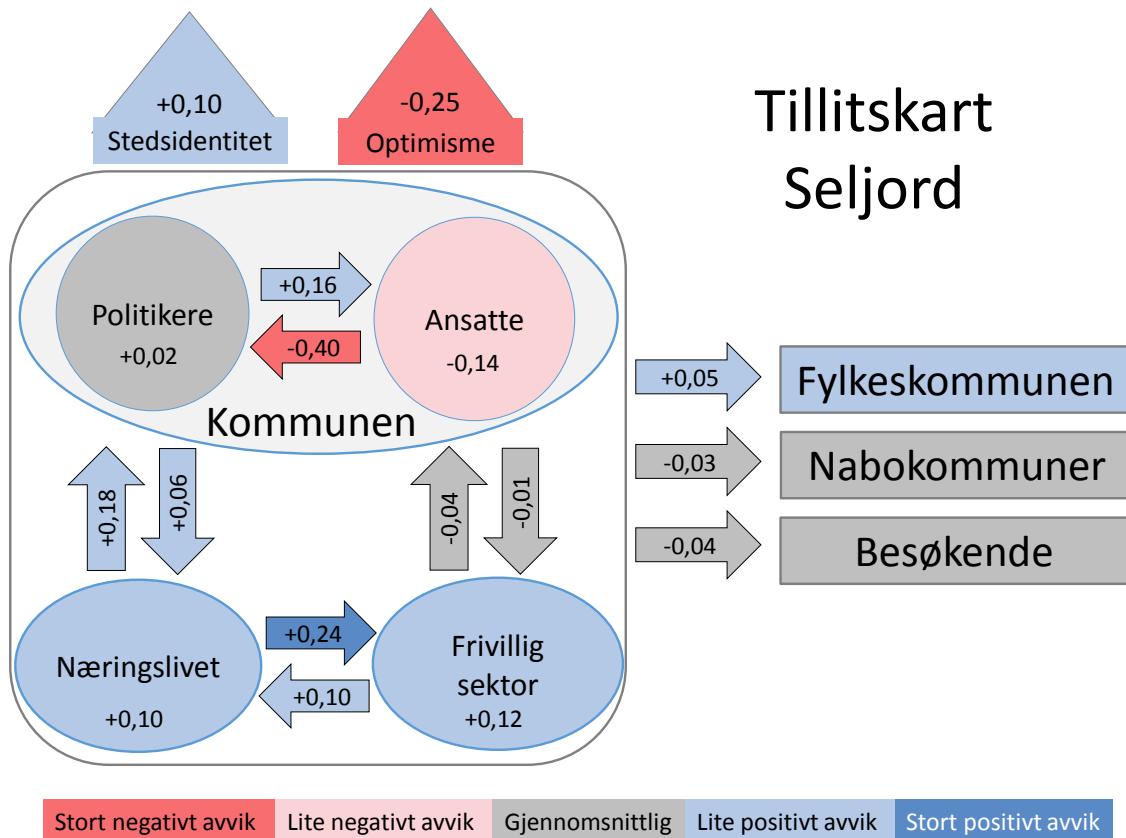
Sammendrag

Tillit kan være viktig for å skape utvikling i en kommune. Det gjelder tillit generelt mellom innbyggerne, men spesielt tillit mellom politikere, kommunens ansatte og næringslivet. De tillitsmålingene som er gjennomført så langt indikerer at det er en sammenheng mellom tillitsnivået i en kommune og kommunens attraktivitet for næringsliv og bosetting. I denne rapporten viser vi resultatene fra tillitsmåling i Seljord. Resultatene er sammenliknet med 22 andre kommuner som har gjennomført tilsvarende undersøkelse.

Rapporten oppsummerer resultatene fra en tillitsmåling i Seljord. Tillitsmålingen er gjennomført som en spørreundersøkelse rettet mot fire grupper: politikere (kommunestyrene), ansatte i kommunene, næringslivet og frivillig sektor (lag og foreninger). I tillitsmålingen får vi målt i hvilken grad disse fire gruppene har tillit til hverandre. Vi får også fram hvordan disse fire gruppene vurderer seg selv. Samtidig målte vi tillit og holdninger knyttet til andre grupper og institusjoner som Telemark fylkeskommune, nabokommuner og besøkende. Tillitsmålingene måler også stedsidentitet og optimisme. En sterk stedsidentitet og høy optimisme antas å være positivt for vekst og utvikling.

Næringslivsledere får generelt høyere tillit enn politikere og ansatte i kommunen. Kommunepolitikere får generelt lavere tillit enn næringslivsledere og kommunalt ansatte. Det gjelder både for Seljord og de fleste andre kommunene som har fått gjennomført slike målinger. Et generelt trekk er at næringslivet ofte har lav grad av tillit til kommunen. De aller fleste kommuner er avhengige av et framgangsrikt næringsliv med voksende antall arbeidsplasser, og mange kommuner har mål og strategier i sine kommuneplaner for å stimulere til vekst i næringslivet. Det er nærliggende å anta at slike vekststrategier blir lite effektive dersom næringslivet ikke har tillit til kommunen. De fleste av kommunene har derfor en utfordring i å oppnå tillit fra næringslivet. Her er det et forbedringspotensial i alle kommunene.

Tillitsforholdene varierer ganske mye i de 23 kommunene som er målt. Et interessant funn er at det synes å være en klar sammenheng mellom tillitsnivået i kommuner og kommunenes attraktivitet for næringsliv. Det betyr at kommuner som er kjennetegnet av gode tillitsforhold vokser mer enn andre kommuner. Det er imidlertid så langt 23 kommuner hvor vi har gjennomført slike tillitsmålinger. Det er litt for få kommuner til at vi vil trekke noen endelige konklusjoner. Det vil bli gjennomført en tillitsmålinger i nye kommuner i løpet av 2018, noe som vil gi mer kunnskap om sammenhengen mellom tillit og attraktivitet.

Figur 1: Tillitskart for Seljord.

I figuren over har vi laget en grafisk presentasjon av tillitsforholdene i Seljord.

Det er forholdsvis gode tillitsforhold mellom næringslivet og kommunen i Seljord. Seljord har også en frivillig sektor som har gode tillitsforhold til næringslivet. Selv om næringslivet har forholdsvis høy tillit til kommunen, sammenliknet med de andre 22 kommunene vi har målt, er det rom for å forbedre denne tilliten. Det finnes kommuner med høyere tillit mellom næringsliv og kommune. Seljord har også en sterk stedsidentitet. Det er mange som er stolte av kommunen.

De ansatte i kommunen har lav tillit til politikerne. Denne lave tilliten avspeiles tilsynelatende de ansattes holdning til sin egen gruppe og deres stedsidentitet og optimisme i negativ retning. Det er påfallende mer skeptiske holdninger fra de ansatte i Seljord kommunen enn fra politikere og næringsliv i kommunen. Undersøkelsen tyder på at det er underliggende problemer eller konflikter mellom politisk og administrativt nivå i kommunen, men det er ingenting i undersøkelsen som kaster lys over hva dette konkret består i.

Det er forholdsvis lav optimisme i Seljord. Det er en forholdsvis lav andel som tror framtiden ser lys ut for kommunen og som tror på at det nyter å påvirke utviklingen.

Ut fra resultatene fra denne målingen synes det å være størst behov for å forbedre de tillitsforholdene som kommer ut negativt. Det betyr at en bør konkretisere og avklare og dernest løse opp i eventuelle problemer og konflikter som har redusert de ansattes tillit til det politiske nivået i kommunen. Deretter bør en forsøke å forbedre framtidstroen og optimismen i kommunen. Seljord ble kåret til en av 15 suksessrike distriktskommuner i 2012. Det er en kommune som har hatt god samfunnsutvikling tidligere og som har et godt omdømme. Det burde i større grad komme til uttrykk i en større tro på at det nyter å påvirke utviklingen i kommunen.

1. Innledning

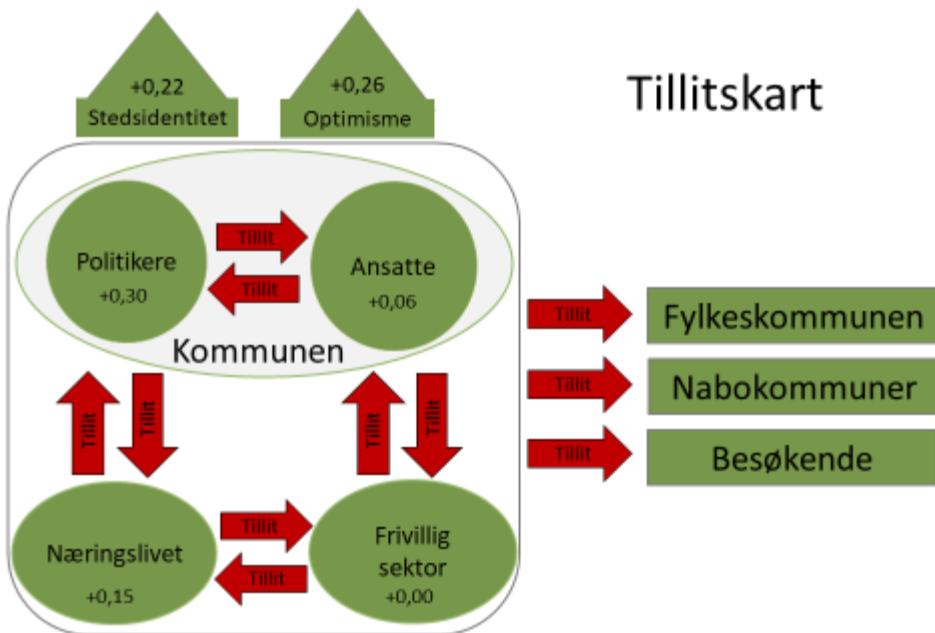
Tillit kan bety mye for den økonomiske utviklingen og velferden. Internasjonale undersøkelser viser at det er en sterk sammenheng mellom tillit og økonomi når en sammenlikner ulike land. Norge og de andre nordiske landene er kjennetegnet av en høy grad av tillit sammen med høy produktivitet og velferd. I land med en høy grad av tillit, synker transaksjonskostnadene. Det er lett å gjøre avtaler og samarbeide med andre og økonomien flyter raskere og bedre. Hvis det er en sammenheng mellom økonomisk utvikling og tillit landene imellom, kan kanskje tillit også være et forhold som kan forklare forskjeller i vekst mellom regioner og kommuner i Norge?

I Telemarksforskning har vi forsket på stedlig attraktivitet i mange år. Vår definisjon på et attraktivt sted er at veksten er sterkere enn forventet ut fra stedets forutsetninger for vekst. Steder, som kan være kommuner, regioner eller fylker, har ulike strukturelle forutsetninger for vekst. Det kan skyldes at de er lokalisert sentralt eller usentralt, at bransjestrukturen er gunstig eller ugunstig, at de tilhører store arbeidsmarkeder eller danner sine egne små arbeidsmarkeder. De nasjonale og internasjonale konjunkturene svinger også fra år til år og påvirker også veksten. Disse strukturelle betingelsene kan det enkelte sted gjøre lite med. Stedene kan imidlertid stimulere egen vekst gjennom å bli mer attraktive for næringsliv, slik at det blir flere arbeidsplasser, eller bli mer attraktive som bosteder, slik at flere flytter til stedet. Vi skiller mellom næringsattraktivitet og bostedsattraktivitet. Næringsattraktivitet betyr at arbeidsplassveksten i næringslivet er bedre enn forventet, mens bostedsattraktivitet betyr at stedet har høyere nettoflytting enn forventet. Det er summen av nærings- og bostedsattraktivitet som vil avgjøre om et sted får sterkere eller svakere vekst enn de strukturelle forutsetningene tilsier.

Vi har utviklet en attraktivitetsmodell som kan beregne hva som er forventet vekst i antall arbeidsplasser og befolkning i alle kommuner, regioner og fylker i Norge. Da kan vi sammenlikne den faktiske veksten på alle steder med den forventede veksten. Vi får da fram hvilke steder som er attraktive for næringsliv og bosetting og hvilke steder som ikke er attraktive. Det nærliggende spørsmålet er da: Hva er det som gjør at noen steder er attraktive? Det er overraskende vanskelig å gi et enkelt svar på dette spørsmålet. Alle steder er forskjellige og må skape attraktivitet ut fra sine egne forutsetninger. Det finnes tilsynelatende ingen generell oppskrift på å skape attraktivitet. Men steder som skal forbedre sin attraktivitet må gjøre noe nytt. Det skal kraftfulle tiltak til for å øke attraktiviteten på et sted, særlig hvis vi snakker om et større sted. Og det må skapes noe nytt kontinuerlig over mange år. For å få nok kraft til å bli attraktiv, må stedet mobilisere flest mulig i dette arbeidet. For å bli et attraktivt sted for næringsliv, er det åpenbart at næringslivet også må være med i dette arbeidet. Vi mener derfor at en av forutsetningene for at et sted kan utvikle sin egen attraktivitet er at kommunens politikere, kommunens ansatte, næringslivet og andre viktige parter og institusjoner samarbeider og koordinerer innsatsen for å forbedre kvaliteter i samfunnet. For å få til dette, kommer tillit inn som en viktig faktor. Det er åpenbart at det er vanskelig eller umulig å få til et effektivt samarbeid dersom det ikke er tillit mellom de som skal samarbeide. Dette er bakgrunnen for at vi har blitt interessert i tillitsbegrepet i vår forsking på hva som skaper attraktivitet. Kan tillit være en faktor som er viktig for å skape et attraktivt sted?

For å finne ut hva tillit betyr for stedlig attraktivitet, må vi ha en stringent definisjon på hva vi forstår med tillit. Ikke bare hva tillit betyr generelt, men hvordan vi kan forstå og beskrive *tillit på et sted*. Sammenhengen mellom tillit og økonomisk utvikling i ulike land er basert på enkle generelle spørsmål av typen: Er folk flest er til å stole på? Dette er antakelig ikke fruktbart for å finne ut av hvorfor noen steder i Norge er attraktive. I Norge har folk generelt høy tillit til folk flest, og det gjelder antakelig i omrent samme grad i Tromsø, Seljord, Sandefjord eller Bø. Forskjellene fra sted til sted i Norge er svært små i forhold til forskjeller mellom land som Norge, Russland, India og Burundi.

Vi har derfor endt opp i en definisjon og dekomponering av stedlig tillit som vist i figuren under:

Figur 2: Tillitskart for en kommune.

Politikere, kommunens ansatte, næringslivet og frivillig sektors tillit til hverandre og seg selv

Det er fire grupper av respondenter som tillitsmålingene blir rettet mot: politikere, ansatte i kommunen, næringslivsletere og frivillig sektor. Disse fire gruppene anses som de mest sentrale aktørene i å skape attraktivitet.

En av de viktigste tillitsdimensjonene er mellom næringsliv og kommune. Næringslivets tillit til kommunen er en tillitsdimensjon som ofte er svak. Det er bare kommunens politikere som har legitimitet til å definere de overordnede mål og strategier for kommunens utvikling. De ansatte i kommunen skal gjennomføre strategiene. Det er opplagt at dersom næringslivet ikke har tillit til kommunens politikere og ansatte, vil næringslivet i liten grad respondere positivt på kommunens strategier.

Tillitsforholdet mellom politikere og administrasjon er også en viktig tillitsdimensjon. I kommuner der det er svak tillit mellom politikere og administrasjon vil det være vanskelig å både definere og gjennomføre en kraftfull utviklingsstrategi.

Frivillig sektor har til sammen store ressurser som kan påvirke et lokalsamfunn i positiv retning. I kommuner der det er et godt tillitsforhold mellom frivillig sektor og kommunen og et godt forhold mellom frivillig sektor og næringslivet vil frivillig sektor antakelig fungere mer kraftfullt og positivt enn i kommuner der tillitsforholdene er svake.

De fire gruppene kan også ha varierende tillit til seg selv. Her er det interne politiske klimaet viktig. I hvilken grad har kommunen en langsiktig utviklingsstrategi som har bred tverrpolitisk oppslutning? Og er kommunens politikere samlet om mål om å skape en positiv utvikling i hele kommunen, eller er det mange politikere som har sin lojalitet i deler av kommunen? Også næringslivets interne tillit er en viktig faktor. Det kan påvirke samarbeidsklimaet bedriftene i mellom.

Pilene i figuren skal illustrere at det er et gjensidig tillitsforhold mellom de ulike gruppene. Samtidig er det også snakk om tillit innenfor hver enkelte gruppe. Når vi mäter tillitsnivået i spørreundersøkelsen, har vi forsøkt å stille spørsmål som avdekker tre forhold som til sammen avgjør graden av tillit: tillit til kompetanse, tillit til velvilje og tillit til integritet. Dette er forhold som er viktig for tillit mellom personer og institusjoner.

Stedlig identitet og optimisme

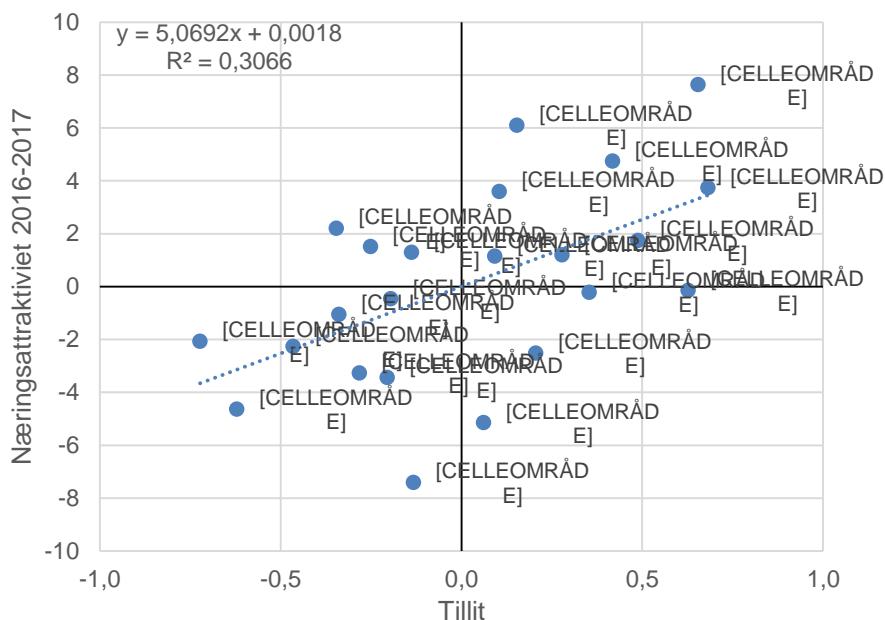
Vi ønsker også å måle styrken til faktorer som ikke er knyttet til personer eller institusjoner. Det er styrken til den stedlige identiteten og graden av optimismen knyttet til stedet generelt. Den stedlige identiteten omhandler forhold som at innbyggerne er stolte av kommunen, at de framsnakker kommunen til andre og at stedet har en enhetlig identitet og ikke består av ulike deler som bruker energien til interne konkurranser i stedet for å skape felles vekst. Optimisme handler om at innbyggerne tror fremtiden ser lys ut og at det nytter å påvirke utviklingen.

Andre grupper og institusjoner

Det er også interessant å se på hvor stor tillit som de tre partene i kommunen har til andre grupper og institusjoner. Her har vi valgt ut fylkeskommunen, eventuelle regionale utviklingsinstitusjoner, nabokommuner og besøkende til kommunen. Her får vi bare målt tilliten som kommunens politikere, ansatte samt næringslivslederne har til disse gruppene og institusjonene.

1.1 Har tillit betydning for kommuners attraktivitet?

Vår hypotese er at et godt tillitsnivå er en viktig forutsetning for å skape en attraktiv kommune. Så langt har vi gjennomført tillitsmålinger i 23 kommuner i Norge. Vår forskning på stedlig tillit og betydning for attraktivitet og vekst er på et tidlig stadium. Likevel kan vi se på hvordan denne sammenhengen ser ut for de 23 kommunene som har fått gjennomført tillitsmålinger. I figuren under har vi satt inn verdiene til disse 23 kommunene etter deres samlede attraktivitet for næringsliv som vi mäter med statistiske metoder og det samlede tillitsnivået fra tillitsmålingene. Det samlede tillitsnivået er basert på i hvilken grad respondentene var enige i påstanden: Kommunen min er preget av høy tillit.

Figur 3: Næringsattraktivitet og tillitsnivå i 23 kommuner hvor det er gjennomført tillitsundersøkelser.

Den statistiske sammenhengen mellom samlet attraktivitet og tillit i disse 23 kommunene er positiv. Dermed kan det se ut til at det virkelig er en sammenheng mellom tillit og attraktivitet. Det er imidlertid så langt gjennomført målinger av tillit i 23 kommuner. Etter hvert som vi får målt tilliten i flere kommuner, vil denne sammenhengen bli bedre belyst og dokumentert. Men disse tidlige og foreløpige resultatene er interessante og oppløftende.

1.2 Spørsmålene i undersøkelsen

Tillitsmålingen er en spørreundersøkelse der respondentene blir bedt om å ta stilling til en rekke påstander og angi i hvilken grad de er enige på en skala fra 1 til 6.

Påstandene som de ble forelagt var:

Målgruppe	Kategori	Spørsmål
Politikere	Integritet	Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen
		Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunnsmål
		Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser
	Kompetanse	Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling
		Politikerne i kommunen er generelt dyktige
		Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling
	Velvilje	Jeg har høy tillit til kommunepolitikerne
		Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet
		Politikerne har stor interesse for næringsutvikling
Næringsliv	Integritet	Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige
		Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling
		Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen
	Kompetanse	Jeg har høy tillit til bedriftslederne i kommunen
		Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt
		Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre
	Velvilje	Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokal-samfunnet
Nabokommuner	Velvilje	Vi burde samarbeide mer med nabokommunene
		Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene
Kommunens ansatte	Integritet	Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige
		Kommunens ansatte er generelt dyktige
		Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling
	Kompetanse	Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling
		Jeg har høy tillit til kommunens ansatte
	Velvilje	Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet
		Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb
Fylkeskommune	Integritet	Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig
		Vi har mye å lære av fylkeskommunen
	Kompetanse	Jeg har høy tillit til fylkeskommunen
		Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune
Frivillige	Kompetanse	Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet
		Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling
	Velvilje	Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen
		Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre

		Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokal-samfunnet
Stedet	Identitet	Jeg er stolt av kommunen jeg representerer
		Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mel-lom ulike bygdesentra/deler av kommunen
		Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen
	Optimisme	Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen
		Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen
		Kommunen min er preget av høy grad av tillit
Besøkende		Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen
		Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kom-munen

En rekke av påstandene omhandler respondentenes holdning til de tre gruppene politikere, kommunens ansatte og næringslivet. Når vi analyserer svarene, har vi opplysninger om hvorvidt respondenten representerer politikere, ansatte eller næringslivet. Vi kan da lage tillitskart der vi måler graden av tillit mellom de ulike gruppene.

2. Resultater

2.1 Utvalg og svarprosent

Denne tillitsundersøkelsen baserer seg på en spørreundersøkelse som ble sendt ut til 257 mottakere i Seljord våren 2018. Det kom inn 127 svar. Svarprosenten ble 49,4 prosent, noe som er svært høyt for denne typen spørreundersøkeler.

De 127 svarene som denne rapporten bygger på fordeler seg slik for de enkelte gruppene som er spurt:

Tabell 1: Antall svar fordelt på respondentgrupper.

	Antall spurt	Antall svar	Svarprosent
Politikere	55	23	41,8
Ledere/ansatte	50	36	72,0
Næringslivet	91	37	40,7
Lag og foreninger	61	31	50,8
SUM	257	127	49,4

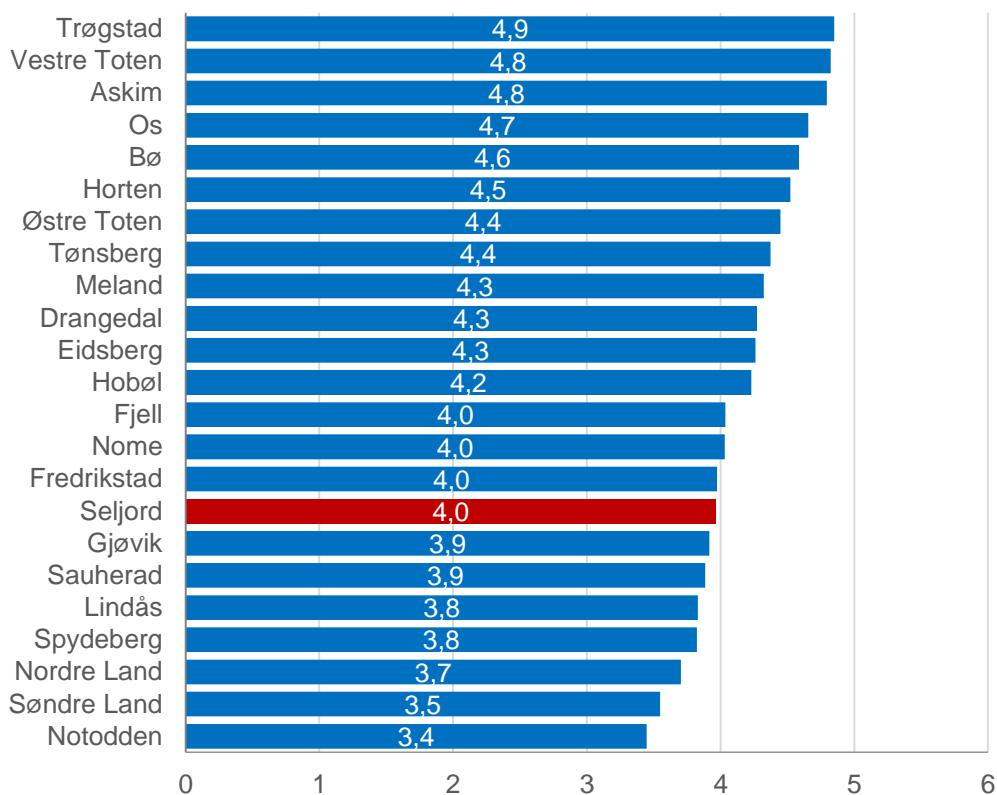
Svarprosenten varierer mellom 72,0 prosent for de ansatte i kommunen, 50,8 for lag og foreninger, 41,8 prosent for politikere og 40,7 prosent for næringslivsledere. Det er usikkert hvordan frafallet påvirker svarene. Undersøkelsen måler personers holdninger til begreper knyttet til tillit, som i sin natur er flytende og følelsesbasert. Tolkningen av svarene gjøres i stor grad ved å se om svarene fra respondentene i Seljord avviker fra svar på tilsvarende spørsmål i andre kommuner.

Resultatene må derfor ikke tolkes for bombastisk, men heller brukes som indikasjoner for tillitsnivået i kommunen. Hvis kommunen ikke kjenner seg igjen i målingene, kan det bety at svarene ikke var representative. En må se på heltsbildet som målingene gir og bruke resultatene for å forbedre tillitsnivået der det synes å være svake tillitsforhold.

2.2 Tillit generelt

Spørreundersøkelsen inneholdet et generelt spørsmål som lød: *Kommunen min er preget av en høy grad av tillit*. Dette spørsmålet kan vi bruke for å få et generelt bilde på tillitsklimaet i kommunen. Respondentene ble bedt om å angi om de var enige i dette på en skala fra 1: helt uenig til 6: helt enig. Denne skalaen brukes i hele undersøkelsen. For negativt ladede påstander er skalaen invertert.

Resultatene er vist i figuren under. Vi har tatt med resultater fra andre kommuner som har fått gjennomført den samme undersøkelsen, slik at vi har flere å sammenlikne med.

Figur 4: Gjennomsnittsscore: Kommunen min er preget av en høy grad av tillit.

En score på 3,5 er det samme som at svarene ble jevnt fordelt mellom alle alternativene og kan tolkes som at respondentene i sum verken var enige eller uenige i påstanden. En score over 3,5 viser at et flertall er enige.

Tre av kommunene som er målt skiller seg ut gjennom å ha en høy score for det generelle tillitsnivået. Det er Trøgstad, Vestre Toten og Askim.

Seljord plasserer seg litt under middels blant de kommunene som er målt. I resten av denne rapporten skal vi utdype tillitsnivået i detalj.

Først skal vi se hvordan vurderingen av det generelle tillitsnivået varierte mellom ulike grupper i de enkelte kommunene.

Det er som nevnt fire grupper respondenter. Kommunepolitikere, ansatte i kommunen, bedriftsledere og frivillig sektor. Frivillig sektor har blitt med som gruppe i noen av de siste undersøkelsene og er derfor ikke med i alle undersøkelsene.

Tabell 2: Gjennomsnittsscore: Kommunen min er preget av en høy grad av tillit.

Kommuner	Kommunale ledere	Lag og foreninger	Næringslivsledere	Politikere	Totalt
Vestre Toten	5,3		3,8	4,8	4,8
Askim	5,0	4,4	4,7	4,6	4,7
Trøgstad	5,2	4,2	4,5	4,9	4,7
Os	4,8		4,8	4,3	4,7
Bø	5,0		4,2	4,9	4,6
Horten	4,8	4,3	4,3	4,8	4,5
Østre Toten	4,8		3,8	4,4	4,4
Tønsberg	4,4		4,3	4,5	4,4
Meland	4,3		4,6	4,0	4,3
Drangedal	4,5		4,0	4,8	4,3
Eidsberg	4,1	4,1	4,6	4,3	4,2
Hobøl	4,1	4,0	4,3	4,4	4,2
Fjell	3,9		4,0	4,3	4,0
Nome	4,4		3,6	4,5	4,0
Fredrikstad	4,2		3,8	4,0	4,0
Seljord	3,7	4,0	4,2	4,0	4,0
Gjøvik	4,0		3,6	4,1	3,9
Sauherad	3,6		3,9	4,5	3,9
Lindås	4,3		3,5	4,1	3,8
Spydeberg	4,1	3,0	3,5	3,9	3,7
Nordre Land	3,8		3,5	3,7	3,7
Søndre Land	3,9		2,9	3,7	3,5
Notodden	3,6		3,1	3,6	3,4
Totalsum	4,3	4,1	4,0	4,2	4,2

Bedriftsledere vurderer det generelle tillitsnivået i kommunen lavere enn politikere og kommunale ledere, når vi ser på samtlige svar. Seljord er et unntak. I Seljord er det bedriftslederne som vurderer tillitsforholdet i kommunen mest positivt.

I Seljord vurderer både ansatte og politikere tilliten i kommunen til å være lavere enn gjennomsnittet. Bedriftslederne i kommunen vurderer tillitsnivået som bedre enn gjennomsnittet.

2.3 Tillit til hvem?

Spørreundersøkelsen hadde også tre spørsmål som handlet om den generelle tilliten til bedriftsledere, ansatte og kommunepolitikere. Spørsmålene lød: Jeg har høy tillit til bedriftslederne/kommunens ansatte/kommunepolitikerne.

Tabell 3: Gjennomsnittsscore.

Kommune	Jeg har høy tillit til:				Total
	Bedriftslederne	Kommunens ansatte	Kommunepolitikerne		
Vestre Toten	5,0	4,8	4,8		4,9
Bø	5,0	4,9	4,6		4,8
Horten	4,9	4,7	4,8		4,8
Trøgstad	4,7	5,1	4,5		4,8
Askim	4,8	5,0	4,4		4,8
Sauherad	4,7	5,0	4,5		4,8
Drangedal	4,8	4,7	4,8		4,7
Nome	5,0	4,9	4,1		4,6
Seljord	4,9	4,6	4,4		4,6
Hobøl	4,7	5,1	3,9		4,6
Tønsberg	4,6	4,7	4,3		4,5
Spydeberg	5,3	4,6	3,6		4,5
Nordre Land	4,9	4,0	4,6		4,5
Eidsberg	4,8	4,3	4,2		4,4
Fredrikstad	4,4	4,6	4,2		4,4
Østre Toten	4,6	4,2	4,4		4,4
Søndre Land	4,8	3,7	4,2		4,2
Gjøvik	4,3	4,2	3,8		4,1
Notodden	4,4	4,2	3,5		4,1
Totalsum	4,7	4,6	4,2		4,5

Når vi spør på denne måten, kommer det fram at respondentene i sum har høyest tillit til bedriftslederne og minst tillit til politikerne. Dette gjelder også hvis vi bare tar med svar hvor politikerne spørres. Kommunens ansatte har litt høyere tillit til sin egen gruppe enn til bedriftsledere.

Denne rangeringen, høyest tillit til bedriftslederne og lavest tillit til politikerne, er ganske stabil. Den gjelder for de fleste kommunene hvor vi har gjennomført undersøkelsen med akkurat disse spørsmålene.

I Seljord uttrykkes det litt høyere tillit til næringslivet enn gjennomsnittet. Tilliten til politikerne i kommunen er også over gjennomsnittet. Tilliten til de ansatte er som gjennomsnittet.

2.4 Tillit til fylkeskommunen

Fylkeskommunen er en viktig aktør når det gjelder regionalt utviklingsarbeid. Ikke minst er fylkeskommunen viktig for finansering av regionalt utviklingsarbeid.

Tabell 4: Gjennomsnittscore for Seljord og avvik fra gjennomsnittet for alle kommunene.

Spørsmål	Score	Avvik
Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	3,7	0,08
Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig	4,4	0,03
Jeg har høy tillit til fylkeskommunen	3,8	-0,05
Vi har mye å lære av fylkeskommunen	3,4	0,12
Totalsum	3,8	0,05

Fylkeskommunene får ganske lav tillit fra kommunene fra de 23 kommunene vi har målt. Gjennomsnittscore på spørsmålet om folk har høy tillit til fylkeskommunen er 3,8. Det er et lavere gjennomsnitt enn vi målte når det gjelder tillit til kommunepolitikerne, som fikk 4,2.

Tilliten til fylkeskommunen fra Seljord er samlet sett litt bedre enn gjennomsnittet.

2.5 Hva synes næringslivet?

Vi skal nå presentere resultatene fra svarene fra næringslivet. Vi skal se hvordan næringslivet vurderer politikere, kommunalt ansatte, seg selv og hvordan den stedlige identiteten og optimismen til næringslivslederne er. Vi starter med hva næringslivet mener om politikerne.

2.5.1 Næringslivet om politikerne

Tabell 5: Gjennomsnittscore fra næringslivet i Seljord vedrørende spørsmål om kommunens politikere.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	3,8	0,18
Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunnsmål	4,0	0,30
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	3,7	0,18
Integritet Totalt	3,9	0,22
Kompetanse		
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	3,5	0,09
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	3,8	0,09
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,7	-0,06
Kompetanse Totalt	3,6	0,04
Velvilje		
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	3,8	0,17
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	4,2	0,45
Velvilje Totalt	4,0	0,32
Totalsum	3,8	0,18

Næringslivet gir politikerne høyere score for integritet enn gjennomsnittet. Næringslivet mener politikerne har stor interesse for næringsutvikling og at de har klare mål om vekst i næringslivet.

Når det gjelder kompetanse, er vurderingen av politikerne mer som gjennomsnittet.

Kommunepolitikerne i Seljord kommer samlet sett bra ut når det gjelder næringslivets tillit.

2.5.2 Næringslivet om kommunalt ansatte

Da skal vi se hvordan næringslivet vurderer de ansatte i kommunene.

Tabell 6: Gjennomsnittscore fra næringslivet i Seljord vedrørende spørsmål om kommunens ansatte.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	4,2	-0,08
Integritet Totalt		
	4,2	-0,08
Kompetanse		
Kommunens ansatte er generelt dyktige	4,0	0,03
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	3,7	0,28
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,8	0,15
Kompetanse Totalt		
	3,8	0,15
Velvilje		
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	4,6	0,60
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	4,7	0,17
Velvilje Totalt		
	4,6	0,39
Totalsum		
	4,2	0,19

Næringslivet i Seljord har høy tillit til de ansatte i kommunen. Det er spesielt stor andel i næringslivet som mener at de ansatte er positivt innstilt til næringslivet og som mener at kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling.

2.5.3 Næringslivet om seg selv

Hvordan vurderer næringslivet i Seljord seg selv?

Tabell 7: Gjennomsnittscore fra næringslivet i Seljord vedrørende spørsmål om næringslivet i kommunen.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	4,9	0,09
Integritet Totalt		
	4,9	0,09
Kompetanse		
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,6	0,07
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	5,0	0,09
Kompetanse Totalt		
	4,8	0,09
Velvilje		
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	3,5	-0,05
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	4,2	0,05
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	5,0	0,42
Velvilje Totalt		
	4,2	0,13
Totalsum		
	4,5	0,10

Næringslivet i Seljord vurderer seg selv noe bedre enn gjennomsnittet. Det er en spesielt stor andel som synes at mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet.

2.5.4 Næringslivet om identitet og optimisme

Hvordan er stedsidentiteten og optimismen fra næringslivets side?

Tabell 8: Gjennomsnittscore fra næringslivet i Seljord vedrørende spørsmål knyttet til stedlig identitet og optimisme.

Spørsmål	Score	Avvik
Identitet		
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	5,2	0,51
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	2,8	-0,17
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	5,5	0,41
Identitet Totalt	4,5	0,23
Optimisme		
Jeg tror det nyttet å påvirke utviklingen i kommunen	4,5	-0,06
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	4,5	-0,10
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	4,2	0,23
Optimisme Totalt	4,4	0,02
Totalsum	4,4	0,13

Det er tre spørsmål knyttet til stedlig identitet. Det er om respondentene er stolte av sin kommune, om de snakker positivt om kommunen til andre, og hvorvidt de opplever usunn patriotisme og drakamp mellom ulike deler av kommunen. Det siste spørsmålet er negativt ladet og lav score betyr at mange er enige i påstanden.

Bedriftslederne i Seljord har en sterk stedsidentitet. Det er uvanlig stor andel som sier at de er stolte av kommunen og at de snakker positivt om kommunen. Det er imidlertid en større andel enn gjennomsnittet som er enig i at det kan være en del usunn patriotisme og drakamper mellom ulike bygdesentra.

Bedriftslederne i Seljord er litt under gjennomsnittet når det gjelder vurderingen om framtiden ser lys ut for kommunen og om det nyttet å påvirke utviklingen i kommunen. På den annen side mener bedriftslederne i høy grad at kommunen er preget av høy grad av tillit.

2.6 Hva synes politikerne?

I dette kapitlet skal vi se hvordan politikere i Seljord vurderer næringslivet, de kommunalt ansatte, seg selv og deres stedsidentitet og optimisme.

2.6.1 Politikere om næringslivet

Tabell 9: Gjennomsnittscore fra politikerne i Seljord vedrørende spørsmål om næringslivet i kommunen.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	5,3	0,45
Integritet Totalt		
	5,3	0,45
Kompetanse		
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,7	0,21
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	5,3	0,32
Kompetanse Totalt		
	5,0	0,26
Velvilje		
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	3,8	0,30
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	4,5	0,35
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,8	0,28
Velvilje Totalt		
	4,4	0,30
Totalsum		
	4,8	0,31

Politikerne i Seljord har svært høy tillit til næringslivet i egen kommune.

Det er positive avvik fra gjennomsnittet for alle spørsmålene.

2.6.2 Politikere om kommunalt ansatte

Hvordan vurderer politikerne sine ansatte?

Tabell 10: Gjennomsnittscore fra politikerne i Seljord vedrørende spørsmål om kommunens ansatte.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	4,9	0,08
Integritet Totalt	4,9	0,08
Kompetanse		
Kommunens ansatte er generelt dyktige	4,6	-0,09
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	4,4	0,41
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	4,3	0,02
Kompetanse Totalt	4,4	0,11
Velvilje		
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	4,9	0,41
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	5,2	0,14
Velvilje Totalt	5,0	0,27
Totalsum	4,7	0,16

Politikere i Seljord har generelt sett høyere tillit til sine ansatte enn gjennomsnittet. Det skyldes at politikerne mener at de ansatte generelt er positivt innstilt til næringslivet og at de har god forståelse for næringsutvikling. Tilliten fra politikerne til de ansatte blir i sum litt over gjennomsnittet, men ikke på alle spørsmål. Politikerne i Seljord gir de ansatte noe under middels tillit når det gjelder å være generelt dyktige.

2.6.3 Politikere om politikere

Hva synes politikerne om seg selv?

Tabell 11: Gjennomsnittscore fra politikerne i Seljord vedrørende spørsmål om kommunens politikere.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	4,3	0,13
Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunnsmål	4,1	0,01
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	4,1	0,18
Integritet Totalt	4,1	0,10
Kompetanse		
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	3,9	0,16
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	3,8	-0,37
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,8	-0,33
Kompetanse Totalt	3,8	-0,18
Velvilje		
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	4,5	0,21
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	4,7	0,22
Velvilje Totalt	4,6	0,22
Totalsum	4,1	0,02

Politikerne i Seljord vurderer sin egen integritet til å være bedre enn gjennomsnittet. De mener også selv at de har klare mål om vekst i næringslivet og stor interesse for næringsutvikling. De mener imidlertid i liten grad at de selv er dyktige og at de har god kompetanse på samfunnsutvikling.

Alt i alt kommer politikerne ut som gjennomsnittet når det gjelder å ha tillit til seg selv og hverandre.

2.6.4 Politikeres identitet og optimisme

Hvordan er politikernes identitet og optimisme?

Tabell 12: Gjennomsnittscore fra politikerne i Seljord vedrørende spørsmål om identitet og optimisme.

Spørsmål	Score	Avvik
Identitet		
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	5,3	0,15
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	3,3	0,15
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	5,4	0,01
Identitet Totalt	4,7	0,10
Optimisme		
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	4,9	-0,10
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	4,5	-0,29
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	4,0	-0,20
Optimisme Totalt	4,5	-0,20
Totalsum	4,6	-0,05

Politikerne i Seljord er stolte av kommunen. De opplever også i mindre grad enn gjennomsnittet at det foregår drakamper mellom forskjellige deler av kommunen. Seljord scorer derfor noe over gjennomsnittet på stedsidentitet.

Optimismen blant politikerne i Seljord er imidlertid under gjennomsnittet. En lavere andel enn gjennomsnittet tror framtiden ser positiv ut for kommunen og at det nytter å påvirke utviklingen i kommunen.

2.7 Hva mener de ansatte?

Nå skal vi se hvordan de ansatte i kommunen vurderer næringslivet, politikerne, seg selv og deres stedsidentitet og optimisme.

2.7.1 De ansatte om næringslivet

Tabell 13: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Seljord vedrørende spørsmål om næringslivet.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	4,8	-0,04
Integritet Totalt		
	4,8	-0,04
Kompetanse		
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,2	-0,15
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	4,9	0,02
Kompetanse Totalt		
	4,6	-0,05
Velvilje		
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	3,6	0,22
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	4,4	0,24
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,6	0,08
Velvilje Totalt		
	4,2	0,19
Totalsum		
	4,5	0,06

De ansatte i Seljord kommune har samlet sett litt over middels tillit til næringslivet. De mener spesielt at bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre. De synes imidlertid i mindre grad enn gjennomsnittet at bedriftslederne har god forståelse for samfunnsutvikling og at de er ærlige og redelige.

2.7.2 De ansatte om politikerne

Hva synes de ansatte om politikerne sine?

Tabell 14: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Seljord vedrørende spørsmål om politikerne.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	3,1	-0,71
Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunnsmål	3,7	-0,10
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	2,8	-0,81
Integritet Totalt	3,2	-0,54
Kompetanse		
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	3,5	-0,32
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	3,1	-0,70
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,2	-0,61
Kompetanse Totalt	3,3	-0,55
Velvilje		
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	4,3	-0,02
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	4,7	0,09
Velvilje Totalt	4,5	0,04
Totalsum	3,5	-0,40

De ansatte i Seljord synes ikke å være fornøyd med sine politikere. De gir politikerne svært lav vurdering når det gjelder integritet og kompetanse. Det er til dels ganske store negative avvik. Et flertall av de ansatte mener at det ikke er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø og at sentrale politikere lar egen prestisje gå foran fellesskapets interesser. Et mindretall av de ansatte mener politikerne i kommunen er generelt dyktige og at de har god kompetanse på samfunnsutvikling.

Tilliten til politikerne fra de ansatte synes derfor å være lav.

2.7.3 De ansatte om seg selv

Hvordan vurderer de ansatte seg selv?

Tabell 15: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Seljord vedrørende spørsmål om kommunalt ansatte.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	5,0	-0,05
Integritet Totalt	5,0	-0,05
Kompetanse		
Kommunens ansatte er generelt dyktige	4,6	-0,26
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	4,0	-0,13
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	4,1	-0,25
Kompetanse Totalt	4,2	-0,21
Velvilje		
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	4,6	-0,08
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	5,2	-0,08
Velvilje Totalt	4,9	-0,09
Totalsum	4,6	-0,14

De ansatte i Seljord vurderer seg selv litt under gjennomsnittet på alle punkter.

2.7.4 De ansattes identitet og optimisme

Til slutt skal vi se hvordan de ansatte i kommunen svarer på spørsmål knyttet til identitet og optimisme.

Tabell 16: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Seljord vedrørende spørsmål om identitet og optimisme.

Spørsmål	Score	Avvik
Identitet		
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	4,8	-0,24
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdes- entra/deler av kommunen	3,4	0,26
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	5,2	-0,15
Identitet Totalt	4,5	-0,07
Optimisme		
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	4,4	-0,37
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	4,0	-0,75
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	3,7	-0,63
Optimisme Totalt	4,0	-0,59
Totalsum	4,3	-0,32

De ansatte i Seljord kommune er langt mindre optimistiske på kommunens vegne enn ansatte i andre kommuner vi har målt. Andelen av de ansatte som tror framtiden ser positiv ut for kommunen og som mener at det nytter å påvirke utviklingen er lav i forhold til gjennomsnittet.

Samtidig er det en lavere andel som oppgir at de er stolte av kommunen og at de snakker positivt om kommunen. Det er litt lavere andel enn gjennomsnittet som mener at det er en del usunn patriotisme og drakamper mellom ulike deler av kommunen.

3. Oppsummering

Vi kan oppsummere resultatene fra undersøkelsen med å vise gjennomsnittsscore for de forskjellige tillitsdimensjone for Seljord. Det er disse verdiene som ligger til grunn for det visuelle tillitskartet som ble vist i sammendraget.

Tabell 17: Avvik fra gjennomsnitt og rang.

	Avvik	Rangering
Politikere om hverandre	0,02	13
Politikere om ansatte	0,16	8
Ansatte om hverandre	-0,14	16
Ansatte om politikere	-0,40	19
Kommune om næringslivet	0,06	8
Næringslivet om kommunen	0,18	6
Næringslivet om hverandre	0,10	7
Fylkeskommunen	0,05	10
Besøkende	-0,04	13
Nabokommuner	-0,03	16
Frivillig sektor	0,13	7
Optimisme	-0,25	19
Identitet	0,10	10

Resultatene fra tillitsmålingen i Seljord er blandet.

På den positive siden har næringslivet ganske høy tillit til kommunen, sammenliknet med hva vi har funnet i de andre 22 kommunene som er målt. Seljord er ikke blant kommunene med aller høyest tillit fra næringslivet, men er rangert som nummer seks av 23 kommuner for denne tillitsdimensjonen. Næringslivet i Seljord er også positive til hverandre og til frivillig sektor i kommunen. Politikerne i Seljord har også forholdvis høy tillit til sine ansatte. Seljord har forholdvis sterk stedsidentitet.

Det som er negativt i Seljord, er at ansatte har lav tillit til politikerne og til hverandre. Optimismen i Seljord er lav, sammenliknet med andre kommuner.

På neste side kan vi se hvordan de ulike gruppene av respondenter har svart på hvert enkelt spørsmål. Der kommer det tydelig fram at kommunens politikere og næringslivet har høy grad av tillit til det meste, mens de ansatte i kommunen har lav tillit. Selv om de ansatte har lav tillit til politikere og næringsliv får de selv ganske høy tillit fra politikere og næringsliv, som mener at de ansatte er positivt innstilt til næringslivet og at de har høy kompetanse om næringsutvikling.

Tabell 18: Avvik fra gjennomsnittsscore for alle spørsmål, alle respondenter.

Spørsmål	Kommunale lederere	Lag og foreninger	Næringslivsledere	Politikerne	Tottalt
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	-0,08	0,23	0,60	0,41	0,32
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	0,09	0,11	0,45	0,22	0,26
Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre	0,09	0,25	0,21	0,36	0,23
Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet	0,00	0,32	0,29	0,28	0,21
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	-0,13	0,08	0,28	0,41	0,19
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	-0,03	-0,15	0,42	0,28	0,15
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	0,14	-0,12	0,05	0,35	0,15
Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	-0,18	-0,02	0,27	0,23	0,14
Vi har mye å lære av fylkeskommunen	-0,06	0,11	0,05	0,31	0,12
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	-0,14	0,21	0,09	0,32	0,10
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	-0,02	-0,03	0,17	0,21	0,10
Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	-0,27	0,43	0,04	0,34	0,08
Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	-0,18	0,03	0,28	0,03	0,07
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	-0,15	0,05	0,41	0,01	0,07
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	-0,24	-0,06	0,51	0,15	0,07
Vi burde samarbeide mer med nabokommunene	0,11	0,15	-0,20	0,41	0,06
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	-0,08	-0,03	0,17	0,14	0,05
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	-0,36	0,11	0,09	0,45	0,04
Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig	-0,23	0,14	0,05	0,20	0,03
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakkamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	0,26	-0,13	-0,17	0,15	0,03
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	-0,32	0,04	0,09	0,16	0,02
Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet	-0,29	0,02	0,22	-0,11	0,01
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	-0,25	0,17	0,15	0,02	0,01
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	0,15	-0,17	-0,05	0,30	0,01
Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunnsmål	-0,10	-0,12	0,30	0,01	-0,01
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	-0,40	0,06	0,07	0,21	-0,01
Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen	-0,09	-0,03	0,03	0,19	-0,04
Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kommunen	-0,07	-0,02	-0,01	0,10	-0,04
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	-0,05	0,01	-0,08	0,08	-0,04
Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene	-0,14	0,36	-0,64	0,19	-0,11
Kommunens ansatte er generelt dyktige	-0,26	-0,12	0,03	-0,09	-0,12
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	-0,37	0,33	-0,06	-0,10	-0,13
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	-0,63	-0,12	0,23	-0,20	-0,20
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	-0,71	-0,34	0,18	0,13	-0,22
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	-0,81	-0,38	0,18	0,18	-0,26
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	-0,70	-0,08	0,09	-0,37	-0,26
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	-0,61	-0,14	-0,06	-0,33	-0,29
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	-0,75	0,19	-0,10	-0,29	-0,30
Totalsum	-0,21	0,03	0,13	0,13	0,01

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	66/18	27.09.2018

Masterplan Bærekraftig reiseliv i Vest-Telemark - midlar til forstudie

Saksdokument:

Saksutgreiing:

Næringskollegiet/ Vest-Telemark Rådet ynskjer å utvikle ein Masterplan for eit bærekraftig reiseliv i Vest-Telemark og søker kvar av kommunane i Vest-Telemark om kr 10.000,- for å delfinansiere eit forprosjekt.

Rådgjevar Thomas Berstad presenterte ein skisse for dette forprosjekt på møte i Formannskapet i august.

Turisme er ein svært viktig og stor del av næringslivet i distrikta og for Vest-Telemark. Reiselivet har fleire store aktørar og veldig mange små i regionen. Det er viktig at tilhøva blir lagt godt til rette for desse aktørane, at dei samarbeider, at alle kjent med kva som blir tilbygd og at vi saman utviklar og vedlikehalde gode og attraktive reisemål.

Næringskollegiet/ Vest-Telemark Rådet rår til, etter førebels evaluering av utviklingsprogrammet ByReg Vest-Telemark og samtaler med kommunale reiselivsansvarlege/reiselivsaktørane i VT, at det vil vere svært nyttig å utvikle ein felles plan/ strategi for å samle og styrke reisemåla i VT.

Dette er og helt i tråd med vurderingane som blei gjort i prosessen av arbeidsgruppa for det interkommunalt samarbeid innanfor næringsutvikling og reiseliv i Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord og Tokke kommunar ved EY, Trine Riis-Groven mars 2017. Der kom det mellom anna fram at vi bør samordne oss mykje betre innan m.a. reiselivssatsingane i regionen.

Innovasjon Norge har utvikla ein metodikk/ handbok med mål å bidra til utviklinga av attraktive, bærekraftige og lønnsamme reisemål gjennom utvikling av heilskapleg og langsiktige strategiske planer og betre samhandling på reisemåla.

En utviklingsstrategi (Masterplan) for eit bærekraftig reisemål er eit systematisk arbeid av eit stad/ reisemål/ destinasjon, basert på turistanes ynskje og behov, dei fastbuande ynskjer og behov, bærekraftige heilskapleg perspektiv for utvikling, samt reisemålets føresetnad og moglegheit.

Næringskollegiet/ Vest-Telemark Rådet ynskjer å få utvikla ein masterplan for eit bærekraftig reiseliv i Vest-Telemark som bygger på IN- metodikken "Handbok for reiselivsmålutvikling" og som er ein systematisk og utprøvd metodikk for å utvikle ein felles plan/ forståing for å utvikle, bli kjent med, samkjøre og synleggjere kva som blir tilbydt turistane i regionen.

Vest-Telemark har ingen tydeleg posisjon som reisemål for internasjonale turister og forbindas i liten grad med spesielle opplevelingar (reason-to-go) eller verdiar (kva vi står for som region).

Næringskollegiet bad VT-Rådet v/ Anne Aasmundtveit og Telemark Næringshage v/ Thomas Berstad om å lage ei skisse for eit slikt strategisk arbeid for reiselivet etter IN sin metodikk. Thomas Berstad presenterte ei skisse på møte 14.august i VT - næringskollegiet.

Kort frå skissa;

Planprosess:

Nytte PLP som omfattar tre fasar: 1) Forstudie, 2) Strategifase og 3) Gjennomføring.

Tidsaspekt og kostnad:

- Forstudie 3 mnd.
Budsjettet: Kr. 150.000,-, med slik finansiering; kr. 10.000,- frå kvar V-T kommune og resten frå VTR.
- Strategifase 1 -1,5 år på 500 - 1 mill., forstudien avklarar finansieringa
- Gjennomføringsfasen (normalt 3 år). Tidsramme og kostnadar for gjennomføring avhenger av tiltaka og tiltakas omfang.

Plan for forankring:

- Sak til alle formannskapa i Vest-Telemark
- Thomas Berstad kan inviterast til kvart formannskap for å orientere om arbeidet.

Eigarskap til forstudiet:

- VTR blir eigar av forstudiet, Anne Aasmundtveit blir Prosjektansvarleg (PA) som igjen leiger inn ekstern konsulenthjelp til å vera prosjektleiar (PL).

Vurdering:

Reiselivet er ein viktig del av næringslivet i Seljord kommune og i regionen elles, og er sett på som ei av dei store vekstnæringane i landet i åra som kjem. Det er etter rådmannens vurdering eit stort behov for å sjå regionen meir samla innan dette området.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår Formannskapet om å gjere følgjande vedtak;

Seljord kommune støttar arbeidet med å utvikle ein masterplan for eit bærekraftig reiseliv i Vest-Telemark og løyver kr 10.000,- til forprosjektet. Midlane vert løyvd frå Formannskapet sin disposisjonskonto.

Utskrift til: Vest- Telemark Rådet – Næringskollegiet

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	67/18	27.09.2018

Avvikling av Telemark interkommunale næringsfond - omdisponering av løyving

Saksdokument:

Vedlegg:

1 Årsmøteprotokoll TIN 29.08. 2018

Saksutgreiling:

Årsmøte i Telemark interkommunale næringsfond (TIN) har vedteke å avvikle fondet og valte på møte på Bø Hotell den 29.august eit avviklingsstyre som innan 1.november skal ha utgreia ulike alternativ for avvikling.

Det vil på grunn av vedtaket om avvikling ikkje bli kravd inn dei årlege midlane frå eigar-kommunane for 2018.

Seljord kommune har i budsjett for Kommunalt næringsfond/ Kraftfond løyvd kr 75.000,- som kommunens sin årlege del av finansiering av TIN.

Midlane blir ikkje nyta som budsjettert og kan omdisponeras. Det er Formannskapet som gjer disposisjonar av Kommunalt næringsfond/ kraftfond.

Rådmannen ser 2 alternative disponeringar;

Alternativ 1. Inndekning av redusert løyving til prosjekt "Tilrettelegging for Vest-Telemark Teknologipark (VTTP)". Telemark fylkeskommunen har redusert sin løyving med kr 100.000,- til prosjektet på grunn av manglande støtte frå andre samarbeidspartnarar. Inntektstapet har ført til tap på fordring, noko som gjer at ein på ansvar 440 (Næring og Kultur) har 100.000,- i underskot på budsjett. Ref. sak om budsjettkontroll driftsbudsjett som blir lagt fram i dette møtet.

Alternativ 2. Fristille kr 75.000,- til næringsføremål. Det er ikkje att frie midlar for inneverande år på kommunalt næringsfond/Kraftfond. Kommunen har nyleg motteke fleire søknadar om midlar som ikkje er fremma grunna manglande midlar i Næringsfond/ Kraftfond for 2018.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår Formannskapet gjere følgjande vedtak:
Dei fristilte midlane på Kommunalt næringsfond/ Kraftfond disponererast til å dekke delar av den manglende finansiering i prosjekt "Tilrettelegging for VTTP".

PROTOKOLL

Årsmøte i Telemark interkommunale næringsfond
Bø Hotell, Bø 29. august 2018

Følgende eiere var representert:

Bø kommune	v/Olav Kasland
Hjartdal kommune	v/Bengt H. Odden
Kviteseid kommune	v/Tarjei Gjelstad
Nissedal kommune	v/Halvor Homme
Nome kommune	v/Bjørg Tveito Lundefaret
Notodden kommune	v/Torgeir Bakken
Porsgrunn kommune	v/Øyvind Solbakken
Sauherad kommune	v/Olav Kasland
Seljord kommune	v/Halldan Haugan
Skien kommune	v/Ståle Tveit
Tinn kommune	v/Sanja Pasovic
Tokke kommune	v/Jon R. Kleven
Vinje kommune	v/Jon R. Kleven

13 eiere var representert med stemmerett på årsmøtet.

Fra styret møtte: Bjørg Tveito Lundefaret (repr. Nome kommune på årsmøtet), Anne Karin Hansen, Lise Wilk, Rine Negård.

Fra administrasjonen møtte Geir Sørsum og Helén Andersen.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET PÅ ÅRSMØRET

Sakene ble behandlet i slik rekkefølge: sak 1, 2, 3, 4, 5 og 6.

Sak 1. Godkjennning av innkalling

Vedtak: Innkallingen ble godkjent.

Sak 2. Valg av dirigent og referent

Vedtak: Bjørg Tveito Lundefaret velges som dirigent og Helén Andersen og Geir Sørsum velges som referent.

Sak 3. Valg av to representanter til å underskrive protokollen

Vedtak: Bjørg Tveito Lundefaret og Halvor Homme velges til å underskrive protokollen.

Sak 4. Styrets årsberetning for 2017

Vedtak: *Enstemmig godkjent.*

Sak 5. Årsregnskap for 2017 med revisjonsberetning

Vedtak: *Enstemmig godkjent.*

Sak 6. Avvikling av Telemark interkommunale næringsfond

Vedtak:

*Styret setter i gang prosessen med avvikling av TIN.
Sittende styre velges som avviklingsstyre.
Avviklingsstyret utreder ulike alternativ for avvikling innen 1. november 2018
som så legges fram for årsmøtet.*

Enstemmig vedtatt.

Sak. 7 Eventuelt.

Ingen saker.

Bø Hotell, Bø 29. august 2018

Bjørg Tweito Lundefaret

Halvor Homme

Seljord kommune

Arkiv: A00
Saksnr.: 2018/435-8
Sakshand.: Ronde Schade
Direkte tlf.:
Dato: 26.07.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	68/18	27.09.2018
Kommunestyret		08.11.2018

Praktisering av gratisprinsippet i grunnskulen Seljord kommune**Saksdokument:**

- Opplæringsloven § 2-15
- Udir.no

Vedlegg:

- 1 Skriv til foreldreutval, elevråd og skulane 14.8 angående gratisprinsippet
- 1 Innspel Polentur Seljord - foreldregruppe 2004-kullet
- 2 FAU Flatdal skule - Innspel til gratisprinsippet
- 3 Innspel til gratisprinsippet i skulen - FAU Seljord ungdomsskule
- 4 Innspel til gratisprinsippet i skulen - FAU Seljord barneskule
- 7 Klubbmøte, brev til kommunen
- 10 PRISLISTE 2017
- 11 Reisevilkår og Praktisk informasjon
- 12 190904 foreløpig reiseprogram
- 12 Tilleggsbestilling kunde
- 12 Tips dugnad

Saksutgreiing:

Udir.no om gratisprinsippet i skulen:

"Grunnen til at opplæringen er gratis er at den skal være inkluderende, slik at alle elever kan delta på lik linje, uavhengig av økonomisk bakgrunn.

Gratisprinsippet i grunnskolen er regulert i opplæringsloven § 2-15. Der står det at kommunen ikkje kan krevje at elevene eller foreldre dekker utgifter i samband med grunnskuleopplæringa. Dette gjeld både undervisningsmateriell og faglege og sosiale aktiviteter som skolen arrangerer som en del av opplæringa. Skulen og kommunen kan heller ikkje krevje betaling for aktivitetar som er ein del av opplæringa, men som skjer utanfor skuletida.

Døme på undervisningsmateriell er skrive- og teiknesaker, lærebøker, ordlister og kalkulator.

Døme på utgifter til aktivitetar er kost og losji i samanheng med leirskuleopphold eller andre tematurar, utgifter til inngangsbilletter ved ekskursjonar og nødvendig transport i skuletida til symjehall og bibliotek.

Mat, drikke, nødvendige klede og anna utstyr som ikkje er undervisningsmateriell, vil foreldre måtte dekke. Det er skulane og skuleeigar som bestemmer kva for aktivitetar elevane skal gjennomføre, for eksempel om elevene skal på leirskule. Aktivitetar i regi av skulen skal være gratis. Bakgrunnen for at turar også skal vere gratis, er at dei skal være inkluderande, slik at alle elever kan delta, utan omsyn til økonomisk bakgrunn.

Kommunar som sender klassar på leirskule, kan søke om statlig tilskot til opphold og opplæring på leirskule. Tilskotet skal stimulere til at kommunar vel å sende klasser på leirskule.

Dersom ein tur er ein del av opplæringa i grunnskulen eller vidaregåande skule skal kostnadene i utgangspunktet dekkas av kommunen eller fylkeskommunen. Skuleeigar vil da vere ansvarlig for organisering og gjennomføring av turen.

Skulen eller skuleeigar må konkret vurdere om turen er en del av opplæringa og i skulen sin regi. Momenta i ei slik vurdering kan vere om

- reise skjer i skuletida
- turen er ein del av opplæringa etter læreplanane for fag
- lærarar er med på turen og mottar lønn
- det er utarbeidd reglar for turen, med t.d. sanksjoner for å bli sendt heim
- skuleeigar er ansvarleg ved uhell
- turen går fram av skulen sin årssplan/verksemndsplan
- dei som ikkje er med på turen har eit organisert opplæringstilbod

Lista er ikkje uttømmande. Dersom et eller fleire av momentane er til stede, kan turen vurderast som ein del av opplæringa og skal vere gratis for elevene og foreldra. Dersom ingen av desse momentane er til stade, vil turen ikkje ha noe med opplæringa å gjøre, og fell utanfor gratisprinsippet.

Frivillig betaling eller informasjon om kostnader i forkant er ikkje avgjerande for om turar eller samlingar blir vurdert å vere i skulen sin regi eller ikkje.

Når det gjeld utgifter til kost, er dette ikkje noe som normalt blir dekt ved opplæring gitt på skulen. Derfor kan elevar bli pålagt utgifter til eigen mat på skuleturar også. Utgiftene må vere på nivå med det mat og drikke normalt ville koste for ein elev.

Dersom ein tur delvis er lagt til skuletida og delvis til fridagar, kan skuleeigar ta betalt for den delen som skjer på fridagar. Ei slik ordning føreset at skuleeigar legg til rette, med for eksempel transport, på ein slik måte at det er eit reelt alternativ å delta bare på skuledagar.

Skoleruta bestemmer kva som er skuledagar og kva som er fridagar. Skoleruta kan likevel avvike for enkelte trinn, slik at turar ikkje er lagt til skuledagar sjølv om dei er på kvardagar. Eventuelle endringar av skoleruta, som er lokal forskrift, føreset høring.

Finansiering frå andre enn skulen

Opplæringsloven er ikkje til hinder for at andre enn skuleeigar finansierer skuleturar, så lenge retten til gratis opplæring blir ivaretatt. Elevar og foreldre kan gå saman om å finansiere turar ved f.eks. frivillige gåver, dugnader og loddsal. Dersom elevene eller foreldre gir pengar bør dette skje anonymt.

Skulane kan og ta imot pengegåver, tilskot til klassekassar, utstyr e.l. frå andre enn foreldre. Dei som gir gåver eller tilskot kan ikkje stille krav om motyting, for eksempel i form av reklame for næringslivet. Det er også ein klar føresetnad at pengane ikkje er øyremerket ein elev, men skal komme hele elevgruppa til gode, og at ingen blir pressa til å gi eller bidra.

Særskilt om Polenturen i Seljord:

Det er lang tradisjon med gjennomføring av tur med Polentur for 10. klasse i Seljord kvar haust. Skulen har fått gode tilbakemeldingar frå foreldre og elevar etter gjennomført tur og kommunen har fått gode tilbakemeldingar frå turarrangør om gruppene som reiser frå Seljord. Turen går m.a. til Krakow og Berlin med Auschwitz, Sachsenhausen og Ravensbrück som viktige stopp på turen.

Intensjonen med turen er mellom anna å formidle informasjon om ein særskilt viktig del av nyare historie, slik at elevane utviklar forståing for menneskeverd, rasisme og ekstremisme. Det at elevane fram til no har møtt såkalla "tidsvitne" på turen, har vore med på å forsterke læringsutbyttet og opplevinga.

Hvite Bussers sin visjon er: "En fremtid med menneskeverd, uten rasisme og ekstremisme."

Denne visjonen kan ein og finne nedfelt i skulen sin læreplan, Kunnskapsløftet:

«Synet på menneskets likeverd og verdighet er en spore til stadig på nytt å sikre og utvide friheten til å tro, tenke, tale og handle uten skille etter kjønn, funksjonsevne, rase, religion, nasjon eller posisjon. Dette grunnsyn er en varig kilde til endring av samfunnet for å bedre menneskenes kåر.»

Det er ei foreldregruppe på det aktuelle trinnet som har ansvar for planlegging og gjennomføring av turen i samarbeid med kontaktlærar og skulen. Foreldra har ansvar for dugnadslistar og oppfølging av desse listene. Difor kan også organiseringa og kostnaden for turen bli ulik frå år til år.

Kostnaden for deltaking har auka dei siste åra. I 2014 kosta turen om lag 6 000 kroner. I 2019 er kostnaden auka til om lag 6 999 kr per elev eller føresett. Denne prisen er ein slags "grunnpris" for turen. Val av betre og meir sentrumsnære hotell m.m kan føre til at turen blir inntil 1 500 kr dyrare, totalt om lag 8 500 kr. I hovudsak er det brukt buss på turen, men enkelte klassar har også brukt fly på delar av turen. Val av transportmåte og/eller standard på overnatting er blant fleire faktorar som fører til ulikt kostnadsnivå frå år til år. Polenturen kan vare frå 5 til 8 dagar. Nokre år vel ein ekstra dagar for også å få med andre sosiale opplevingar.

Enkelte foreldre opplever at det er forventa frå skulen at dei blir med på turen, men skulen har presisert at det ikkje er behov for meir enn om lag 6 foreldre i tillegg til 2 lærarar for at det skal vere forsvarleg bemanning på turen..

Særs mange foreldre/føresette er med på turen og har gode opplevingar med det. Det kan og vere at foreldre opplever at innhaldet på turen er av ein slik karakter, det er mange sterke inntrykk, at det er godt for eleven å ha med seg ein vaksen forelder.

Økonomi.

Dersom ein familie har ein elev og ein føresett på turen vil samla kostnad vere på mellom 13 998 kr og 16 998 kr. I tillegg må den vaksne ta ferie eller fri frå arbeid for å fylge med på turen. Det har kome fleire innspel frå foreldre ved usk på at eigendelen no har blitt så høg at det er økonomisk vanskeleg for enkelte å prioritere turen. Det er lagt til rette for at elevar som ikkje er med på turen kan få eit tilbod lokalt på skulen i Seljord, men det er få eller ingen elevar/familiarar som ynskjer ei slik løysing. Skulen har i nokre tilfelle betalt turen for enkeltelevar/familiarar som ikkje har økonomisk evne til å betale.

Kommunen har vedtatt økonomisk støtte med inntil 25 000 kr per klasse/år. Dette er del av den totale finansieringa kvart år. I tillegg betaler kommunen/skulen eigendel for to lærarar (2x 6 999 kr), samt godtgjering for lærarane etter lokal avtale (2 x 22 000 kr). I tillegg kjem utgifter for ytterlegare avspasering etter avtaleverk. Totalt kostar turen kommunen om lag 80 000 kr i 2018.

Det er etter kvart organisert svært mykje dugnadsarbeid i forkant av gjennomføring av turen. Enkelte klassar startar sparing i mange år før sjølve turen. Dugnadsarbeidet startar gjerne allereie i 8. klasse med arbeid på ulike festivalar på sommaren. Jo meir du jobbar, desto rimelegare blir turen. Eigendelen for turen kan difor variere mykje frå år til år, elev til elev, frå familie til familie.

Konklusjon:

Slik Polenturen er organisert i dag er den vurdert av kommunalsjef som i strid med gratisprinsippet i Opplæringsloven. Sjølve turen og formålet med turen er del av opplæringa på ungdomstrinnet og i skulen si regi, jf. momenta i Udir sitt rundskriv:

- reise skjer i skuletida
- turen er ein del av opplæringa etter læreplanane for fag
- lærarar er med på turen og mottar lønn
- det er utarbeidd reglar for turen, med t.d. sanksjoner for å bli sendt heim
- skuleeigar er ansvarleg ved uhell
- turen går fram av skulen sin årsplan/verksemndsplan
- dei som ikkje er med på turen har eit organisert opplæringstilbod

Det at foreldre tek ansvar for organisering, opplegg og andre praktiske oppgåver endrar ikkje på vurderinga så lenge sjølve turen skjer innanfor rammene av det ordinære skuleåret og i skuletida.

Enkelte andre kommunar og skular har valt å leggje turen til elevane sine ferieperiodar og la foreldre ha hovudansvar for turen, men ein slik tur bør skje i regi av skulen og innanfor det ordinære skuleåret. Andre kommunar har gitt elevane permisjon for å reise på Polentur, men det er tidlegare vurdert av Fylkesmannen i Vest-Agder som "omgåing av opplæringsloven sin paragraf om gratisprinsippet". Dersom kommunen skal fullfinansiere turen for alle elevar vil det føre til ein meirkostnad på om lag 300 000 kr (40 elevar per trinn X 7 500 kr).

Totalt vil kommunal fullfinansiering av Polentur koste i underkant av 500 000 kr.

Alternative løysingar sendt skulane/FAU/elevråd til drøfting og vurdering:

1. Seljord kommune aukar tilskotet til Polentur frå 25 000 kr til 3 500 kr per elev. Totalt vil da turen koste kommunen 140 000 kr (40 elevar x 3 500 kr). I tillegg kjem utgifter til dekning av eigendel og løn for lærarar. Omfanget av dugnadsinnsats blir samstundes redusert frå 68 timer til 36 timer i løpet av 8.-10.klasse. Det utgjer 12 timer dugnad per år 8.-10.kl. Omfanget av dugnadsinnsatsen er da vurdert som ikkje i strid med gratisprinsippet.
2. Polentur for 10. klasse blir avvikla med verknad frå hausten 2020. Kommunen stiller 100 000 kr (40 elevar x 2 500 kr) til disposisjon for tur/opplegg med 10. klasse der skulen organiserer og gjennomfører tur med fagleg og sosialt innhald i samsvar med gjeldande læreplanar, lov og forskrift. Skulen bør saman med foreldreutvalet og elevrådet vurdere formål, innhald og organisering av turen.
3. Seljord kommune betalar eigendelen fullt ut for elevane frå og med 2020. Totalt vil turen koste 300 000 kr (40 elevar x 7 500 kr) . I tillegg kjem utgifter til dekning av eigendel og løn for lærarar.

Det har kome innspel frå skulane og fleire elevar har skrive avisinnlegg til saka.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å fatte følgjande vedtak:

Polentur for 10. klasse blir avvikla med verknad frå hausten 2020. Kommunen stiller inntil 100 000 kr (40 elevar x 2 500 kr) til disposisjon for tur/opplegg med 10. klasse der skulen organiserer og gjennomfører ein tur med fagleg og sosialt innhald i samsvar med gjeldande læreplanar, lov og forskrift. Skulen bør saman med foreldreutvalet og elevrådet vurdere formål, innhald og organisering av turen. Meirkostnad på om lag 20 000 kr må ungdomsskulen dekkje innanfor den økonomiske ramma til skulen.

Ein ber skulane og foreldreutvala i løpet av 2018/19 vurdere andre aktivitetar ved skulane og sikre at desse blir gjennomført etter intensionen med gratisprinsippet i Opplæringslova.

Det er viktig at elevråd og foreldreutval med jamne mellomrom drøftar praktisering av gratisprinsippet for å sikre god og rett praksis ved den enkelte skule.

Utskrift til:

Skulane, elevrådet og foreldreutvala ved skulane

Til skulen, elevråd og FAU.

Det har det siste året kome fleire spørsmål frå foreldregruppa ang praktisering av gratisprinsippet i grunnskulen. Seljord kommune ynskjer lik og riktig praksis ved alle skulane. Det blir difor utarbeidd ei politisk sak til formannskapet 27. september og til kommunestyret 8. november om praktisering av gratisprinsippet. Eg ber særskilt om uttale frå elevråd og foreldreutval ved ungdomsskulen om Polenturen for 10.klasse. Frist 15.9.2018. Alle innspel vil bli lagt med som vedlegg i den politiske saka. Send elektronisk til ronde.schade@seljord.kommune.no

Udir.no om gratisprinsippet i skulen:

"Grunnen til at opplæringen er gratis er at den skal være inkluderende, slik at alle elever kan delta på lik linje, uavhengig av økonomisk bakgrunn." (Utdanningsdirektoratet, Udir).

Gratisprinsippet i grunnskulen er regulert av opplæringslova § 2-15. Der står det at kommunen *ikkje kan krevje* at elevene eller foreldre dekkjer utgifter i samband med grunnskuleopplæringa.

Dette gjeld både undervisningsmateriell og faglege og sosiale aktivitetar som skolen arrangerer som ein del av opplæringa. Skulen og kommunen kan heller ikkje krevje betaling for aktivitetar som er ein del av opplæringa, men som skjer utanfor skuletida.

- Døme på undervisningsmateriell er skrive- og teiknesaker, lærebøker, ordlister og kalkulator.
- Døme på utgifter til aktivitetar er kost og losji i samanheng med leirskuleopphold eller andre tematurar, utgifter til inngangsbilletter ved ekskursjonar og nødvendig transport i skuletida til symjehall og bibliotek.
- Mat, drikke, nødvendige klede og anna utstyr som ikkje er undervisningsmateriell, vil foreldre måtte dekke.

Det er skulane og skuleeigar som bestemmer kva for aktivitetar elevane skal gjennomføre, for eksempel om elevene skal på leirskule. Aktivitetar i regi av skulen skal være gratis. Bakrunnen for at turar også skal vere gratis, er at dei skal være inkluderande, slik at alle elever kan delta, utan omsyn til økonomisk bakgrunn. Kommunar som sender klassar på leirskule, kan søke om statlig tilskot til opphold og opplæring på leirskule. Tilskotet skal stimulere til at kommunar vel å sende klasser på leirskule.

Dersom ein tur er ein del av opplæringa i grunnskulen skal kostnadene i utgangspunktet dekkas av kommunen. Skuleeigar vil da vere ansvarlig for organisering og gjennomføring av turen.

Skulen eller skuleeigar må konkret vurdere om turen er en del av opplæringa og i skulen sin regi. Moment i ei slik vurdering kan vere om

- reise skjer i skuletida
- turen er ein del av opplæringa etter læreplanane for fag
- lærarar er med på turen og mottar lønn
- det er utarbeidd reglar for turen, med t.d. sanksjoner for å bli sendt heim
- skuleeigar er ansvarleg ved uhell
- turen går fram av skulen sin årssplan/verksemndsplan
- dei som ikkje er med på turen har eit organisert opplæringstilbod

Lista er ikkje uttømmande. Dersom et eller fleire av momentane er til stede, kan turen vurderast som ein del av opplæringa og skal vere gratis for elevene og foreldra. Dersom ingen av desse momenta er til stade, vil turen ikkje ha noko med opplæringa å gjere og fell utanfor gratisprinsippet.

Frivillig betaling eller informasjon om kostnader i forkant er ikkje avgjerande for om turar eller samlingar blir vurdert å vere i skulen sin regi eller ikkje.

Når det gjeld utgifter til kost, er dette ikkje noko som normalt blir dekt ved opplæring gitt på skulen. Difor kan elevar bli pålagt utgifter til mat på skuleturar også. Utgiftene må vere på nivå med det mat og drikke normalt ville koste for ein elev.

Dersom ein tur delvis er lagt til skuletida og delvis til fridagar, kan skuleeigar ta betalt for den delen som skjer på fridagar. Ei slik ordning føreset at skuleeigar legg til rette, med for eksempel transport, på ein slik måte at det er eit reelt alternativ å delta bare på skuledagar.

Skoleruta bestemmer kva som er skuledagar og kva som er fridagar. Skoleruta kan likevel avvike for enkelte trinn, slik at turar ikkje er lagt til skuledagar sjølv om dei er på kvardagar.

Finansiering frå andre enn skulen

Opplæringsloven er ikkje til hinder for at andre enn skuleeigar finansierer skuleturar, så lenge retten til gratis opplæring blir ivaretatt. **Elevar og foreldre kan gå saman om å finansiere turar ved f.eks. frivillige gåver, dugnader og loddsal. Dersom elevene eller foreldre gir pengar bør dette skje anonymt.**

Skulane kan og ta imot pengegåver, tilskot til klassekassar, utstyr e.l. frå andre enn foreldre. Dei som gir gåver eller tilskot kan ikkje stille krav om motyting, for eksempel i form av reklame for næringslivet. Det er også ein klar føresetnad at pengane ikkje er øyremerka ein elev, men skal kome heile elevgruppa til gode, og at ingen blir pressa til å gi eller bidra.

Særskilt om Polenturen for 10.klasse i Seljord:

Det er lang tradisjon med gjennomføring av Polentur for 10. klasse i Seljord. Skulen har fått gode tilbakemeldingar frå foreldre og elevar etter gjennomførte turar og kommunen har fått gode tilbakemeldingar frå turarrangør. 10. klasse reiser kvar haust og turen går m.a. til Krakow og Berlin med Auschwitz, Sachsenhausen og Ravensbrück på programmet. Intensjonen med turen er m.a. å formidle informasjon om ein særskilt viktig del av historia, slik at elevane utviklar forståing for menneskeverd, rasisme og ekstremisme. Det at elevane fram til no har møtt såkalla "tidsvitne" på turen, har vore med på å forsterke læringsutbyttet og opplevinga.

Hvite Bussers sin visjon er: "En fremtid med menneskeverd, uten rasisme og ekstremisme."

Denne visjonen harmonerer med skulen sin læreplan, Kunnskapsløftet:

«Synet på menneskets likeverd og verdighet er en spore til stadig på nytt å sikre og utvide friheten til å tro, tenke, tale og handle uten skille eller kjønn, funksjonsevne, rase, religion, nasjon eller posisjon. Dette grunnsyn er en varig kilde til endring av samfunnet for å bedre menneskenes kåر.»

Det er ei foreldregruppe på det aktuelle trinnet som har ansvar for planlegging og gjennomføring av turen i samarbeid med kontaktlærar og skulen. Foreldra har ansvar for dugnadslistar og oppfølging av desse listene. Difor kan også organiseringa og kostnaden for turen bli ulik frå år til år. Kostnaden for deltaking har auka mykje dei siste åra. I 2014 kosta det om lag 6 000 kroner. I 2019 er kostnaden auka til om lag 6 999 kr per elev eller føresett. Denne prisen er ein slags "grunnpris" for turen. Val av betre og meir sentrumsnære hotell kan føre til at turen blir inntil 1 500 kr dyrare, totalt om lag 8 500 kr. I hovudsak er det brukt buss på turen, men enkelte klassar har også brukte fly på delar av turen. Val av transportmåte og/eller standard på overnatting er blant fleire faktorar som fører til ulikt kostnadsnivå år til år. Polenturen kan vare frå 5 til 8 dagar. Nokre år vel ein ekstra dagar for også å få med andre sosiale opplevingar.

Enkelte foreldre opplever at det er forventa frå skulen at dei blir med på turen, men skulen har presisert at det ikkje er behov for meir enn om lag 6 foreldre i tillegg til 2 lærarar for at det skal vere forsvarleg bemanning på turen. Særskilt mange foreldre/føresette er med på turen og har gode opplevingar med det. Det kan og vere at foreldre opplever at innhaldet på turen er av ein slik karakter, det er mange sterke inntrykk, at det er godt for eleven å ha med seg ein vaksen forelder.

Økonomi.

Dersom ein familie har med ein elev og ein føresett på turen vil samla kostnad for familien i 2018 vere om lag 18 000 kr. I tillegg må foreldre ta ferie eller fri frå arbeid for å fylge med på turen. Det har kome enkelte munnlege og skriftlege innspel frå foreldre ved u-skulen på at dette no kostar så mykje at det er vanskeleg å prioritere økonomisk. Det er frå skulen si side lagt til rette for at elevar som ikkje er med på turen kan få eit tilbod lokalt på skulen i Seljord, men det er få elevar/familiarar som ynskjer dette. Skulen har i nokre tilfelle betalt turen for enkeltelevar/familiarar som ikkje har økonomisk evne til å betale.

Kommunen har vedtatt økonomisk støtte med inntil 25 000 kr per klasse/år. Dette utgjer i underkant av 1 000 kr per elev. I tillegg betaler kommunen eigendel for to lærarar (2 x 10 000 kr), samt godtgjering for lærarane etter lokal avtale (2 x 20 000 kr). Totalt kostar turen Seljord kommune om lag 85 000 kr i 2018.

Det er etter kvart organisert svært mykje dugnadsarbeid i forkant av gjennomføring av turen. Enkelte klassar startar sparing i mange år før sjølve turen. Dugnadsarbeidet startar gjerne allereie i 8. klasse med arbeid på ulike festivalar på sommaren. Jo meir du jobbar, desto rimelegare blir turen.

Eigendelen for turen kan difor variere mykje frå år til år, elev til elev, frå familie til familie. Omfanget av forventa dugnadsarbeid for å redusere eigendel for turen, er såpass stort at det blir vurdert som urimeleg av mange foreldre.

- Skal ein jobbe inn heile turen for ein elev vil det utgjere om lag 68 timer arbeid a 110 kr/timen. Det er om lag 2 arbeidsveker. Fordelt på tre år, 8-10.kl., utgjer det om lag 22 timer dugnad kvart år.

Konklusjon:

Slik Polenturen er organisert i dag er den, etter skuleansvarleg sin vurdering, i konflikt med gratisprinsippet i Opplæringslova. Sjølve turen og formålet med turen er del av opplæringa på ungdomstrinnet og i skulen si regi, jf. momenta i Udir sitt rundskriv. Omfanget av forventa dugnadsinnsats for å finansiere turen er såpass stort at det er urimeleg og at eleven/foreldra må betale ein eigendel for eleven.

Det at foreldre tek ansvar for organisering, opplegg og andre praktiske oppgåver endrar ikkje på vurderinga så lenge sjølve turen skjer innanfor rammene av det ordinære skuleåret og i skuletida. Enkelte andre kommunar og skular har valt å leggje turen til elevane sine ferieperiodar og la foreldre ha hovudansvar for turen, men ein slik tur bør vere i regi av skulen og innanfor det ordinære skuleåret.

Moglege løysingar til drøfting:

1. Seljord kommune aukar tilskotet til Polentur frå 25 000 kr til 3 500 kr per elev. Totalt vil da turen koste kommunen 140 000 kr (40 elevar x 3 500 kr). I tillegg kjem utgifter til dekning av eigendel og løn for lærarar. Omfanget av dugnadsinnsats blir samstundes redusert frå 68 timer til 36 timer i løpet av 8.-10.klasse. Det utgjer 12 timer dugnad per år 8.-10.kl. Omfanget av dugnadsinnsatsen er da vurdert som ikkje i strid med gratisprinsippet.
2. Polentur for 10. klasse blir avvikla med verknad frå hausten 2020. Kommunen stiller 100 000 kr (40 elevar x 2 500 kr) til disposisjon for tur/opplegg med 10. klasse der skulen organiserer og gjennomfører tur med fagleg og sosialt innhald i samsvar med gjeldande læreplanar, lov og forskrift. Skulen bør saman med foreldreutvalet og elevrådet vurdere formål, innhald og organisering av turen.
3. Seljord kommune betalar eigendelen fullt ut for elevane frå og med 2020. Totalt vil turen da koste 300 000 kr (40 elevar x 7 500 kr) . I tillegg kjem utgifter til dekning av eigendel og løn for lærarar.

NB. Punkt 3 er lite realistisk grunna kommunen sin økonomiske situasjon.

Ein ber skulane og foreldreutvala i løpet av 2018/19 vurdere andre aktivitetar og sikre at desse blir gjennomført etter intensjonen med gratisprinsippet i Opplæringslova.

Innspel frå nokre foreldre vedrørande gratisprinsippet i skulen

Gratisprinsippet i skulen; «grunnen til at opplæringen er gratis er at den skal være inkluderende slik at alle elever kan delta på lik linje, uavhengig av økonomisk bakgrunn.» (Utdanningsdirektoratet).

Kostnadsutgifter til Polentur er ulik frå år til år. Pris for turen er satt til om lag kr 8500.- pr elev. Då er ikkje lommepengar og fellesutgifter(felleskassa) inkludert. Prisen vil doble seg dersom ein forelder blir med. Utgifter kan reduserast inn ved dugnad, med ein timepris på ca 100 kr. Det vil sei at det må jobbast ca 85 timer dugnad over to år for å tene inn til ein person ! Det er foreldregruppa som har ansvar for dugnad og gjennomføring av desse. Det hender også at det er fleire frå same husstand som skal delta på Polentur, det nemnast tvillingpar, søskener.

Det er nemnt munnleg av ein forelder, som har rekna på eventuelle utgifter ved Polentur: tapt arbeidsforteneste (ferie for forelder), tur for to og lommepengar vil det kome på ca kr 45000.- for denne husstanden.

Polentur for 10. klasse kostar kommunen i dag kr 85 000.- Utifrå det me les i skriv til FAU, frå kommunalsjef Ronde Schade, er ca kr 60 000.- av desse brukta for å finansiere lønn og reise til lærarar. I 2019 er det 42 elevar på 10.klasse trinnet. I 2018 var kommunal støtte kr 25 000.- for klassetrinnet, og for kull i 2019 vil det sei at det blir kr 595.- i støtte til kvar elev.

I dag er Polenturen organisert med ei reisetid på 8 dagar. Polenturen burde ha ei kortare reiselengde, maks ei skuleveke (måndag til fredag). Kvifor ikkje reise med fly?

Hvite Busser sin visjon er: «En fremtid med menneskeverd, uten rasisme og ekstremisme». Denne visjonen harmonerer med skulen sin læreplan, Kunnskapsløftet:

«Synet på menneskets likeverd og verdighet er en spore til stadig på nytt og sikre og utvide friheten til å tro, tenke, tale og handle uten å skille eller kjønn, funksjonsevne, rase, religion, nasjon eller posisjon. Dette grunnsyn er en varig kilde til endring av samfunnet for å bedre menneskenes kår.»

Er det mogleg å tenke andre alternative studieturar som kan vera mindre økonomisk belastende for kommunen og foreldre? Og som kan gje god læring for å styrke ungdoms demokratiske haldningar, verdiar og ferdigheitar, og som harmonerer med det nemnte Kunnskapsløftet.

Eit innspel til ein evt annan studietur:

Noreg blei i 2011 utsett for terrorangrep i Oslo og på Utøya. I etterkant er det opna eit læresenter som er utvikla for at ungdom sjølv skal reflektere over kva demokrati tyder for dei, kva som utfordrar demokratiet og korleis dei sjølv kan verne om demokratiet. Tidleg førebygging av anti- demokratiske haldningar og ekstremisme, og særleg relevant for ein av samfunnets viktigaste demokratibygjande institusjonar, nemleg skulen. I tillegg finst det eit '22. juli senter, filmar om hendinga, museum, tidsvitne, anti-rasistisk senter som kunne vore vitja.

Når det er så tydeleg at denne Polenturen strid imot gratisprinsippet, kvifor ikkje stoppe allereie i 2019? Kvifor utsetja det til 2020?

Foreldre til elevar i 2004-kullet.

Rasa Juknaite, Bente og Bjørn Å Groven, Beate og Trygve Lia, Camilla Johansen, Anette og Sondre Øverbø, Marita Byggstøyl og Frode Dyrland, Monika og Arne Inge Eilefstad, Inger K Brekke og Jarle Ståland, Gunn Berit og Jon Atle Aase.

[Udir.no om gratisprinsippet i skulen](#)

Foreldreutvalet ved Flatdal skule støttar Seljord kommune sitt ynskje om lik og riktig praksis ved alle skulane. Vår erfaring er at praksis har vore begrensa egenbetaling ved faglege og sosiale aktivitetar.

Vi opplever skulen som tilretteleggar for deltagelse for alle, uavhengig av økonomisk bakgrunn. Til dømes ved begrensa utlån av utstyr på dagar det er lagt opp til aktivitetar som krever slikt. Samtidig har vi sosiale aktivitetar kan medføre bidrag frå heimane – enten i form av kakebaking eller ein inngangssum.

Dette er våre tiltak, som også er forslag som kan fremme lik og riktig praksis ved alle skulane:

- Sosiale aktivitetar i regi av FAU vil inkludere alle. Betaling bør vera frivillig og etter sjølvkostprinsippet.
- Vi ynskjer lågterskel blant foreldre/føresette for å melde frå om avvik på gratisprinsippet. FAU vil behandle og fylge opp saken på ein diskret og anonymisert måte.
- Planlagte faglege og sosiale aktivitetar vil bli informert om i god tid på førehand, det betyr at familiane vil få mogelegheit til å forberede seg. Til dømes låne ski til skidag, vera opplyst om eventuell inngangssum på førehand, datoar for planlagt kantine gjennom året med makssum definera.

Vi vil framleis fortsette å vektlegge gratisprinsippet så langt det lar seg gjere, og kanskje i sterkare grad vera tydeleg på det.

Vedtak frå FAU ved Seljord ungdomsskule til politisk sak i formannskapet 27.09 og kommunestyre 8.11.18 om gratisprinsippet i grunnskulen

Fau representantane i 8, 9 og 10. klasse har vore i kontakt med foreldregruppene i sine klasser for å få innspel i forkant av møtet i FAU den 6.09.18.

Det har vore viktig for oss at dei som ynskjer å kome med innspel anonymt også skulle få kome med si mening.

Kort om saka: Polenturen ved Seljord ungdomsskule har lang tradisjon med gode tilbakemeldingar frå elevar, foreldre og lærarane. Intensjonen med turen er m.a å formidle informasjon om ein særskilt viktig del av historia, slik at elevane utviklar forståing for menneskeverd, rasisme og ekstremisme. Dette er i tråd med skulens læreplan. Det er foreldregruppa på det aktuelle trinnet som har ansvar for planlegging og gjennomføring av turen i samarbeid med kontaktlærer og skulen. Foreldra har ansvar for dugnadslister og oppfølging av desse listene.

Planlegging og organisering av Polenturen var oppe til drøfting i SMU/ FAU ved Seljord ungdomsskule våren 2018. Det vart då bestemt at det skulle vere ein tydeleg skriftleg- plan for korleis ein skulle gjennomføre ein demokratisk og ryddig prosess for turen, frå fyrste foreldremøte på 8. trinn til gjennomføring på 10. trinn. Denne skriftlege planen skulle vere klar til hausten 2018.

Denne skriftlege-planen er det skulen som utformar. Det er viktig at dei lærerane med mest erfaring frå Polenturane styrer dette arbeidet. Minst ein av desse lærerane skal vere i komiteen som planlegg og organiserar Polenturen. Planen skal innehalde den billigaste reisa, om det er med kvite bussar eller Aktive fredsreiser. Turen skal vere på maks 7 dagar. Det skal stå kor mange dugnadstimar den enkelte må delta på. Det skal og vere mogeleg å tene inn heile turen på dugnad, om det er ynskjeleg. Det skal kome tydeleg fram at foreldre ikkje treng å vere med. Erfaringane frå Polenturane syner at det er ca. 1 vaksen pr. 4 elevar. Samstundes må skulen informere om elevar som treng å ha med føresette. Det skal kome fram kva for eit opplegg skulen har for dei som av ulike årsaker ikkje ynskjer å delta på turen. Dette opplegget skal ha høg kvalitet og gje godt læringsutbytte for elevane. Turen er ikkje obligatorisk for elevar eller føresette. Det er ynskjeleg at det vert informert om Polentur allereie på overgangsmøte med ungdomsskulen, våren i 7. klasse. Då er både foreldre og elevar til stades.

Det har vore ein del rasismeproblematikk på ungdomsskulen og denne turen er viktig for at elevane skal forstå kor feil rasisme og diskriminering er, og at dette også skjer i dag, ikkje bare i den 2. verdskrig. Malin Tengren, tidlegare elev ved ungdomsskulen har formulert dette i sitt innspel:

For ikke så lenge siden ble det sendt nynazistiske flygeblad rundt i postkassene i Seljord. Polenturen endret synet til mange rundt akkurat det her med rasisme. Man innser hvor stor skade hat kan gjøre. Derfor tror jeg det er det så utrolig viktig å fortsette med disse turene, og spre budskapet videre til den yngre generasjonen. Fremtidens generasjon!

Dette vart einstemmig vedtatt i FAU ved Seljord ungdomsskule 6.09.18:

- Seljord ungdomsskule skal halde fram med å organisere Polentur, men med ein skriftleg plan for organisering av turen, slik at me sikrar god informasjon til elevar og foreldre, samt ein demokratisk og ryddig prosess.
- Denne skriftlege-planen er det skulen som utformar. Det er dei lærerane med mest erfaring frå Polenturane som styrer dette arbeidet. Minst ein av desse lærerane skal vere i komiteen som planlegg og organiserar Polenturen. Gruppas kommunikasjon skal gå gjennom skulen/ læraren.
- Planen skal innehalde den billigaste reisa, om det er med Kvite bussar eller Aktive fredsreiser. Turen skal vere på maks 7 dagar.
- Det skal stå kor mange dugnadstimar den enkelte må delta på. Det skal og vere mogeleg å tene inn heile turen på dugnad. FAU meiner at dugnadsarbeidet skal gå til Polenturen, ikkje andre turar eller arrangement i etterkant.
- Det skal kome tydeleg fram at foreldre ikkje treng å vere med. Samstundes må skulen informere om elevar som treng å ha med føresette.
- Turen er ikkje obligatorisk for elevar eller føresette. Det er ynskjeleg at det vert informert om Polentur allereie på overgangsmøte med ungdomsskulen, våren i 7. klasse. Då er både foreldre og elevar til stades. Det skal kome fram kva for eit opplegg skulen har for dei som av ulike årsaker ikkje ynskjer å delta på turen. Dette opplegget skal ha høg kvalitet og gje godt læringsutbytte for elevane.

Innspill fra nokon foreldre, og frå ein tidlegare elev, på gratisprinsippet i grunnskolen og Polentur. Innspela vart drøfta i FAU- møtet og er her presentert i sin heilskap:

Innspel frå ein forelder:

Det er jo en god sak med gratis prinsippet i skolen. Samtidig har jeg aldri hatt noe imot dugnader for å få til gode ting. Kanskje er det et brukbart kompromiss når kommunen øker tilskuddet til Polen-turen?

Innspel frå ein forelder:

Vi går nok for alternativ 2. For at alle skal få være med på noe, og for at alt skal være rettferdig for alle elever i forhold til økonomi, så går vi for dette alternativet.

Innspel frå ein forelder:

Min mening er at skulen må forholde seg til gratisprinsippet. Eg trur polenturen slik den gjennomførast i dag kan vere ei belastning for nokon heimar, det er ikkje alle som har økonomi til å klare å betale turen, og heller ikkje helse/ anledning til å jobbe så mykje

dugnad. Eg trur og alternativ 1 i skrivet til Ronde kan opplevast å bli for mykje dugnadsjobbing for nokon, sjølv om det ikkje er i konflikt med gratisprinsippet. Så lenge seljord kommune ikkje kan betale heile turen for elevane meiner eg at alternativ 2 i skrivet frå Ronde er eit bra alternativ.

Innspel frå ein forelder:

Vår meining er at Polenturane bryt med gratisprinsippet og er sosialt urettferdig.

Ein billett kostar ca 10.000,- og kan bli ei skikkeleg byrde for mange. Ein kan og få ein følelse av at det er underforstått at alle elevane må ha med ein forelder, då blir beløpet det dobbelte.

Den byrden er der uansett om du betalar beløpet kontant eller jobbar dugnad. Det kan vera mange grunnar til at ein ikkje har sjans til dugnadsjobbing; helseproblem, aleineforsøgar etc. Dessutan blir det heilt feil når det er foreldra som må jobbe dugnad og ikkje ungane! Me tjener meir enn 100 kr timen og jobbar sjølvsgåt heller ekstra på arbeid og betalar regninga enn å ta ymse arbeid på festivalar i fritida.

Polenturen i seg sjølv er sikkert ei fin oppleveling, men kvifor kan ikkje skulane tene desse pengane? Det kan vera elevbedrifter, elevar som tar på seg små jobbar i skuletida (type OD-dag der inntekta går til tur) eller at lærarar og elevar steller til revyar, kakelotteri el.l. Men det må vera slik at elevane sit att med ein følelse av at det er dei sjølve som har jobba for dette.

Turane til Seljord er og utruleg dyre samanlikna med andre. Slik kan det ikkje vera, det må heller vera ein slags nasjonal standard som sikrar alle ein tur men at skulen og kommunen må ta rekninga.

Innspel frå tidlegare elev ved ungdomsskulen:

Jeg har fått høre at det er fare for at Polenturen blir nedlagt. Dette syns jeg er utrolig leit, for denne turen er så unik og lærerik! Dette vet jeg at jeg ikke er alene om. Denne klassesituren er så utrolig viktig på mange forskjellige måter!

Jeg husker at det var først når klassen min reiste til Polen, at jeg ble ordentlig trygg på alle i klassen min. Jeg ble kjent med mange som jeg ikke hadde snakket så mye med tidligere. Det ble mye enklere å snakke med de andre elevene, samt lærerene. Man føler seg egentlig litt som en storfamilie på tur. Det å føle seg trygg på de andre i klassen, hjelper skikkelig mye når det gjelder læring på skolen. Jeg tror jeg snakker for veldig mange når jeg sier at det ikke er så stas å stå framfor mange mennesker du ikke føler du kjenner eller kanskje er litt utrygg på, når du for eksempel skal ha framføring på skolen. Derfor hjalp det veldig å bli bedre kjent med alle, og man følte seg så mye tryggere.

Ikke bare ble man tryggere på alle rundt seg, men man fikk også oppleve så utrolig mye! Man fikk reise rundt i mange land, og det er ikke alle som har mulighet til det ellers. Jeg har aldri vært en som reiser mye rundt, så det gjorde turen ekstra gøy og spesiell.

Sist, men ikke minst, så er turen veldig lærerik. På mange måter. Man lærer å ha ansvar, å møte opp til hver og en tid, og man lærer å passe på hverandre og ta vare på hverandre. Men man lærer så mye mer enn dette. Man lærer om andre verdenskrig på en måte som gjør at man faktisk forstår og innser at det som skjedde var virkelighet. Når man sitter å lærer om dette i klasserommet, er det ikke like lett å pusle puslespillet og forstå at dette faktisk skjedde. Det er så vanskelig å forstå at noen kan gjøre så grusomme ting mot andre. Når man faktisk ser plassene hvor alle disse grufulle handlingene skjedde, og hører enda flere tragiske historier, det er først da man forstår. Det er da man innser at det som skjedde, faktisk skjedde. Alle brikkene i puslespillet kommer på plass. Og alt man får høre og se, forandrer tankegangen din helt og gjør et skikkelig intrykk på deg.

For ikke så lenge siden ble det sendt nynazistiske flygeblad rundt i postkassene i Seljord. Polenturen endret synet til mange rundt akkurat det her med rasisme. Man inser hvor stor skade hat kan gjøre. Derfor tror jeg det er det så utrolig viktig å fortsette med disse turene, og spre budskapet videre til den yngre generasjonen. Fremtidens generasjon!

Jeg håper så inderlig at dere velger å fortsette å arrangere Polenturer, og at dere ikke kutter det ut. Disse turene er verdt så mye. Elevene lærer utrolig mye mer da, enn de gjør når de sitter stille i klasserommet og leser bøker. Håper dere tar dette brevet seriøst, og at dere revurderer tanken om å nedlegge Polenturen.

Hilsen tidligere elev ved Seljord ungdomsskole, Malin Tengren Person

Desse innspela har kome til FAU og vart diskutert i møtet. I tillegg kjenner me til at nokon foreldre har sendt innspel direkte til kommunalsjefen. Me fekk kopi av eit av innspela og diskuterte dette i møtet. Dette innspelet er ikkje referert i dette dokumentet, men er vedlagt saka som eit eige innspel.

Lene Brekke

Leiar i FAU ved Seljord ungdomsskule

Fra: Geir H Haugen (ghhaugen@gmail.com)

Sendt: 13.09.2018 09:22:17

Til: Ronde Schade

Kopi: Bent Sveinsson; Groven Anette; Hanne Årlid; Inger Kjellfrid Brekke; Jofrid Sandsdalen; Kevin Rue; kildal_marte@hotmail.com; kristin aamot; Lise Halvorsen; Liv Kjersti Kleiv; unni_bredesen@hotmail.com

Emne: Tur i 10. klasse

Vedlegg: Endring av finansisering skuletur 10.docx

Hei!

For å følge opp forespørselen fra Seljord Kommune vedrørende sak om Polentur i 10. klasse og gratisprinsippet sendte FAU ut et skriv (vedlagt) til alle klassene i barneskulen i Seljord der vi ba om anonym tilbakemelding fra foreldrene hva de ønsket om Polenturen ikke lenger kan finansieres som den gjør i dag.

Vi har ikke bedt om tilbakemelding om man ønsker tur hvis kommunen har mulighet til å finansiere hele turen. Hvis kommunen har denne muligheten så er det selvsagt meget positivt. Det ble heller ikke presisert at eventuell dugnadsinnsats vil gå til en felles kasse og ikke egen billett, noe som kanskje ville påvirket hva den enkelte svarte.

Svarene er samlet fra alle klassene.

Alt 1 er Polentur med mindre egenandel og dugnad enn før.

Alt 2 er annen tur uten egenandel.

Alt 3 er ingen tur

Resultatet er:

Alt 1: 75

Alt 2: 31

Alt 3: 9

--

Med vennlig hilsen

Geir Halvor Haugen

Leiar FAU Seljord Barneskule

Fra: Anders Kvåle Rue (anders.k.rue@gmail.com)

Sendt: 11.09.2018 10:37:05

Til: Ronde Schade

Kopi:

Emne: Re: Tilbakemelding Polenturane Gratisprinsippet

Vedlegg:

Hei

Det er i orden.

Mitt skriv er eit innspel frå ein foreldre, som er forbausa over Polentur-opplegget. Men eg ynskjer ikkje å bli ein «offentleg talsperson» imot Polen-turane.

Mvh

Anders Kvåle Rue
Svartdalsvegen 111
N- 3841 Flatdal
NORGE

Tlf. +47 917 58 962

E-mail: anders.k.rue@gmail.com

11. sep. 2018 kl. 10:31 skrev Ronde Schade <ronde.schade@seljord.kommune.no>:

Takk for innspel. Dersom det er i orden for deg, så legg eg dette med som vedlegg til den politiske saka?

Fra: Anders Kvåle Rue [<mailto:anders.k.rue@gmail.com>]

Sendt: 11. september 2018 09:17

Til: Ronde Schade

Kopi: Gunnberit.aase@gmail.com; Jorunn Hegni

Emne: Tilbakemelding Polenturane Gratisprinsippet

Til Ronde Schade

Kopi til FAU v /Jorunn Hegni og Gunn Berit Aase

TANKAR RUNDT SELJORD UNGDOMSKULES POLENTURAR

Det er naturleg at spørsmålet no blir reist, om «Polenturane» kan halde fram med tanke på regelen om at grunnskuleutdanninga skal vera gratis.

At foreldre stiller opp på enkelte skuledugnader, og også kan betale noko for spesielle tenester/arrangement er heilt greit. Men Polenturane meiner eg går utover grensene for kva ein kan forvente av elevanes heimar.

Eg har enno ikkje vore med på nokre av desse turane, men er forundra over kor stor «plass» Polenturen tek, av fokus, tidsbruk og økonomiske krav. Frå fyrste samling for foreldra til 8. klasse-elevane har det heilt dominerande tema vore Polenturen og alle dei tilhøyrande dugnadane.

Dette er ein omfattande og dyr tur. I ei tid då flybillettar har blitt rimelege, er opplegget her å kjøyre mest mogleg med buss.

Sjølv om det i prinsippet ikkje er naudsynt at kvar elev har med seg ein voksen, føler mange likevel at det er rett å vera med, bl.a. med tanke på dei sterke inntrykk dei unge skal fordøye. Mange vaksne er

difor borte frå arbeidet ei heil veke, noko som ytterlegare aukar totalkostnaden.

Også i mi tid på ungdomsskulen var Holocaust eit viktig tema som blei grundig gjennomgått, utan at me trong å bruke ei veke i buss frå konsentrasjonsleir til konsentrasjonsleir på kontinentet.

Når Seljord-elevane reiste med «Dei kvite bussane» dei fyrste åra, må dette ha vore eit heilt spesielt og spennande prosjekt. Men no har det gått frå prosjekt til «tradisjon». Faren er at det snart blir ein «regel» som ikkje «kan» endrast.

Eg veit at fleire foreldre set spørsmålsteikn ved denne tur-praksisen, men dessverre tør ikkje alle vera opne om dette.

Mi meining er: La ungdomsskule-elevane få ei grundig innføring 2.verdskrig-historia, inkludert konsentrasjonsleir-tematikken. I tillegg til å ha dette som t.d. ei tema-veke, kan ein vitje Holocaust-senteret på Bygdøy. Ein kan også prøve å setje desse grusomhetane i perspektiv, ved å dra liner til dagens ekstremisme. Men å organisere ein 8 (?) dagars busstur til Polen og Tysklands nazi-leirar, synes eg er eit for omfattande prosjekt å gjennomføre for kvar einaste årskull.

Om eit år skal eg vera med eldste sonen min på denne turen. Det er eg viss på blir lærerikt. Kanskje blir også eg då overtydd om at dette er verdt denne heilt særlege innsatsen? Men den grad av betaling, dugnadsinnsats og økonomisk tap som Polenturane forutset, tenker eg uansett må vera i strid med gratisprinsippet i skulen.

Mvh

- Anders Kvåle Rue

Svartdalsvegen 111

N- 3841 Flatdal

Klubbmøte, onsdag 12.09.18

Klubben på Seljord Ungdomsskule har diskutert og kome med innspel til mailen me fekk tilsendt angåande endring av Polentur for 10.trinn i åra som kjem.

Me er alle her einige om at dette er ein tur skulen og kommunen burde fortsette å prioritere. På Seljord Ungdomsskule har det det siste året vore store utfordringar med rasisme og trakasering blant elevane. Det er og mykje negativ aktivitet rundt oss og ein aukande trend med nazistiske holdningar i samfunnet. Me meiner ein Polentur vil hjelpe elevane me har til å forstå kva verste utfall sånt kan ha, og endre holdningane deira. I tillegg så er det ein viktig del av verdshistoria som ein kan få eit innblikk i.

Me har forstått at det er ein del forvirring og tanakr rundt det å reise på Polentur. Mange meiner turen er dyr, og mange føler dei må stille opp med minst ein forelder per elev. Her er det ein del endringar som kan gjerast. Me har sett kor viktig det er med god informasjon så tidlig som mogleg. Mange foreldre ser på Polenturen som ein tur dei må bli med på. Men det er viktig for oss at de er klar over at det ikkje er noko krav om at ein må bli med. Det er valfritt. I utgangspunktet så er minstekravet for ein slik tur ein vokspen person på fire elevar. Det er og viktig å få fram at elevar, som av ein eller ana grunn vel å ikkje bli med, får eit godt opplegg her på skulen den aktuelle vika, med eit fordjupingsprosjekt med tilsvarande oppgåver som dei som er på turen får. Forarbeidet og etterarbeidet me gjør i forhold til turen er lik for alle. Me les bøkar, fordjupar oss i ulike aktuelle emne, ser filmar, skriv ulike tekstar og liknande. Dette er og ein prosess foreldre kan få eit betre innblikk i, om dei ynskjer det.

Når det kjem til dei ulike alternativa som skulle vurderast, så likar me ordninga slik ho er no. Men det er endringar som kan og burde gjerast. Me meiner at det bør være ei fast reiseramme, med ein minstepris og ei fast reiserute for alle 10.klassingane i årene framover. Det å velje hotell som ikkje ligg fult så sentralt, køyre buss heile vegen i staden for å ta Kielferga ein veg, og korte ned på varigheten på turen til sju dagar i staden for åtte er tiltak me føler kan hjelpe veldig når det kjem til det økonomiske. Det er i utgangspunktet ein foreldrestyrt tur, men me vil gjerne ha med ein lærar i planlegginga som har vore med på dette før, og om ingen kan så stiller Roar Slinde opp. Me synes det er viktig at skulen er med på banen i denne fasen, og vil då ha med ein representant i Polengruppa. Me tenker og at ein fast dugnadstid er å føretrekke. Korleis ein vel å bidra økonomisk i form for dugnad eller eigenfinansiering er opp til kvar enkelt. Men utgangspunktet skal være likt for alle.

Klubbmøte, onsdag 12.09.18

Det siste året har det kome nye elevar på skulen, i form av bla. flyktningar. Me føler det er viktig at det ligg nokon faste rammer for dei som kjem inn i skulen heilt på tampen og som då ikkje har fått sjansen til å ha vore med på dugnad, då dette er ein tur dei startar å planlegge allereie på barneskulen.

I tillegg til det som er nemnt over, er det viktig å få med at Polenturen er ein populær tur blant elevane. Den er lærerik, på meir enn eit plan. Me vil vise til gjesteinnlegg til Malin Tengren som blei skrive i VTB forgje vike, der ho forklarar kva turen gjer med elevane samt meininga si om ordninga. Den er verkeleg verdt å lesa. Me og ser kor samansveisa klassene blir på tvers av kvarandre. Me ser at elevar er saman med elevar dei ikkje har vore så mykje saman med tidigare. Dei blir kjend med kvarandre på ein ana måte og dei viser andre sider og kvaliteter me ikkje ser i klasserommet. Det er og ein fin avslutning på grunnskulen. Mange har gått i same klasse sidan barneskulen, og dei skal snart vidare på vidaregåande.

Med vennleg helsing

Seljord Ungdomsskule

Reis bakover. Tenk fremover.

PRISLISTE 2017

TILLEGGSBESTILLINGER

GJELDER T.O.M. 31.03.2018

Tillegg (med forbehold om ledig kapasitet)		Fra kr per person per natt
Hotell	Enkeltrom pr natt	390,-
	Dobbelrom pr natt	250,-
	Sentrumshotell tillegg pr natt i Krakow	250,-
	Sentrumshotell tillegg pr natt i Berlin	300,-
Ekstra måltider	Hard Rock Cafe, Berlin. Vinyl Meny	155,-
	Hard Rock Cafe, Krakow. Vinyl Meny	105,-
	Lunsj v/Stasifengselet Berlin	80,-
	Lunsj ved saltgruvene Krakow	70,-
	Lunsjpakker fra hotellet i Berlin	80,-
	Lunsjpakker fra hotellet i Krakow	70,-
Ferje	Enkeltlugar pr natt (Color Line Fantasy/Magic og Fjordline fra/til vestlandet, egne priser)	750,-
	Dobbeltlugar pr natt (Color Line Fantasy/Magic og Fjordline fra/til vestlandet, egne priser)	375,-
	Stena Line fra/til Göteborg – Kiel per strekning	u/20år 300,- o/20år kr 455,-
	Stena Line fra/til Karlskrona – Gdynia per strekning, fredag og lørdag kr. 300,-	150,-
	Color Line Magic/Fantasy fra/til Oslo – Kiel (variable priser etter sesong og etterspørsel)	-
Måltid på ferjer	Color Line Magic/Fantasy Lunch Buffet (kl 1330-1500) kr 253,- for alle o/16 år, barn u/16 år kr 134,- Evening Buffet (kl 17-22) kr. 353,- for alle o/16 år, barn u/16 år kr.184,-	
	Color Line Magic/Fantasy Frokostbuffet kr. 139,- for alle o/16 år, barn u/16 år kr. 70,-	
	Frokostbuffet på SuperSpeed Color Line fra kr. 159,- for alle o/16 år, barn u/16 år fra kr. 80,-	
	Lunsjbuffet på SuperSpeed Color Line fra kr. 249,- for alle o/16 år, barn u/16 år fra kr. 125,- Kr. 40,- ekstra på sondager og i perioden 09.06.-21.08.	
	Super Speed, Voyager class (flystoler) kr 70,- for voksne og kr 35,- for barn.	
	Formiddagsbuffet Color Line Sandefjord - Strømstad fra kr. 149,- for alle o/16 år, barn u/16 år fra kr. 75,-	
	Andre ferger/måltider; be om tilbud	
Annet	Tropical Islands (inngang + lunsj): sønd.-fred. Kr 299,- p.p. / lørdag kr 399,- p.p. Park Wodny i Krakow (badeland) fra kr 75,- p.p.	
Ved bussreiser er alle priser gitt med utgangspunkt for turstart og stopp; Oslo sentrum eller Kristiansand Color Line Terminalen eller Larvik Color Line Terminalen. Ønsker man avreise fra andre steder; be om pris for ekstra kjøring.		
Buss	Avreise tur/retur Stavanger-Kristiansand pr buss inntil 49 passasjerer	7000,-
	Avreise/retur Gardermoen – Oslo (gjelder ved buss som kjører resten av program, pr buss inntil 49 passasjerer)	2300,-
	Andre hentepriser på forespørsel	

Hvite Busser AS tar forbehold om prisendringer som skyldes forhold som nye eller økende skatter, avgifter, valutakurser og lignende. www.hvitebusser.no/reisevilkar - www.hvitebusser.no/skolereiser

Reis bakover. Tenk fremover.

HVITE BUSSER ØNSKER VELKOMMEN TIL KUNNSKAPSREISE

I dette skrivet vil du finne en god del tips som du som kontaktperson må videreformidle til elever, lærere og andre voksne som skal være med på reisen.

Vi håper dette kan være til hjelp.

Gruppas kontaktperson er velkommen til å ta kontakt for spørsmål rundt reisen, om noe er uklart eller for innspill til forbedring av våre kunnskapsreiser, gjerne via e-post
hvitebusser@hvitebusser.no

Om dere tenker å blogge, ta bilder eller annet underveis er dere velkommen til å lenke dette til våre facebook sider på www.facebook.com/hvitebusser

Vedlagt følger:

1. Informasjon om matallergi og dietter
2. Regler og retningslinjer
3. Tips om for- og etterarbeid

Våre reisevilkår som må videreformidles av deg som kontaktperson til alle deltagere i din gruppe finner dere her <http://hvitebusser.no/reisevilkar>

På våre nettsider finner dere også gode råd til reisen www.hvitebusser.no/praktisk-informasjon

God reise!

Hilsen Hvite Busser

Februar 2016

Side 1 av 6

MATALLERGI OG DIETTER **UNDER REISEN MED HVITE BUSSER**

Spesifisering av alvorlige matallergier gjøres på rom- og lugarlisten.

Rom- og lugarlisten mottas sammen med bestillingsbekreftelsen og sendes i retur til HVITE BUSSER innen oppgitte frist, normalt 5 måneder før avreise.

De vanligste allergiene og diettene som vi videresender til spisesteder, hotell og ferjer er:

- Egg
- Melk/ laktose
- Vegetar
- Vegetar, kan spise fisk
- Cøliaki, Obs, det er lurt å ta med eget brød, da dette kan være vanskelig å få tak i på turen
- Spiser ikke svinekjøtt
- Halal ikke tilgjengelig, vi anbefaler vegetar

Dette er allergier/dietter vi har gitt beskjed om over lengre tid til våre leverandører så de fleste forstår hva disse innebærer.

Vi har også et felt hvor det står *Annet*. Dersom dere velger å skrive andre allergier her er det fint at dere sjekker at dette dreier seg om alvorlige matallergier, og at det er ingredienser som medfører at vedkommende må tilbys annen mat, ikke ingredienser som vedkommende lett kan identifisere og plukke ut av eksisterende mat (eks kiwi og epler fra fruktfat, rå paprika og tomat i salater osv).

Dette fordi det er språkbarrierer i kommunikasjonen mellom oss og enkelte spisesteder, og fordi vi må prioritere dem som ikke kan spise mat som serveres dersom enkelte ingredienser er tilstede.

Vi tilbyr å gi hotell, ferjer og spisesteder beskjed om alvorlige matallergier/dietter som en service for dere, men det er viktig å understreke er at vi dessverre aldri kan garantere spesialmat. Enhver må forsikre seg om at maten er trygg før den spises, da enhver har ansvar for egen helse underveis.

Det anbefales at man tar med litt nødproviant dersom en er avhengig av spesiell diett.

Bussens temareiseleder vil være behjelplig med å tilrettelegge underveis.

Dersom beskjed om allergier/dietter kommer senere enn ved innsendelse av lugar/romliste/ har vi dessverre begrenset mulighet til å ettersende informasjon til våre leverandører.

Det er viktig at denne informasjonen deles ut til samtlige deltakere.

PRAKTISK INFORMASJON **GODE RÅD TIL REISEN**

Allergier

Se informasjon på side 2 i vedlegget.

App

Hvite Busser har en egen app med quiz som du kan finne i App Store.

Avbestilling

Se <http://www.hvitebusser.no/reisevilkar>

Bagasje

Pakk smart og ikke ta med mer enn du trenger; du skal selv bære bagen. Maksimum én per person. Husk å merke bagen, og sjekk før reisen at det ikke er feil med glidelås, lukke-/låsmekanismer osv. Ved flyreiser følges reglene til det aktuelle flyselskapet som benyttes.

Pakk alltid en overnatningsbag ved ferge overfarter, så kan resten stå i bussen under overfarten. I denne er det lurt å ha med medisiner, toalettsaker og klesskift som du trenger til morgeneten etter.

I de fleste busser er det begrenset med bagasjeplass og det er lettere å få plass til myke bager i stedet for harde kofferter.

Blomster

Det er vanlig at gruppen legger ned blomster på minnestedene i leirene. Deres reiseleder på reisen er behjelplig med å vise dere hvor man får kjøpt blomster. Evt. blomster betales av gruppen selv.

Mange av våre reisende velger også å lese et dikt ved minnestunden.

Bankkort

I de fleste byene er det minibankautomater. Det anbefales Visa eller Axept bankkort. Mange steder fungerer Visa Electron dårlig. Det samme gjelder for varekjøp i en del forretninger.

Elektrisitet

Som i Norge (220 V). Det gis ikke tilgang til lading av mobiler, laptop eller annet i bussene.

Filmer

Reiseleder fra Hvite Busser har med seg filmer og har eget opplegg for dette under reisen. Vi er meget restriktive på hvilke typer filmer som vises så gruppen trenger ikke å ha med egne DVD.

Foto

Det er tillatt å fotografere de aller fleste stedene vi besøker, men vis hensyn og nettvert! Noen steder må man betale et gebyr for å ta bilder eller filme. #hvitebusser

Helsetrygdkort

I tillegg til reiseforsikring bør du ha med deg Europeisk helsetrygdkort når du oppholder deg midlertidig i et annet EU-land eller Sveits. Kortet dokumenterer at du har rett til nødvendig helsehjelp på lik linje med oppholdslandets egne statsborgere. Du må i utgangspunktet være medlem i den norske folketrygden for å ha rett til kortet.

Europeisk helsetrygdkort er et plastkort på størrelse med et vanlig bankkort. Du bestiller kortet via www.helsenorge.no, hvor du også finner mer informasjon om hvem som har rett til kortet. Det kan ta inntil ti dager til kortet kommer til din postkasse.

Hittegods

Ta godt vare på pass, penger og verdisaker! Ikke gå fra koffert eller bag noe sted. Det er tilnærmet umulig å oppspore bortkomne gjenstander. Vi fraskriver oss ethvert ansvar for gjenglemt artikler.

Hoteller

Vi har valgt hotellene ut fra typen reiser, egnethet og pris. I storbyene kan avstanden fra hotellet til sentrum variere.

Vanligvis skjer innkvarteringen i flersengsrom med opptil fire senger på rommet; unntaksvise kan det være flere/færre. Singel/dobbeltrrom må bestilles særskilt. Dersom man ikke har spesifisert noe kan det skje at vi må blande voksne og elever på rom.

I likhet med her hjemme er det regler for når det skal være alminnelig ro på rom og i korridorer. Reiseleder opplyser om reglene på stedet, men det er vanlig med ro kl. 2200 på ferger og hoteller.

Internett

Det er ikke tilgang på internett på bussene. Noen av hotellene har tilgang til WIFI, men svært få og ofte må du betale for dette.

Mat

Måltidene som er satt opp i programmet er inkludert i turprisen, dersom ikke annet er spesifisert. Som regel serveres det vann til måltidene.

Medisiner

Dersom du er avhengig av å bruke medisiner, må du huske å ta med tilstrekkelig til reisen. Ditt lokale apotek kan gi deg nærmere informasjon om du behøver godkjennelse på å frakte dine medisiner over grenser. Dette må du framvise dersom du blir stanset i tollkontroll.

Mobiltelefon

Det er stort sett god dekning på mobiltelefonnettet. Bruk av mobiltelefon i utlandet er vanligvis dyrt og prisene kan variere mellom operatørene. Sjekk dekning, priser og vilkår der du har abonnementet.

HUSK! Mobiltelefon skal ikke brukes i konsentrasjonsleirene/på minnestedene eller steder der det er til sjenanse for andre.

Pass

Pass er et personlig reisedokument og den eneste identifikasjonen som er offisielt godkjent for norske statsborgere. Passet er ditt eget ansvar; sjekk at du har pass og at det er gyldig i god tid før reisen. Vi anbefaler at det tas kopi av passene før avreise og at gruppens leder sørger for å ha med kopiene.

Vi anbefaler at passet har en gyldighetstid på minst 3 mnd. fra du reiser inn i landet (maks. oppholdstid uten visum). Med kortere gyldighetstid kan du risikere å bli nektet innreise.

Norske statsborgere med norsk pass trenger ikke visum til de landene Hvite Busser har sine temareiser (se også under visum nedenfor).

Annен informasjon finnes også her:

<http://www.udi.no/Sentrale-tema/Reisedokumenter/Hvem-kan-fa-reisebevisutlendingspass/>

Penger

Det er fortsatt forskjellig valuta (se valuta) i flere av de europeiske landene. Veksling til lokal valuta må vanligvis skje underveis (se veksling). Tenk nøye gjennom hva du trenger av penger til måltider som ikke inngår i programmet, lommeopplag mv.

Reiseforsikring

Alle bør ha reiseforsikring som dekker sykdom, ulykke, ansvar og tap av eiendeler. Sjekk om familiens forsikringer har slik dekning. Du kan tegne en reiseforsikring for temareisen gjennom Hvite Busser (Europeiske reiseforsikring) dersom du ønsker det; det skjer ved innsending av navneliste med fødselsnummer (11 siffer) fra skolens/gruppens kontaktperson. All bestilling av reiseforsikring til oss skal skje gruppevis.

Skjema tilsendes kontaktperson samtidig med bestillingsbekreftelsen.

Reiseleder

På alle temareiser er det med temareiseleder fra Hvite Busser. Vår reiseleder er ansvarlig for gjennomføring av turen temamessig, hotellopphold, billetter osv. og har myndighet til å gi beskjeder og treffen tilslutninger underveis. Skolens/gruppens kontaktperson (leder) avklarer ev. spørsmål med reiselederen. Det er gruppens voksne som har ansvaret for ro og orden under reisen.

Rullestol

Informasjon om rullestol må vi ha samtidig som ved bestilling av reisen.

Be lederen/kontaktpersonen for gruppen ta kontakt med Hvite Busser i god tid. Enkelte rullestoler krever busser som er tilrettelagt og dette må vi bestille tidlig. Tilgjengeligheten på hotellene varierer og ikke alle steder er egnet for rullestolbrukere. Ved bruk av fly bør man også sjekke det praktiske ved bruk av rullestol.

Shopping

Det er fristende å handle på reisen, men husk at i de større byene er det stort sett dyrt. Elektronikk og merkevarer (eks. klær) får du til omrent samme pris hjemme. Lokale produkter finnes til rimelige priser i salgshaller og forretninger spesielt i Polen og Tsjekkia.

PRAKTISK INFORMASJON **REGLER OG RETNINGSLINJER**

På våre skolereiser har det vært etterspurt regler for reisen, og på bakgrunn av dette har vi laget noen regler og retningslinjer for hvordan vi ønsker at turen skal gjennomføres til beste for alle deltagere.

Tider

Det oppsatte reiseprogrammet er stramt og vi ber alle deltagere være på plass i bussen til avtalt tid.

Minnesteder/museer

I leire, minnesteder og museer skal det ikke brukes mobil.

Bruk av PC

PC og lignende utstyr som deltagere har med seg på reisen for å skrive evt. reiseblogg skal ikke benyttes under selve bussreisen. Dette setter vi som regel, da det har vist seg at disse benyttes til å se egne filmer og dataspill som virker forstyrrende på andre deltagere.

Alkohol

Alkoholholdig drikke og andre rusmidler er ikke tillatt benyttet i bussen. Reisen med Hvite Busser er en temareise hvor de fleste av våre deltagere er ungdom under 18 år, og vi ber derfor våre voksne deltagere å vise måtehold samt være gode forbilder.

Tatovering

Peering, tatovering og henna-tatovering. På grunn av risikoen for betennelse, infeksjoner og store allergiske reaksjoner anbefaler vi ingen å gjøre dette.

Hårfarging

Mange av våre reisende har fått store gebyrer fra hotellene på grunn av skader på tepper, sengetøy, håndklær o.a. på grunn av misfarging etter bruk av hårfarger på hotellrommet. Enkelte hoteller/ferger har satt ned forbud mot farging av håر på deres område. Vi anbefaler derfor at man som generell regel ikke foretar farging av håret på våre reiser.

Toll/pass

De reisende er selv ansvarlig for å sette seg inn de enkelte lands tollregler ved innreise, transfer og utreise. Mer informasjon kan man finne på: www.toll.no. Alle deltagere må ha med gyldig pass og evt. Schengen-visum. Mer informasjon kan man finne på disse sidene: www.europakommisjonen.no/tema/jai/schengen.htm

Skader på inventar/eksteriør

Dersom man oppdager feil/mangler eller ødeleggelsjer på hoteller, i bussen, lugaren eller andre steder, gi straks beskjed til temareiseleder eller sjåfør, helst like etter ankomst slik at det kan dokumenteres at skaden var der ved ankomst.

Skader og ødeleggelsjer belastes den eller de som er registrert på rommet/lugaren evt. bussen og må som hovedregel betales på stedet. For deres egen trygghet har vi laget et kontrollskjema for besiktigelse av bussen sammen med sjåfør og evt. reiseleder ved oppmøte første dag. Dette blir tilsendt kontaktperson og tas med på reisen.

Plasering i bussen

Det henstilles til foreldre som er med på tur at disse setter seg litt rundt i bussen sammen med elevene. Det kan være hyggelig, og bidrar også til nødvendig ro når reiseleder formidler tema, viser filmer og gir beskjeder mv.

God reise!

PRAKTISK INFORMASJON **FOR- OG ETTERARBEID**

For at våre deltagere skal få et best mulig utbytte av våre reiser, har Hvite Busser i samarbeid med en fagperson fra skoleverket, laget et undervisningsopplegg med bakgrunn i dagens læreplan.

Vi har hatt som utgangspunkt at de forskjellige oppgavene ikke skal skape merarbeid for verken elever eller lærere, men kunne settes inn i pensum og karakterfestes.

Reiser i skolens regi

For turer som gjennomføres med aktiv deltagelse fra skolens side, kan man naturligvis bruke det man finner nyttig i det foreslalte undervisningsopplegget. Det er mange oppgaver i skolen, og det er derfor hensiktsmessig å legge dette arbeidet inn i skolens årsplaner når man planlegger tur. Vi viser i den forbindelse til sitatene fra læreplanen og skissene til gjennomføring.

Mer om dette på <http://hvitebusser.no/om-hvite-busser/dokumentasjon>

Reiser i foreldrenes regi

En del turer arrangeres i sin helhet av foreldrene, og for denne kategorien er det også viktig å ha en ramme rundt det hele. Men selv om skolen og lærerne ikke er aktivt inne i opplegget, bør man prøve å få til et samarbeid om det faglig opplegget.

FIRE FORTELLINGER FRA DET NORSKE HOLOCAUST

Den 26. november 1942 gikk norsk politi til storaksjon mot norske jøder. Hundrevis av jødiske kvinner og barn ble arrestert, og sammen med mennene som var blitt arrestert en måned tidligere, deportert til Auschwitz. Dette tegneseriealbumet handler om hva som skjedde rundt denne datoan. Fire norske jøder, som den gang var barn eller ungdommer, forteller om hva de opplevde. Tre av dem klarte å flykte, én overlevde to og et halvt års helvete i Auschwitz og Buchenwald. Det handler om alminnelige mennesker som blir ofre for et brutal system og en umenneskelig ideologi, om de som arbeider for systemet og om de som risikerer livet for å hjelpe ofrene.

Ved å videreselge dette tegneseriealbumet kan klassen din tjene inn noen kroner til reisen. Klasser som har bestilt tur med Hvite busser kan kjøpe heftene for kr. 50,- pr stk. og videreselge for kr. 100,- pr stk.

Pris pr. stk. ved kjøp av 50 eksemplarer eller flere KR. 50,-.

Sendes fraktfritt til skoler.

Bestilles hos:

hvitebusser@hvitebusser.no

Merk e-post med hefte 26. november samt bestillingsnummer for deres reise.

Grunnpris v. min.	Book. nr	antall i buss	Gruppe/skolenavn	Kontaktperson	Telefon	E-post
	7120	kr 6 998	60 Seljord ungd. Skole	v/ Roar Slinde	91777242	roar.slinde@seljord.kommune.no

NB! Dette er kopi av programmet fra 2017 og man ønsker for 2019 det samme. Pr dato er ikke alt dette bekreftet, men sendes kunden slik at de kan se programforslaget. Utreise lørdag 21. sept. retur onsdag lørdag 28. sept. eller fredag 27. sept. 2019. Hvite Busser bestiller opp begge avganger.

Tur nr.: 190904 Avreisedato: 21.09.2019 Retur: 29.09.2019
Temareiseleder: **ø. Solveig Ellingsen** Buss m/sjåfør: **ø. dbl dekker**

1. dag: lørdag 21.09.2019

kl 05:00 Avreise fra Seljord ung.skole. Tillegg i pris, forhåndsbetales til Hvite Busser.
Ferje Sandefjord - Strømstad, ingen måltid inkludert.
kl 13.30 Felles lunsj på restaurant Bjørkäng
kl 21.00 Ønsker avgang med ferje fra Karlskrona i Sverige. Felles kveldsmat ombord.
Kveldsmat tillegg i pris for alle over 16 år, forhåndsbetales til Hvite Busser.

2. dag: søndag 22.09.2019

kl 07.30 Ankomst Gdynia i Polen. Felles frokost ombord før ankomst.
kl 12.00 Felles lunsj på Hotel 500 i Strykow (AT)
Adr: ul. Warszawska - Smolice 1, 95-010 Strykow, tlf: +48 42 719 99 50

Felles middag og overnatting på: **ønsker Hotell Campanile**
Adresse: *Ul SW Tomasza 34, 31-023 Krakow, tlf: 0048 12 424 26 00*

www.campanile-cracovie.pl

3. dag: mandag 23.09.2019

Felles frokost før avreise til Museum Auschwitz i Oswiecim.
Felles omvisning i leirmuseum Auschwitz med lokalguide.
Felles middag på restaurant By Museum Auschwitz. Lunsjpakker utleveres av reiseleder underveis.
Tlf: +48 33 843 26 32 (restaurant)/+48 660 645 291 (Joanna) +48 666 884 508 (Iwona)
Avreise med bussen til Auschwitz-Birkenau for omvisning med lokalguide.

Overnatting på **ønsker Hotell Campanile**

4. dag: tirsdag 24.09.2019

Felles frokost. Bytur, oppleve Krakow og spasere på Markedsplassen. Mat på egen hånd, ikke inkl. i turprisen.
Gruppen ønsker ikke folklore m/middag og ordner mat på egenhånd.
Prøv gjerne et av de mange lokale spisestedene i området rundt Markedsplassen.

Overnatting på **ønsker Hotell Campanile**

5. dag: onsdag 25.09.2019

Felles frokost og utsjekking før avreise til Saltgruvene i Wieliczka.
Guidet omvisning i Saltgruvene med lokalguide, ca. 2,5 time.
Etter Saltgruvene kjører vi til Berlin. Mat på egenhånd underveis. (Ikke inkl.)

Felles middag og overnatting på: **ønsker Hotell Landmark eco**

www.hotel-landmark.de

Adresse: *Gervinusstr. 24, 10629 Berlin, tlf: 0049303279970*

6. dag: torsdag 26.09.2019

Felles frokost før avreise til Berlin by og sightseeing med bussen. Gruppen har ønske om stopp på Checkpoint Charlie.
Dette kan avtales med reiseleder og sjåfør underveis på tur.
Lunsj på egen hånd, ikke inkludert.

Felles middag og overnatting på: **ønsker Hotell Landmark eco**

7. dag: fredag 27.09.2019

Felles frokost før utsjekking og avreise til Sachsenhausen.

kl 09.30 Besøk i leirmuseet Sachsenhausen for ca. 3 timers omvisning med reiseleder fra Hvite Busser.

kl 12.45 Felles lunsj på restaurant Remus

kl 14.45 Ca. ankomst kvinne-leirmuseet Ravensbrück for ca. 2,5 timer omvisning med reiseleder fra Hvite Busser.

kl 19.00 Felles middag på Van Der Valk Hamburg-Wittenburg før avreise til hotellet.

Adr: Zur Winterwelt 1, 19243 Wittenburg, tlf: +49388522340

www.vandervalk.de

Overnatting på: **ønsker Hotel Steigenberger Conti Hansa**

<http://de.steigenberger.com/Kiel/Steigenberger-Conti-Hansa>

Adresse: *Schloßgarten 7, 24103 Kiel, Germany, tlf: +49 431 51150*

8. dag: lørdag 28.09.2019

kl 08.00 Felles frokost og utsjekking.

kl 12.00 Fremmøte og innsjekk Kiel.

kl 14.00 Ønsker avgang med Color Line fra Kiel. Orienteringsmøte om bord for alle.

www.colorline.no

Middag på Grand Buffet, ikke inkl., forhåndsbetales til Hvite Busser.

9. dag: søndag 29.09.2019

kl 10.00 Ankomst Hjortneskaia Oslo. Frokost, tillegg i pris for alle over 16 år. Forhåndsbetales til Hvite Busser.

Videre til skolen etter avtale.

Vi forbeholder oss retten til forandring i programmet inkl. bytte av hotell, buss, reiseleder, ferje og klokkeslett i løpet av turen.

Hvite Busser AS, Ferjegata 1, 3921 Porsgrunn. Tlf. +47-35933110 Fax: +47-35933111

hvitebusser@hvitebusser.no www.hvitebusser.no Org.no. NO 980535150

Reis bakover. Tenk fremover.

Turnr og skolenavn:

Følgende kan forhåndsbestilles og betales til Hvite Busser:

(Med forbehold om ledig kapasitet.)

Vennligst fyll ut antall voksne og barn (hele gruppen må bestille det samme).

(Barnepris gjelder til og med det året de fyller 16 år.)

Sentrumshotell, **må bestilles ved bestilling av turen.**

Busstransport til/fra skolen.

Krakow:

Enkel lunsj på Halit v/saltgruvene,

Hard Rock Cafe

Middag i byen på restaurant, meny og pris må innhentes

Middag hotellet

Lunsjpakke fra hotellet

Berlin:

Hard Rock Cafe

Pasta lunsj på hotel Kolumbus v/Stasifengselet

Lunsjpakke fra hotellet

Guidet omvisning i Stasifengselet.

For reiser med Color Line SuperSpeed fra Kristiansand eller Larvik:

Frokostbuffet

Lunsjbuffé

Stol på Voyager Class Tilgang til TV

Andre måltider som kan forhåndsbestilles på Color Line SuperSpeed:

Frokosttallerken, med 1 rundstykke, bacon, bønner, eggerøre og stekte poteter

1 stk pizzaslice og 1 mineralvann

Hamburger, salat og pommesfrites

Baguette med ost og skinke

Mat Colorline Sandefjord/Strømstad:

Frokostbuffet

Formiddagsbuffet

Lunsjbuffet

Kveldsbuffet

Tilleggsbestilling bør skje ved bestilling av reisen, senest 5 måneder før avreise,

Helst så fort som mulig slik at vi har større mulighet til å få plass. ☺

Voksne:	Barn:

Tips til økonomikomiteen – salg av produkter

På skolereiser er innsamlede dugnadspenger ofte et viktig grunnlag for finansieringen av reisen. Det er mange måter klassen kan drive slikt dugnadsarbeid på, og ofte har lokalmiljøet gode tradisjoner for dette som går i arv.

Vi har mange eksempler på at klasser samler nok midler til å dekke hele reisen. Det er utrolig hva man kan få til om man gjør en målrettet innsats på dette området, og Hvite Busser gir gjerne råd!

Salg av produkter

Salg av produkter gir ofte store bidrag til en klassesutur. Kundene er ofte familie, venner, kolleger, naboer og man kan være tilstede på lokale tilstelninger hvor folk ferdes. Sosiale medier er også en nyttig kanal til dette formålet.

Sjekk ut disse tre aktørene:

NORSK DUGNAD

<http://norskdugnad.no/>

«Vi tilbyr skoleklasser en enkel og trygg måte å tjene penger på sin dugnad. Vi skreddersyr og organiserer salgsprosessen sammen med dere. Ta kontakt for dugnadshjelp i dag!»

<http://dugnadslys.no/>

Oppnå dine drømmer ved hjelp av Dugnadslys! Vårt konsept er salg av stearinlys og fakler, av høy kvalitet, som brukes året rundt i de fleste hjem. Dugnadslysene kommer i ulike, lett håndterbare, forpakninger eller paller. Dugnadslysene er lettsolgte og gunstig priset, allikevel gir de elevene mulighet for å tjene penger til turen med de Hvite bussene. Besøk oss på vår hjemmeside www.dugnadslys.no

<https://www.explendo.no/hjem>

Explendo tilbyr alle klasser, nyttige og lettsolgte produkter som trengs i alle hjem. Produktene selges gjennom de enkelte klasser sin egen tilpassete nettbutikk. Halvparten av salgsinntektene går tilbake til å dekke din egenandel.
Ingen:
- Utlegg
- Risiko
- Varelager
- 50 % fortjeneste